

RAPORTI VJETOR

2024

Përmbajtja

1. Fjala e Kryetarit të Këshillit Drejtues	2
2. Letër nga Drejtori i Përgjithshëm	3
3. Vizioni.....	4
4. Misioni.....	4
5. Vlerat.....	4
6. Prespektivat dhe planet për vitin 2025	4
7. Sistemi Bankar Financiar në Shqipëri	5
8. Informacion mbi Banken e Bashkuar të Shqipërisë	6
9. Të dhënat financiare bazë të bankës	7
10. Organet Drejtuese të Bankës	11
11. Struktura Organizative	13
12. Rrjeti i degëve	14
13. Manaxhimi i burimeve njerëzore dhe trainimet.....	15
14. Manaxhimi i rrezikut.....	16
15. Qeverisja korporative.....	25
16. Përgjegjësia sociale.....	25
17. Marketingu.....	30
18. Raporti i Auditorit të Pavarur dhe Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur me 2024.....	32

Fjala e Kryetarit të Këshillit Drejtues

Viti 2024 ishte një vit ku ju shtua edhe një gur tjetër themeleve të përforcuara në vitet e fundit Bankës së Bashkuar të Shqipërisë si pjesë e grupit financiar EUROSIG. Vizioni dhe objektivat strategjike të Grupit për një bankë aktive në tregun bankar dhe financiar të vendit kushtëzoi rritjen e shpejte të bankës dhe zgjerimin e saj të dukshëm.

Gjate vitit 2024, banka zgjeroi veprimtarinë e saj bankare dhe prezencën e saj në territorin e vendit, forcoi dukshëm pozicionin e saj financiar, përmirësoi frytshmerinë dhe produktivitetin e veprimtarive bankare. Banka është karakterizuar nga pozicioni likuiditeti të mirë duke përforcuar besimin e publikut të gjerë që dukshëm u vu re në rritjen e depozitave të bankës. Gjithashtu ishte një vit ku zhvillimi institucional i brendshëm i bankës pati ndryshime dhe zhvillime pozitive mbështetur në praktikën më të mira.

Në emër të Këshillit Drejtues, dëshiroj të shpreh kënaqësinë për progresin dhe rezultatet e arritura. Gjatë vitit 2024, Këshilli Drejtues ka mbikëqyrur në mënyrë gjithëpërfshirëse zhvillimet e zgjerimit të veprimtarisë bankare brenda oreksit për risk të përcaktuar nga ky këshill, projektet për digjitalizimin e bankës, zgjerimin e kanaleve alternative të shpërndarjes së produkteve bankare, zhvillimet e burimeve njerëzore, përpjekjet e suksesshme në arkëtimin e detyrimeve të prapambetura të klientëve nga vitet e mëparshme si edhe sistemimin e pasurive të marra nga ekzekutimi i mjeteve të sigurimit të financimeve.

Falënderoj grupin EUROSIG për mbështetjen e gjithanshme dhe jo vetëm financiare të bankës, anëtarët e Këshillit Drejtues, të Komiteteve në nivel Këshilli Drejtues, të drejtorisë dhe të komiteteve ekzekutive për pjesëmarrjen aktive dhe kontributin në progresin e arritur. Gjithashtu falënderoj gjithë drejtuesit e tjerë dhe gjithë punonjësit e bankës për angazhimin e tyre për arritjen e objektivave të veprimtarisë bankare e të zhvillimit institucional të bankës.

Duke parë përpara, Këshilli Drejtues mbetet i përkushtuar për të ndihmuar bankën në ruajtjen e konkurrueshmërisë, promovimin e inovacionit, dhe arritjen e objektivave të saj afatgjata në mënyrë të qëndrueshme dhe të përgjegjshme, duke krijuar vlerë afatgjatë për të gjitha palët e interesit - përfshirë klientët, aksionerin, punonjësit, partnerët dhe komunitetin të bazuar në besim, transparencë dhe performancë të qëndrueshme.

Jemin Gjana

Kryetar i Këshillit Drejtues

Letër nga Drejtori i Përgjithshëm

Të nderuar aksionarë, klientë, kolegë të Bankës së Bashkuar të Shqipërisë,

Për Bankën e Bashkuar të Shqipërisë, viti 2024 ishte vit me sfida, dhe situata që BBSH përballoi dhe kapërceu me sukses.

Veprimtaria bankare gjatë vitit 2024 u rrit në mënyrë të ndjeshme. Aktivitetet e bankës u shtuan me 7.5 miliard lekë dhe pjesa e bankës në treg u rrit me mbi 33%. Ndërkohë, portofoli i financimeve dhe depozitat e klientëve u rriten me 30% dhe 35% respektivisht. Gjithashtu, numri i klientëve të bankës pati një rritje me 23%, që dëshmon për një besim të shtuar jo vetëm të klientëve ekzistues por edhe të klientëve të rinj të vitit 2024.

Banka u rivlerësuar si nga publiku i gjerë i cili e konsideron si një partner në marrjen e shërbimeve dhe produkteve financiare dhe bankare familjare dhe një bankë e orientuar drejt nevojave të tyre të ndryshme dhe dinamike. Rrjeti i sporteve fizike të bankës u zgjerua me një ritëm të shpejtë duke transmetuar siguri dhe duke kontribuar në përfshirjen financiare edhe të komuniteteve të pa përfshira më parë. Banka sot ofron produktet bankare dhe shërbimet financiar bankare më të gjithë kanalet e përdorura nga bankat e tjera në vend e në rajon.

Viti 2024 ka rezultuar i suksesshëm edhe në bashkëpunimin e Bankës së Bashkuar të Shqipërisë me biznesin. Banka ka vazhduar me mbështetjen përmes financimeve zhvillimin e sipërmarrjeve dhe industrive të ndryshme në Shqipëri. Në vitin që kemi përpara, angazhimi ynë është të rrisim edhe më tej praninë tonë në treg, të thellojmë marrëdhëniet me klientët tanë dhe të ofrojmë shërbime sipas kërkesave dhe nevojave të klientëve.

Shpreh mirënjohjen time ndaj të gjithë anëtarëve të Këshillit Drejtues si edhe Komiteteve në nivel Këshilli Drejtues për punën e tyre këmbëngulëse dhe udhëheqëse drejt vizionit dhe objektivave strategjike të bankës.

Gjithashtu një mirënjohje e veçantë u kushtohet kolegëve të mi, punonjësve dhe drejtuesve të bankës, ndërkohe që mirënjohja më e thellë u kushtohet të gjithë klientëve për besimin e dhënë dhe partnerëve për bashkëpunimin shumë të ngushtë e të frytshëm.

Orfea Dhuci

Drejtor i Përgjithshëm

VIZIONI

Të Investojmë dhe kontribuojmë me një rrjet të gjerë bankar klasik dhe të zgjuar dhe një banke modulare në cloud:

- në plotësimin e nevojave për produkte e shërbime bankare e financiare të klientëve të bankës të gjithë komuniteteve brenda vendit
- në livrimin e një kthimi dhe pagesën e një dividendi koherent, të qëndrueshëm për aksionare

MISIONI

Kthim të arsyeshëm dhe të qëndrueshëm për aksionarët dhe të jetë një qytetar i përgjegjshëm dhe i kujdesshëm i korporatës.

VLERAT

- Parimet Bankare Islamike
- Transparenca
- Përsosmëria
- Dinamika

PRESPEKTIVAT DHE PLANET PËR VITIN 2025

Për vitin 2025, Bank e Bashkuar e Shqipëri do të vijojë me zhvillimin e saj duke dhënë kontributin e saj në tregun financiar dhe bankar në Shqipëri.

Ecuria e ekonomisë shqiptare, zhvillimet e fundit në industrinë bankare, konkurrenca intensive dhe agresive në tregjet bankare, kërkesat e reja ligjore dhe rregullatore, janë faktorë të cilët ndikojnë pozitivisht në ekzekutimin e Planit Operativ dhe parashikimet e rritjes së Bankës së Bashkuar të Shqipërisë.

Qëllimet dhe objektivat kryesore të planit operativ të Bankës paraqiten të përmbledhen si më poshtë:

- Zgjerimi i gamës dhe përmirësimi i cilësisë së produkteve dhe shërbimeve të financimit islam.
- Penetrimi gjeografik extensiv dhe penetrim intensiv me kanale të shumëllojme shpërndarjeje.
- Arritja e rritjes së qëndrueshme të treguesve kryesorë të performancës së bankës dhe objektivave të depërtimit në treg.
- Përmirësimi cilesor në mbështetjen e biznesit të vogël, të mesëm e të madh.
- Zgjerimi i veprimtarive bankare me pakicë nëpërmejt gjithë kanaleve të shpërndarjes së produkteve bankare.
- Forcimi i pozicionit financiar dhe i pozicionit të likuiditetit të bankës.
- Rritja e mëtejshme e pranisë në treg.

SISTEMI BANKAR FINANCIAR NË SHQIPËRI

Në Republikën e Shqipërisë ushtrojnë aktivitetin e tyre 11 banka të nivelit të dytë. Pësia e bankave me kapital vendas u rrit dukshëm gjatë vitit 2024. Në fund të vitit, këto banka përbënin 37.2% të totaleve të aktiveve, nga 35.5% që ishin një vit më parë. Ndërkohë, bankat me kapital të huaj mbetën dominues, por me pjesë të zvogëluar të aktiveve totale në fund të vitit 2024.

Gjatë vitit 2024, sistemi bankar shqiptar ka vijuar të ruajë qëndrueshmëri të lartë financiare, duke përmbushur njëkohësisht objektivat e stabilitetit dhe të zhvillimit. Bankat e nivelit të dytë kanë operuar në një mjedis ekonomik të qëndrueshëm, me ritme të moderuara rritjeje dhe norma inflacioni të kontrolluara, duke përfituar nga politika monetare e kujdesshme e Bankës së Shqipërisë.

Stabiliteti dhe performanca e bankave

Stabiliteti dhe performanca e bankave përgjate vitit 2024:

- Kapitalizimi i sistemit bankar mbeti në nivele të forta, me një raport të mjaftueshmërisë së kapitalit mbi kërkesat rregullatore.
- Likuiditeti ishte i lartë, duke reflektuar ruajtjen e një baze të qëndrueshme depozitash dhe menaxhim të kujdesshëm të burimeve.
- Fitimet e bankave u përmirësuan krahasuar me vitin 2023, të ndikuara nga rritja e normave të interesit dhe ulja e humbjeve nga kreditë me probleme.
- Rreziku i kredisë u ul më tej: raporti i kredive me probleme (NPL) ra nën 5%, niveli më i ulët historik, si rezultat i përmirësimit të përzgjedhjes së kredimarrësve dhe rikuperimit të borxheve të këqija.

Digjitalizimi dhe inovacioni

Viti 2024 shënoi avancim të rëndësishëm në digjitalizimin e shërbimeve bankare, duke përfshirë:

- Rritje të përdorimit të aplikacioneve mobile dhe platformave online,
- Zgjerim të rrjetit të pagesave elektronike dhe shërbimeve “pa para në dorë”,
- Investime në teknologji të reja dhe siguri kibernetike,
- Fillimi i përgatitjeve për open banking, që do të lejojë ndarjen e të dhënave ndërmjet bankave dhe institucioneve të tjera financiare.

Kuadri rregullator dhe mbikëqyrja

- Banka e Shqipërisë vazhdoi të zbatojë një kuadër mbikëqyrës proaktiv, të bazuar në analizën e rreziqeve.
- Në vitin 2024 u bënë përmirësime në rregulloret për menaxhimin e kapitalit, kontrollin e brendshëm, dhe masat kundër pastrimit të parave.
- U vijua puna për përputhje me standardet evropiane dhe përgatitje për integrimin në SEPA (Zona e Pagesave në Euro).

Roli i sektorit bankar në ekonomi

Bankat shqiptare në vitin 2024:

- Mbështetjen kreditimin e bizneseve dhe individëve, me fokus të veçantë në sektorët prodhues, energji dhe bujqësi.
- Ndihmuan në rritjen e përfshirjes financiare, përmes produkteve të reja dhe edukimit financiar.
- Bashkëpunuan me aktorë publikë dhe ndërkombëtarë për të promovuar zhvillim të qëndrueshëm dhe akses më të gjerë në financë.

Treguesit e sistemit bankar

Treguesit kyç të sistemit bankar tregojnë trendin si më poshtë:

Treguesit	2021	2022	2023	2024	Trendi
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit (RMK)	18	18.31	19.63	19.82	
Kthimi nga kapitali aksionar (ROE)	10.71	13.29	17.26	18.21	
Kthimi nga asetet (ROA)	1.12	1.3	1.72	1.86	
Raporti i kredive me probleme (NPL)	7.26	5.92	4.74	4.17	

Burimi: Shoqata e Bankave

INFORMACION MBI BANKEN E BASHKUAR TË SHQIPËRISË

Banka e Bashkuar e Shqipërisë është krijuar në Shqipëri për të zhvilluar veprimtari bankare në përputhje me legjislacionin Shqiptar. Aktivitetet e Bankës përfshijnë veprimtarinë si administruese, mbi bazën e mirëbesimit, të fondeve të investuara në përputhje me parimet dhe ligjet Islamike.

Banka është subjekt i Ligjit Nr. 9662 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të datës 18 dhjetor 2006 dhe nën mbikëqyrjen e Bankës së Shqipërisë. Në 5 nëntor 1992, Banka mori aprovimin nga Banka e Shqipërisë për të ushtruar veprimtari bankare. Proçedurat e regjistrimit përfunduan në 1 korrik 1994. Në 11 janar 1999, në përputhje me Vendimin Nr.165, të datës 11 dhjetor 1998 të Bankës së Shqipërisë, Banka mori licensën “Për vazhdimin e aktivitetit bankar në Republikën e Shqipërisë”, në përputhje me Ligjin Nr. 8365, të datës 2 korrik 1998, “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë ushtron aktivitet bankar në Republikën e Shqipërisë bazuar në licencën Nr.03/1 akorduar nga Banka e Shqipërisë, duke ofruar shërbimet/produktet si vijon:

- Të gjitha format e financimeve, duke përfshirë edhe financimin konsumatore dhe financimin hipotekore; Qiranë financiare; Të gjitha shërbimet e pagesave dhe të transferimit të parave, duke përfshirë kartat e kreditit dhe të debitit, ceqet e udhetarit, ceqet bankare dhe kartat e pagesës;
- Ofrimin e garancive; Tregtimin për llogari të saj ose për llogari të klientëve, qoftë dhe në një këmbim valutë, në një treg të vetorganizuar ose ndryshe si më poshtë:
 - i) Instrumente të tregut të parasë (ceqe, dëftesa, certifikata të depozitave etj),
 - ii) Këmbim valutë,
 - iii) Instrumenta të këmbimeve valutore dhe instrumente për vlerësimin e normës së fitimit.
- Shërbimet këshilluese, ndërmjetës dhe shërbime të tjera ndihmëse për të gjitha vëmprimtaritë e listuara në pikat më sipër.

Historiku i Bankës së Bashkuar të Shqipërisë ndër vite:

- 1993** Banka e filloi aktivitetin e saj në Shqipëri si një joint-venture ndërmjet Shtetit Shqiptar i përfaqësuar nga Banka Kombëtare Tregtare (BKT) një bankë shtetërore, ku Shteti Shqiptar zoteronte 40% të kapitalit të Bankës dhe pjesa tjetër 60% zoterohej nga një grup investitorësh të huaj që përbehej nga institucione të rëndësishme bankare dhe individe.
- 1994** Viti i fillimit të veprimtarisë operacionale.
- 2000** Aksionet e zotëruara nga Shteti Shqiptar transferohen nga BKT tek Ministria e Financave (Drejtoria e Thesarit).
- 2009** Përfundon procesi i shitjes së 40% të aksioneve nga Ministria e Financave të aksioneri ekzistues, Banka Islamike për Zhvillim e cila tashmë bëhet dhe aksioneri kryesor i Bankës së Bashkuar të Shqipërisë. Pas këtij transaksioni, Banka e Bashkuar e Shqipërisë bëhet një Shoqëri Tregtare me kapital tërësisht të huaj.
- 2012** Realizohet rritja e kapitalit të Bankës me mjete likuide gjë që rriti garancinë për një aktivitet të qëndrueshem dhe mundësinë për shtimin e produkteve bankare. Pas këtij ndryshimi në strukturën e kapitalit të bankës, aksioneri kryesor i Bankës, Banka Islamike për Zhvillim u bë mbajtësi i 86% të aksioneve të Bankës.
- 2019** Banka Islamike për Zhvillim shet 9% të aksioneve në favor të shoqërisë Eurosig SHA. Pas këtij transaksioni, Banka e Bashkuar e Shqipërisë bëhet një Shoqëri Tregtare me kapital të përbashkët (shqiptarë - e huaj). Realizohet zmadhimi i kapitalit të bankës nga aksioneri Eurosig SH.A.
- 2020** Shoqërisë Eurosig SH.A blen aksione të tjera duke arritur përqindjen e aksioneve në 21.02%.
- 2021** Shoqërisë Eurosig SH.A bëhet dhe aksioneri kryesor i Bankës së Bashkuar të Shqipërisë duke arritur përqindjen e aksioneve në 51.02%.
- 2022** Aksioneri kryesor Eurosig SH.A realizon rritjen e kapitalit nëpërmjet fondeve likuide.
- 2023** Banka e Bashkuar e Shqipërisë bëhet një Shoqëri Tregtare me kapital shqiptarë me aksioner Eurosig SH.A. Banka Islamike për Zhvillim shet të gjitha aksionet e saj në favor të shoqërisë Eurosig SHA. Aksioneri Eurosig rrit kapitalit nëpërmjet fondeve likuide gjatë vitit 2023.

Aksionerët e Bankës së Bashkuar të Shqipërisë sipas 31 Dhjetor 2024 janë:

Struktura e kapitalit	31 Dhjetor 2024
Eurosig sha	99.53%
Investitorë të tjerë - Arabia Saudite	0.47%

TË DHËNAT FINANCIARE BAZË TË BANKES

Gjatë vitit 2024 banka ka një rritje të treguesve financiarë bazë të ndikuar nga veprimet me financimet ndaj klienteve dhe depozitave ndaj klienteve.

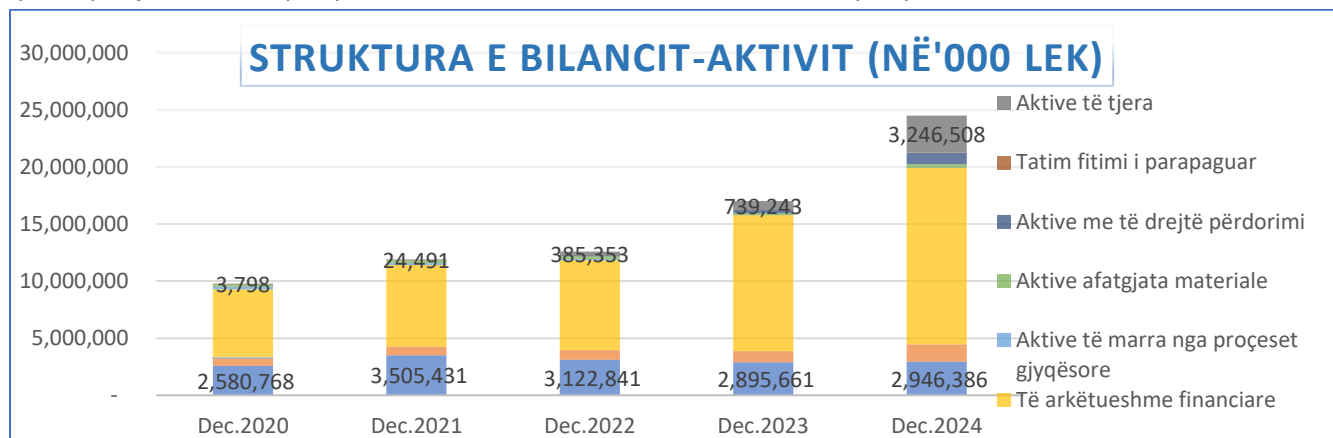
Sipas pasqyrës së pozicionit financiar më 31 dhjetor 2024, totali i aktiveve rezulton 24,449 milion lekë, në rritje me 44% krahasuar me vitin 2023. Shuma e detyrimeve ndaj klientëve është rritur me 47% duke arritur totalin 19,534 milion lekë.

Në '000 Leke	2020	2021	2022	2023	2024	2024 vs 2023
Total Aktive	9,746,701	11,881,761	12,573,549	16,994,444	24,497,983	44%
Financime	5,904,902	7,146,388	7,861,826	11,890,590	15,484,917	30%
Depozita	8,492,204	10,131,996	11,249,002	13,329,621	19,534,526	47%
Kapital i Paguar	1,876,896	1,876,896	2,227,176	4,669,415	5,364,416	15%
RMK	13.8%	13.1%	12.0%	19.8%	15.7%	-20.7%

Treguesit financiarë janë përlogaritur mbi bazën e pasqyrave financiare të Bankës, përgatitur në bazë të Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNFR”).

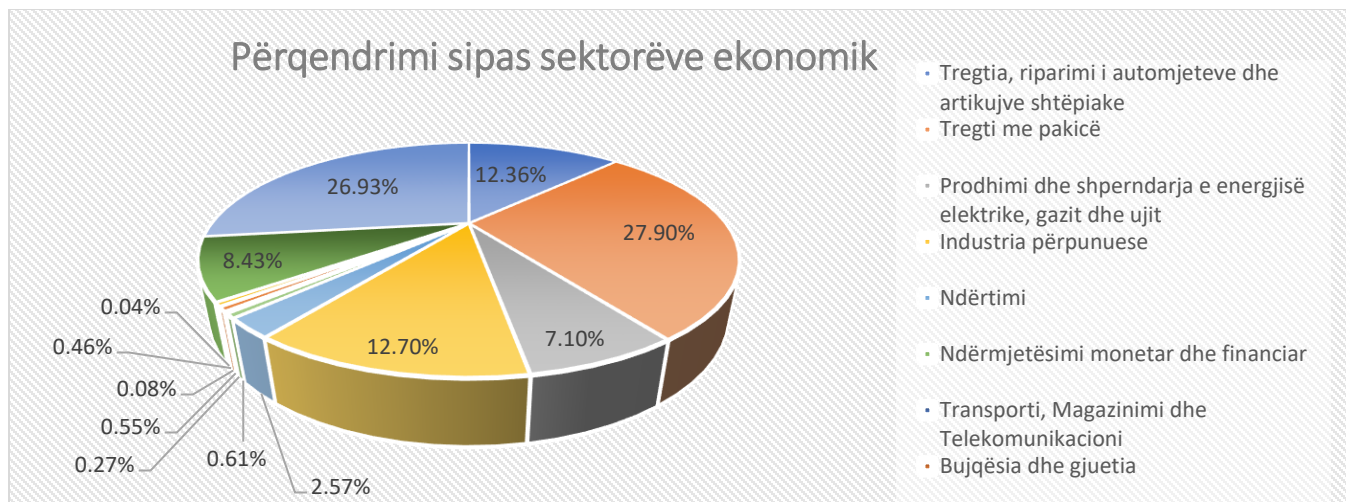
Në vijim janë të shtjelluar zërat bazuar të shënimet shpjeguese të pasqyrave financiarene seksionin “Pasqyrat Financiare”.

Totali i aktiveve në fund të vitit 2024 ishte 24,497 milion Lekë (2023: 16,994 milion Lekë). Peshen më e madhe të aktiveve të bankës e ze zëri llogari të arkëtueshme financiare (kredidhënia). Në 2024 portofoli i kredidhënies për klientet përfaqësonte 63 përqind (2023: 70 përqind) të totalit të aktiveve të bankës. Arka dhe llogaritë në bankat përfaqësojnë rreth 18 përqind të totalit të aktiveve në 2023 (2023: 23 përqind).

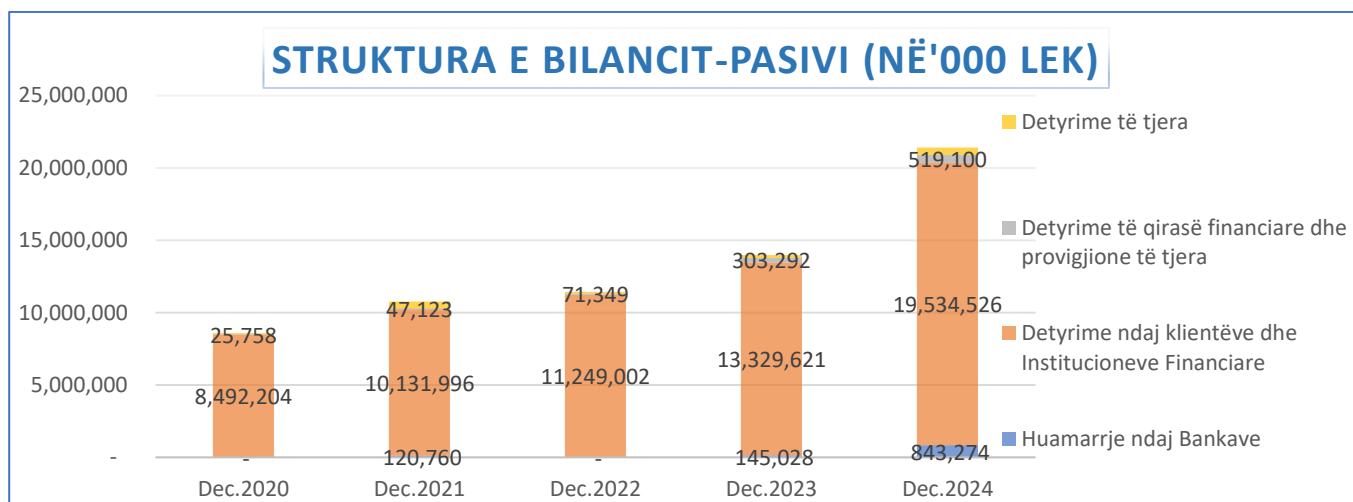

Totali i huave dhe paradhënies për klientët në fund të vitit 2024 ishte 15,484 milion Lekë (2023: 11,890 milion Lekë). Sektori i biznesit zë vendin kryesor në këtë portofol dhe përbën 73 përqind të totalit të portofolit të kredisë për vitin 2024.

Përqendrimi i rrezikut sipas sektorëve ekonomikë brenda portofolit të borxhit nga financimet janë si më poshtë:

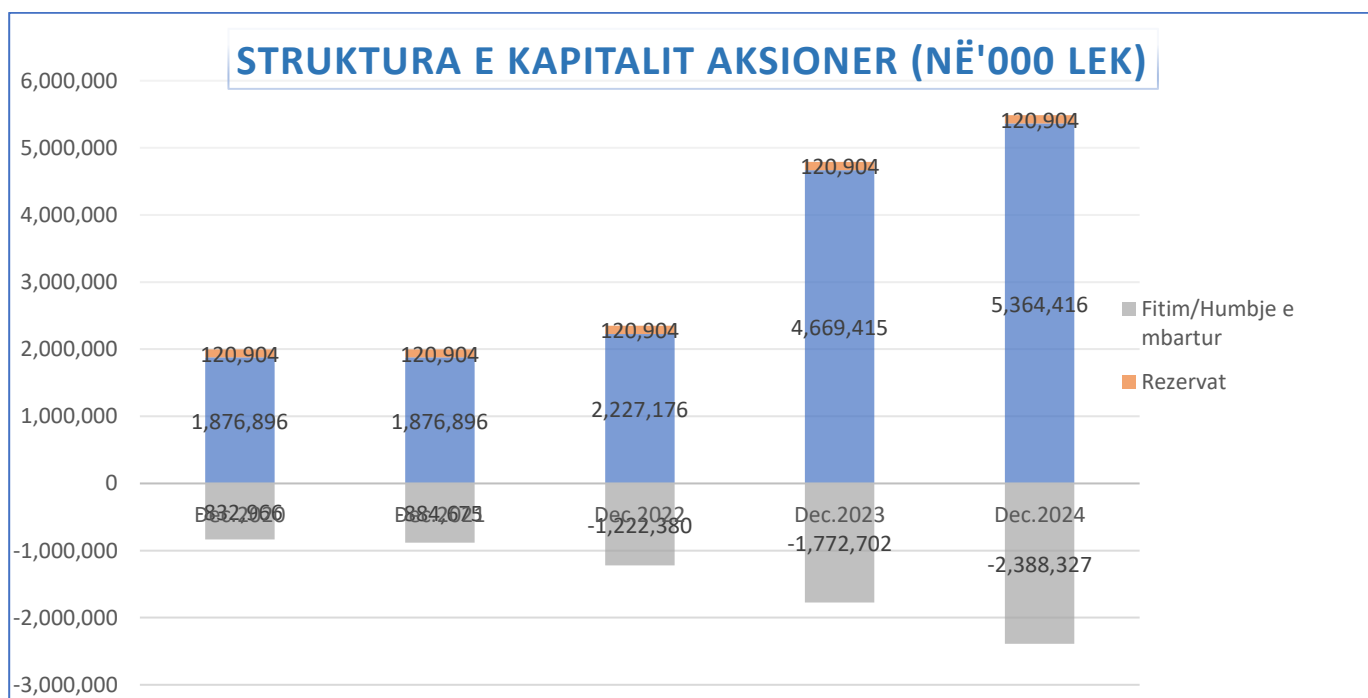
Totali i detyrimeve të Bankës për vitin 2024 ishte 21,400 milion Lekë (2023: 13,976 Lekë). Në 2024, depozitat e klienteve dhe Institucioneve Financiare përbëjnë rreth 91 përqind (2023: 95 përqind) të totalit të detyrimeve të bankës dhe një burim të qëndrueshem financiar.

Banka ka një profil të qëndrueshëm kapitali me një Raport të Mjaftueshmërisë së Kapitalit prej 15.71 përqind, mbi kërkesen minimale rregullatore prej 12 përqind. Më 31 dhjetor 2024, Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit ishte 15.71% (në 2023: 19.81%).

Kapitali aksionar i regjistruar është 5,364 milion lekë, i ndarë në 3,122,206 aksione me një vlerë nominale prej 1,718.15 lekë.

Kompania shqiptare e sigurimeve Eurosig Sh.a hyri në strukturën aksionare të bankës në vitin 2019, duke blerë fillimisht një paketë si aksionare pakice, ndërsa e rriti pjesëmarrjen gradualisht. Kështu, gjatë vitit 2022 Banka e Bashkuar e Shqipërisë u bë banka e pestë me kapital kontrollues shqiptar. Në dhjetor 2023 Banka Islamike për Zhvillim i shiti të gjithë aksionet e saj në favor të Eurosig sh.a.

ORGANET DREJTUESE TË BANKËS

➤ Komitete në nivel Këshilli Drejtues

Këshilli Drejtues

Këshilli Drejtues siguron që Banka ka një sistem solid të qeverisjes dhe se aktiviteti i saj operacional zhvillohet në përputhje me rregulloret përkatëse në fuqi. Këshilli Drejtues zbaton politikat dhe strategjitë e bankës në përputhje me planin e biznesit, menaxhimin e riskut dhe të buxhetit vjetor.

Anëtarët e Këshillit Drejtues

Jemin Gjana	- Kryetar
Mateo Spaho	- Anëtar
Ilir Çekiri	- Anëtar
Arben Zibri	- Anëtar
Bora Feri	- Anëtare

Komiteti i Kontrollit

Komiteti i Kontrollit kontrollon dhe mbikëqyr zbatimin e procedurave kontabël dhe të kontrollit të brendshëm të bankës, duke përfshirë edhe procedurat e vendosura nga Banka e Shqipërisë, shqyrton raportet e kontrollit të brendshëm dhe monitoron trajtimin e përfundimeve të dala nga këto raporte, bën vlerësimin e situatës financiare të bankës, bazuar në raportin e ekspertit kontabël të autorizuar, miraton raportet dhe deklaratat financiare të përgatitura nga banka, me qëllim publikimin e tyre, etj.

Anëtarët Komiteti të Kontrollit

Jemin Gjana	- Kryetar
Orjana Kalaja	- Anëtare
Erald Bezhani	- Anëtar

Komiteti i Riskut

Komiteti i Rrezikut këshillon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues në lidhje me strategjinë dhe oreksin e përgjithshëm aktual dhe të ardhshëm të rrezikut, si edhe ndihmon Drejtorinë dhe Këshillin Drejtues për të mbikëqyrur zbatimin e kësaj strategjie nga drejtuesit e lartë të bankës.

Anëtarët e Komiteti të Rreziku

Mateo Spaho	- Kryetar
Perseta Grabova	- Anëtare

Komiteti i Emërimeve dhe Shpërblimeve

Komiteti i Emërimeve dhe Shpërblimeve është përgjegjës për procesin e përzgjedhjes dhe vlerësimit të kandidatëve për anëtarë të Bordit të Drejtorëve dhe ka mbikëqyrje për shpërblimin në nivelet e korporatës dhe është përgjegjës për zbatimin e politikave dhe procedurave të shpërblimit të dizajnuara për të siguruar një performancë efektive të Politikës së Shpërblimit.

Anëtarët e Komiteti i Emërimeve dhe Shpërblimeve

Jemin Gjana	- Kryetar
Rexhina Belalla	- Anëtare

➤ Komitetet në nivel ekzekutiv

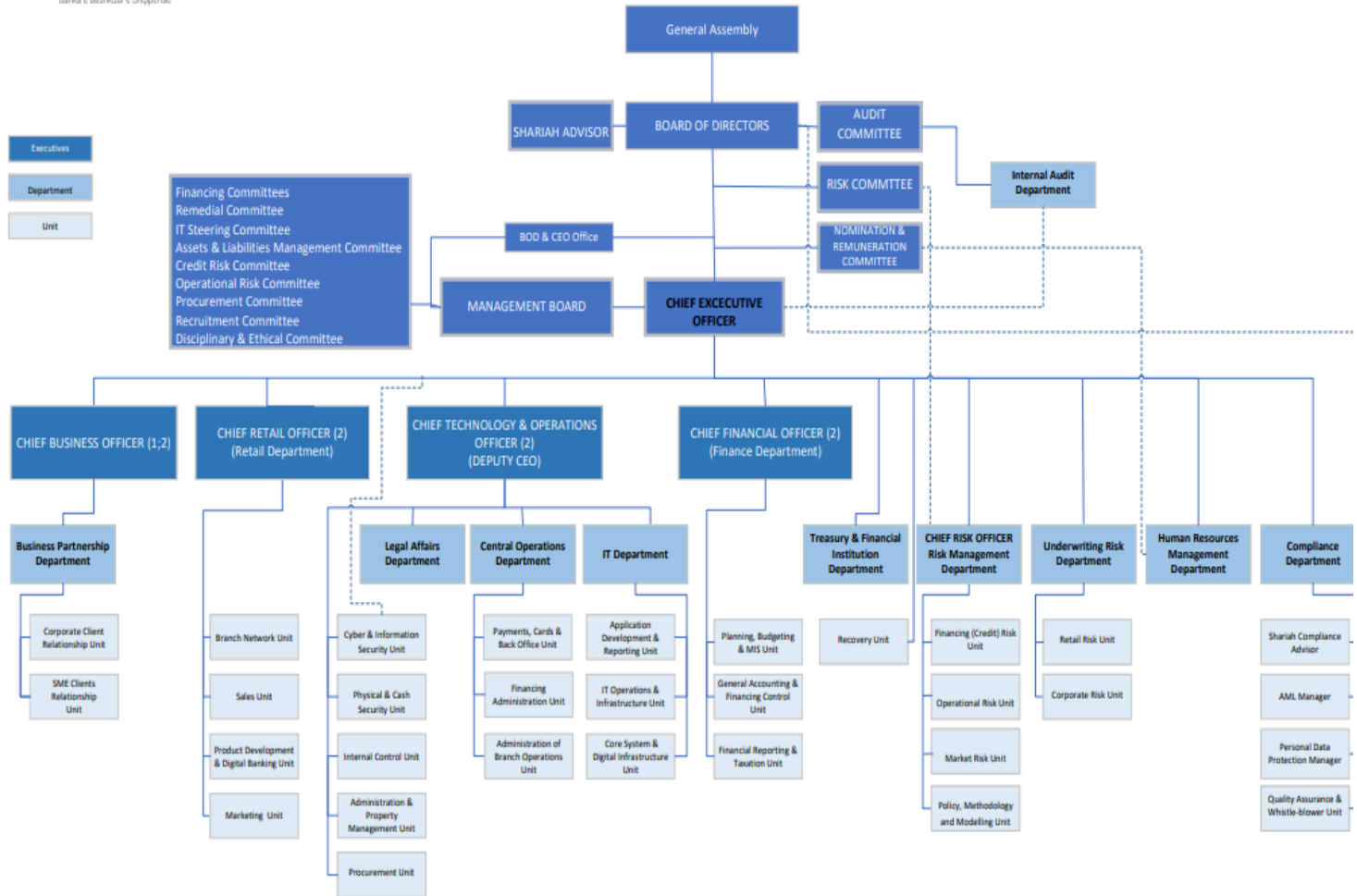

Komitetet në nivel ekzekutiv organizojnë dhe drejojnë në mënyrë të vazhdueshme veprimtarinë e bankës; përcaktojnë dhe delegojnë detyrat të personeli, si edhe mbikëqyr ushtrimin e përgjegjësisë të deleguara, në përputhje me politikat dhe procedurat e miratuara; ndërmerrin masat e nevojshme për të monitoruar dhe administruar të gjitha rreziqet ndaj të cilave është e ekspozuar banka, në përputhje me strategjitë e miratuara, si dhe siguron që proceset e administrimit të rrezikut të jenë në përputhshmëri të vazhdueshme me profilin e rrezikut të bankës dhe planin e biznesit të miratuar.

- Drejtoria
- Komitetet e Financimeve Individë
- Komiteti i Financimeve Biznes
- Komiteti i Aktiveve dhe Detyrimeve (ALCO)
- Komiteti i Menaxhimit të Riskut të Financimit (Kredisë)
- Komiteti i Menaxhimit të Riskut Operacional
- Komiteti i Trajtimit të Financimeve me Probleme (Remedial)
- Komiteti i Etikës dhe Disiplinës
- Komiteti i Prokurimeve
- Komiteti i Teknologjisë së Informacionit
- Komiteti i Rekrutimeve

STRUKTURA ORGANIZATIVE

Version Nr. 2

RRJETI I DEGËVE

Qendra e Bankës është vendosur në Tiranë. Banka përgjatë vitit 2024 ka zgjerura rrjetin e degëve dhe në qytetin e Librazhdit, Beratit, Burrelit, Kavajës, Elbasanit, Vlorës dhe Fushe Arrez, duke arritur shpërndarjen e aktivitetit në 11 qytete, përfshirë Tiranë, Shkodër, Fier dhe Durrës me një total prej shtatëmbëdhjete degëve.

Zyrat Qëndrore/Dega Qendrore Tiranë

Rr. Dritan Hoxha, Nd. 11, Hy 3,
Njësia bashkiake Nr.7,
Kutia Postare 128, Tiranë

 (+355) 4 454 8801

Dega “Stadiumi Dinamo”

Rruga Emin Duraku,
Njësia Bashkiake Nr.5,
Kutia Postare 1019, Tiranë

 (+355) 4 454 8854

Dega Sauk, Tiranë

Rruga e Elbasanit,
Tirana 1044,
Sauk, Tiranë

 (+355) 4 454 8939

Dega Pazari i Ri, Tiranë

Rruga Hoxha Tahsim,
Njësia Bashkiake Nr.2,
Kutia Postare 1005, Tiranë

 (+355) 4 454 8855

Dega Piazza, Tiranë

Rruga Dedë Gjo Luli, Njesia
Bashkiake Nr.9, Kutia
Postare 1010, Tiranë

 (+355) 4 454 8913

Dega Durrës

Kryqëzimi i Bulevardit
Dyrrah,
Rruga Petraq Boshnjaku

 (+355) 4 454 8861

Dega Berat

Lagjja 30 Vjetori,
Bulevardi Republika, 5001,
Berat

 (+355) 4 454 8929

Dega Shkodër

Rruga Qemal Dracini,
Njesia Administrative Nr.3,
Ndërtesa 13, Shkodër

 (+355) 4 454 8880

Dega Fier

Lagjja Janari 11
Rruga Ramiz Aranitasi
Objekti Nr 53, Fier

 (+355) 4 454 8870

Dega Librazhd

Sheshi Gjorg Golemi,
Pallati Nr. 27, Ndërtesa 4,
Librazhd

 (+355) 4 454 8920

Dega Burrel

Sheshi “Ahmet Zogu”
Nd nr.2 hyrja nr.1 kati 1, 8001
Burrel

 (+355) 4 454 8934

Dega Kavajë

Rruga “Indrit Cara”,
Lagjja nr.6
Kutia postare 2501

 (+355) 4 454 8945

Dega Vlorë

Rruga Nermin Vlora
Falaski, Lagjja Isa Boletini,
Nr.5, Rajoni 2, Vlorë

 (+355) 4 454 8955

Dega Elbasan

Lagjja Luigj Gurakuqi,
Rruga “Rinia” Lagjja nr.6
Elbasan

 (+355) 454 8971

Dega Ferit Xhajko

Rruga Ferit Xhajko, ZK
ZK 8340
Tiranë

 (+355) 4 454 8913

Dega Unaza e Madhe

Rruga Islam Alla , Nd 4, H.21

Ap 9, Yzberisht, Kashar,

1050, Tiranë

 (+355) 4 454 8950**Dega Fushë-Arrez**

SH5, Qendër, 4402

Fushë-Arrez

 (+355) 4 454 8972 **MANAXHIMI I BURIMEVE NJERËZORE DHE TRAINIMET**

Banka e Bashkuar e Shqipërisë i kushton një vëmendje të veçantë menaxhimit të kapitalit njerëzor dhe e konsideron thelbësor për suksesin e përgjithshëm të Bankës. Ne jemi të vetedijshëm për rëndësinë që kanë punonjësit tanë dhe ndaj mbetemi të përkushtuar ndaj zhvillimit dhe mirëqenies së tyre.

Gjatë vitit 2024, Departamenti i Burimeve Njerëzore ka realizuar suksesshëm 51 procese rekrutimi, duke tërhequr dhe punësuar talentet më të mira në treg. Rekrutimet tona janë bazuar në parimet e diversitetit dhe përfshirjes, për të siguruar një ambient pune të hapur dhe gjithëpërfshirës. Kemi rritur numrin e punonjësve me 51%, duke sjellë në ekip profesionistë të kualifikuar dhe të motivuar për të kontribuar në suksesin e bankës.

Në fund të vitit 2024, UBA kishte **169 punonjes**, nga të cilët 73% femra dhe 27% meshkuj, ndërkohë që shpërndarja e stafit ka qenë 46% në drejtori dhe 64% e tyre në rrjetin e degëve ndryshe nga viti 2023.

Investimi në zhvillimin profesional të punonjësve tanë ka qenë një prioritet kryesor. Gjatë vitit 2024 kemi organizuar mbi 4190 orë trajnime, që kanë mbuluar një gamë të gjerë aftësish teknike dhe të buta. Kjo ka ndihmuar në rritjen e kapaciteteve profesionale të stafit dhe përgatitjen e tyre për sfidat e ardhshme.

UBA ka vazhduar të forcojë pozitën e saj si një punëdhënëse i zgjedhur për shumë profesionistë në treg. Përmes fushatave të ndryshme të marketingut dhe aktiviteteve sociale, ne kemi promovuar kulturën tonë të punës dhe vlerat tona. Këto përpjekje kanë ndihmuar në rritjen e reputacionit tonë dhe në tërheqjen e talenteve të reja. Kjo përfshinte pjesëmarrjen në panaire të karrierës, fushata të marketingut të brendshëm dhe të jashtëm, si dhe rritjen e pranisë sonë në mediat sociale dhe platformat e rekrutimit. Si rezultat, Banka e Bashkuar e Shqipërisë është njohur si një punëdhënëse tërheqëse në sektorin bankar.

BBSH ka rishikuar pagat dhe përfitimet për të reflektuar performancën e lartë dhe për të siguruar që punonjësit tanë të ndihen të vlerësuar dhe të mbështetur. Gjatë vitit 2024 përqindja mesatare e rritjes së pagës ka qenë 30% për rreth 40% të stafit të bankës. Në kuader të angazhimit tonë për mirëqenien afatgjatë të punonjësve, në vitin 2024 UBA ofrojë mundësinë e përfshirjes në fond privat pensioni për punonjësit e saj. Ky është një benefit shtesë financiarë, i cili synon të sigurojë stabilitet dhe mbështetje për të ardhem e tyre.

MANAXHIMI I RREZIKUT

1. Rreziku i Financimit

Informacion Cilësor

Banka merr përsipër ekspozimin ndaj rrezikut të financimit i cili është rreziku i humbjes financiare nëse klienti, apo pala e instrumentit financiar, nuk arrin të përmbushë detyrimet kontraktuale që rrjedhin nga detyrimi. Ky rrezik vjen kryesisht si rezultat i levritimit të financimeve apo transaksione të tjera me palë prej të cilave rrjedhin aktivet financiare. Për qëllime raportimi të administrimit të financimit, Banka konsideron të gjitha elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të financimit (si rreziku që rrjedh nga vetë klienti, pozicioni gjeografik dhe sektori).

Administrimi i rrezikut të financimit

Bordi i Drejtorëve ka përgjegjësinë finale për manaxhimin e rrezikut të financimit. Departamenti i Riskut është përgjegjës për monitorimin e rrezikut të financimit së Bankës, ndërkohë që manaxhimi i rrezikut të financimit përfshin:

- Formulimi i politikave të levritimit të financimeve, mbulimi i përshtatshëm me kolateral, vlerësimi i financimit, shkallëzimi i riskut dhe raportimi, dokumentacioni dhe procedurat ligjore, dhe përputhshmërinë me kërkesat rregullative dhe statutore;
- Themelimin e strukturës autorizuese për aprovimin dhe rinovimin e faciliteteve të financimit. Komiteti i Financimit ose Bordi Drejtues i Bankës ka në dorë kufizimet për sa i përket autorizimeve të ndryshme.
- Mbikëqyrjen dhe vlerësimin e rrezikut të financimit. Komiteti i Financimit të Bankës vlerëson të gjitha ekspozimet ndaj rrezikut të financimit të cilat e kalojnë kufirin e vendosur, përpara se facilitetet të jenë të angazhuara ndaj klientëve. Rinovimet dhe rishikimet e faciliteteve janë subjekt i të njëjtit proces rishikimi.
- Të kufizojë ekspozimin ndaj palëve, zonave gjeografike dhe industrive (për huatë dhe parapagimet) dhe sipas emetuesit, bandën e klasifikimit të financimeve dhe nivelin e financimit të institucionit financiar, likuiditetin e tregut dhe ndaj shteteve të ndryshme (për investimet). Bordi i drejtuesve ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut tek Komiteti i Financimit të Bankës.
- Zhvillimin dhe përdorimin e sistemit të vlerësimit të rrezikut të Bankës në mënyrë që të kategorizojë ekspozimin në bazë të shkallës së rrezikut të humbjeve financiare, dhe të fokusojë Drejtimin në rreziqet aktuale të Bankës. Sistemi i kategorizimit të rrezikut përdoret për të përcaktuar se kur duhet të krijohen fonde për zhvlerësime të mundshme kundrejt ekspozimeve specifike ndaj rrezikut të financimit.
- Monitorimin e zbatimit të kufijve të aprovuar të ekspozimit nga njësitë e biznesit, duke përfshirë dhe ato për industrinë e zgjedhura, rrezikut të vendit dhe llojeve të produkteve.

Çdo njësi biznesi duhet të zbatojë politikat dhe procedurat e Bankës për administrimin e rrezikut të financimit. Kontrolli i brendshëm kryen në mënyrë të rregullt kontrolle ndaj njësisë të biznesit dhe Njesisë të Administrimit të Rrezikut të Financimit.

Banka strukturon nivelet e riskut të financimit që ajo ndërmerr duke vendosur limite në shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, apo grupe huamarrësish, dhe për segmentet gjeografike dhe të industrisë. Kufijtë në nivelin e rrezikut të financimit nga produkti dhe të sektorit të industrisë janë miratuar rregullisht nga drejtimi. Rreziqet të tilla monitorohen mbi baza të përtëritshme dhe janë subjekt i një rishikimi vjetor, apo më të shpeshtë.

Rreziku i financimit për zërat jashtë bilancit përcaktohet si mundësia për mbajtjen e një humbje si rezultat i dështimit i një pale tjetër për një instrument financiar për të kryer në përputhje me kontratën.

Informacion Sasior

Duke filluar nga Mars 2015, përllogaritja e kërkeses për kapital të rrezikut të financimit bëhet sipas rregullores për “Për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit”, miratuar me vendim nr.8 date 31.07.2013 nga Këshilli Mbikqyrës i Bankës së Shqipërisë, i amenduar.

Tabela më poshtë detajon Vlerat e ekspozimeve sipas cilësisë së financimit para dhe pas aplikimit të teknikave të zbutjes së rrezikut të financimit, si dhe vlerat e ekspozimeve të zbritshme nga kapitalit rregullator, sipas klasave të ekspozimit në bazë të rregullores “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”.

Rreziku i financimit : Informacion per portofolin e financimit sipas metodes standarte , sipas klasave te ekspozimit ne baze te rregullores “ Per mjaftueshmerine e Kapitalit”				Ne '000 lek
	Ekspozimi origjinal para faktoreve të konvertimit (neto nga rregullimet e vlerës dhe provigjonet)	Ekspozimi neto pas efektit zëvendësues të teknikave të zbutjes së financimit	Vlera e ekspozimit	Shuma e ekspozimeve të klasifikuara sipas rrezikut
Klasat e ekspozimit				
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore	896,290	0	896,290	0
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale	0	0	0	0
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse)	0	0	0	0
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit	0	0	0	0
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare	0	0	0	0
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura	1,431,771	0	1,431,771	932,956
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave)	6,653,872	0	6,653,872	8,162,871
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	3,793,130	62,975	3,730,155	3,133,795
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të paluajtshme	1,213,281	13,221	1,200,060	569,613
CR SA - Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore	896,290	0	896,290	0
CR SA - Ekspozime (kredi) me probleme	510,787	0	510,787	650,601
CR SA - Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë	3,493,250	1,944	3,491,306	5,236,959
CR SA - Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara	0	0	0	0
CR SA - Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SIK	0	0	0	0
CR SA - Zëra të tjerë	6,867,334	0	6,867,334	3,978,723
CR SA - Totali i ekspozimeve	24,859,716	78,140	24,781,575	22,665,516

- a. **Teknikat e zbutjes** – Në portofolin aktual të financimit nuk ka financime që përfitojnë nga teknikat e zbutjes së rrezikut.
- b. **Titullizimi**- Banka nuk është e ekspozuar ndaj instrumentave që trajtohen si Titullizim, si rrjedhim nuk përllogarit ekspozime të mundshme.
- c. **Ekspozime në instrumente të Kapitalit**- Banka nuk është e ekspozuar ndaj këtyre transaksioneve si rrjedhim nuk përllogarit ndonjë rrezik të mundshëm.

Tabela më poshtë jep shpërndarjen e ekspozimeve të mundshme të Bankës sipas klasave të ekspozimeve dhe peshës së rrezikut, kjo e fundit bazuar në vlerësimin e ECAI-ve apo plotësimit të kushteve rregullatore për secilen klasë ekspozimi.

Rreziku i financimit : Informacion për portofolin e financimit sipas metodës standarte , sipas klasave të ekspozimit në baze të rregullores “ Per mjaftueshmërinë e Kapitalit” (në Million Leke)											Pesha e rrezikut
	Vlerësimet nga	0%	10%	20%	35%	50%	75%	85%	100%	125%	150%
Klasat e ekspozimit											
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore	ECAI										
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale	n/a										
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse)	n/a										
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit	n/a										
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare	n/a										
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura	Nuk ka; S&P	0	111	0	53	0	0	768	0	0	0
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave)	n/a	0							3,636	0	4,527
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	Nuk ka	0					2,293	0	0	840	
Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të paluajtshme	Nuk ka	0			307	21	0	218	23		
Ekspozime (financim) me probleme	Nuk ka	0							231	0	419
Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë	Nuk ka	0									5,237
Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara	n/a										
Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SIK	n/a										
Zëra të tjerë	Nuk ka	0		3	0	0	0	0	3,966	0	10

2. Rreziqet e Tregut - Informacion i përgjithshëm

Informacion cilesor

Banka merr përsipër ekspozime të rrezikut të tregut. Rreziqet e tregut lindin nga pozicionet e hapura në : (a) monedha, (b) normat e fitimit dhe (c) produktet e të kapitalit të gjithë të cilat janë të ekspozuar ndaj lëvizjeve të përgjithshme

dhe specifike të tregut. Drejtimi vendos limite në vlerën e rrezikut që mund të jenë të pranueshme. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të manaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin nga rreziku.

Administrimi i rrezikut të tregut

Autoriteti i përgjithshëm për rrezikun e tregut i është dhënë ALCO-s. Departamenti i Rrezikut të Bankës është përgjegjës për zhvillimin e politikave të detajuara të manaxhimit të rrezikut (subjekt ndaj rishikimit dhe aprovimit nga ALCO dhe Bordi i Drejtorëve) dhe për mbikqyrjen ditore të implementimit të tyre. Banka është e ekspozuar ndaj ndikimeve të ndryshimeve në kurset e këmbimit në pozicionin financiar dhe flukseve të parave.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak të transaksioneve në monedhë të huaj. Duke qënë se Banka i prezanton pasqyrat e saj financiare të veçanta në Lek, pasqyrat e veçanta financiare të Bankës ndikohen nga lëvizjet e kursit të këmbimit ndërmjet Lek-ut dhe monedhave të tjera. ALCO vendos limitet e niveleve të ekspozimit për të dyja pozicionet; brenda ditës dhe gjatë natës “overnight”, të cilat monitorohen çdo ditë nga Thesari dhe Departamenti i Manaxhimit të Rrezikut.

Rreziku i valutes së huaj specifikon rrezikun e ndikimeve negative në rezultatet financiare të bankes dhe mjaftueshmërin e kapitalit të shkakuar nga ndryshimet në kurset e këmbimit. Banka ka një nivel të ulët ekspozimi ndaj rrezikut të valutes pasi ajo nuk hyn në pozicione të hapura valutore spekulative, dhe as nuk angazhohet në transaksione që rrjedhin prej tyre. Rreziku i valutes administrohet në përputhje me Politiken e Administrimit të Rrezikut të Valutes së Huaj dhe rregulloret e Bankes së Shqipërisë mbi administrimin e rrezikut të valutes së huaj. Banka monitoron vazhdimisht lëvizjet e kursit të këmbimit dhe tregjet e valutës së huaj dhe menaxhon pozicionet e saj valutore në bazë ditore. Teste stresi kryen rregullisht për të vlerësuar ndikimin e lëvizjeve të kursit të këmbimit të pozicionet e hapura valutore (OCP) në çdo valutë.

Informacion Sasior

Duke filluar nga Mars 2015, perilogaritja e kërkeses për kapital të rrezikut të tregut bëhet sipas rregullores “Për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit”, miratuar me vendim nr.8 date 31.07.2013 nga Këshilli Mbikqyrës i Bankës së Shqipërisë, i amenduar.

Mjaftueshmëria e kapitalit për rrezikun e tregut është llogaritur në bazë të Kapitulli VII të rregullorës së Bankës së Shqipërisë " Për Raportin e Mjaftueshmërisë së Kapitalit" , pasi kushtet e mëposhtme nuk plotësohen:

- Gjatë dy nëntëmujorëve të fundit, raporti i vlerës mesatare kontabël të librit të tregtueshëm ndaj totalit të aktivitetit nuk është më i lartë se 5%. Në asnjë kohë ky raport nuk është më i lartë se 6%;
- Gjatë dy nëntëmujorëve të fundit, vlera mesatare kontabël e librit të tregtueshëm nuk është më e lartë se 15 milionë euro. Në asnjë kohë kjo vlerë nuk është më e lartë se 20 milionë euro.

Kërkesa për kapital për rrezikun e tregut është llogaritur si shuma e rrezikut të Pozicionit (Rreziku i Përgjithshëm dhe Rreziku Specifik), rrezikut të Përqendrimit në librin e tregtueshëm, Rreziku i Shlyerjes dhe rrezikut të Kursit të Këmbimit. Llogaritjet janë bazuar në metodën standarte.

- Rreziku i kursit të këmbimit, përllogaritet në rastin kur pozicioni total neto i hapur valutor është më i lartë se 2% e kapitalit rregullator. Për fundin e muajit Dhjetor 2024, pozicioni total neto i hapur valutor është më i vogël se 2% e kapitalit rregullator, rrjedhimisht nuk është përllogaritur kërkesë për kapital për këtë rrezik

		Kodi i monedhës	Te gjitha pozicione t		Pozicionet neto		Pozicione me trajtim preferencial		Kërkesa për kapital (%)		Kërkesa për kapital	Ekspozimet e ponderuar me rrezik
MKR SA FX - Rreziku i kursit të këmbimit												
			Në blerje	Në shitje	Në blerje	Në shitje	Në blerje	Në shitje	Në blerje	Në shitje		
			713,590	51,812	713,590	51,812					57,087	713,590
10	Pozicionet totale në monedhë të huaj											
20	Monedhat me korrelacion të fortë		713,590	51,812	713,590	51,812			8	8	57,087	
30	<i>Të gjitha monedhat</i>								8	8	0	
40	Ari											
90	Scenario matrix approach											
	Ndarja e pozicioneve sipas llojit të instrumentit		713,590	51,812								
100	<i>Instrumenta financiare</i>											
110	<i>Zëra jashtë bilancit</i>											
120	<i>Derivative</i>											
	Pozicionet në valuta të ndryshme	EUR	713,587	0								
130	<i>Euro</i>	GBP	0	8,485								
230	<i>Paundi Britanik</i>	TRY	3									
360	<i>Turkish Lira</i>	USD	0	43,327								
380	<i>Dollar Amerikan</i>		713,590	51,812	713,590	51,812					57,087	713,590

3. Rreziku i Normës së Fitimit

Informacioni Cilësor

Rreziku i normës së fitimit specifikon rrezikun që lëvizjet në normat e fitimit të tregut do të ndikojnë negativisht vlerën ekonomike të bankës si dhe fitimet e saj nga fitimi dhe në fund dhe vetë kapitalin. Rreziku i normës së fitimit administrohet në përputhje me Politikën e Administrimit të Normës së Fitimit dhe udhëzuesin e Bankës së Shqipërisë mbi administrimin e rrezikut të normës së fitimit në librin bankar. Gjatë vitit 2024 normat e fitimit shfaqen një tendencë rritjeje graduale. Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së fitimit matet nëpërmjet një analize të hendekut të maturimit. Testet e stresit kryen në baza vjetore nga Departamenti i Manaxhimit të Rrezikut për të matur dhe analizuar ndikimin e ndryshimeve të normave të fitimit në vlerën ekonomike dhe të ardhurat nga fitimet.

Informacioni Sasior

Banka vlerëson dhe raporton ndjeshmërinë e të gjithë pozicioneve në librin e bankës ndaj luhatshmërisë së normave të fitimit. Për të realizuar këtë vlerësim banka aplikon një skenar , i cili supozon një shock (shift 200 basis point) ndaj kurbës së kthimit, pra supozon një ndryshim të normave të fitimit prej 200 basis point, në të gjitha monedhat kryesore individualisht, dhe në monedhat të tjera mbi baza të agreguara. Efekti që rezulton në ekspozimin e librit të bankës krahasohet kundrejt kapitalit rregullator. Ky raport duhet të jetë nën 20% në mënyrë që banka të mos konsiderohet tepër e rrezikuar ndaj rrezikut të normave të fitimit.

Burimet/format e rrezikut të normës së fitimit përfshijnë:

- a. rrezikun e riçimit;
- b. rrezikun e kurbës së kthimit;
- c. rrezikun bazë; dhe
- d. rrezikun e opsioneve.

Raporti për administrimin e rrezikut të normës së fitimit në librin të bankës mbulon të gjithë pozicionet e Librit të Bankës të ndjeshme ndaj normave të fitimit. Raporti fokusohet në monedhat kryesore (konsiderohen të tilla nëse përbëjnë mbi 5% të aktiveve totale): ALL, EUR, USD dhe monedha të tjera. Pozicionet janë të ndarë sipas llojit të produktit dhe llojit të normës (norme fikse kundrejt normës së ndryshueshme). Pozicionet shpërndahen në intervalet kohore përkatëse si më poshtë:

- Pozicionet me normë fikse janë caktuar në intervalin kohor sipas maturimit të tyre. Pozicionet me normë të ndryshueshme janë caktuar sipas datës së ardhshme të rishikimit të normës së fitimit. Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat pa afat, në pasiv të bilancit, shpërndahen sipas mënyrës së përcaktuar më poshtë:
 - a. në intervalin kohor “at sight” (menjëherë/pa afat) vendoset një përqindje fikse (25%) e llogarive rrjedhëse dhe depozitave pa afat; në intervalet kohore nga “deri në 1 muaj” në “4-5 vjet” vendosen në mënyrë proporcionale me numrin e muajve që përmban intervali, llogaritë e mbetura (75%) e atyre të përfshira në shkronjën “a” më sipër;
- Rezerva e detyrueshme në lekë pranë Bankës së Shqipërisë caktohen në zonën kohore “deri në 1 muaj”, ndërsa rezerva e detyrueshme në monedhë të huaj konsiderohet si pozicion jo i ndjeshëm ndaj rrezikut të normës së fitimit
- Financimet me probleme caktohen në intervalin kohor “2-3 vjet”

Raporti për administrimin e rrezikut të normës së fitimit në librin e bankës përllogaritet me frekuence mujore nga Departamenti i Manaxhimit të Rrezikut ndërkohë që raportimi pranë Bankës së Shqipërisë performohet në baza tremujore.

Forma totale e IRRBB-s		Totali i pozicioneve të ponderuara	
	IRRB	Monedha	Shuma
		1	2
1.1.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha 1	ALL	-381,154
1.2.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha 2	USD	8,521
1.3.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha 3	EURO	79,204
1.4.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha 4	GBP	-711
2	NDRYSHIMI NE VLEREN E EKSPOZIMIT		294,140
3	KAPITALI RREGULLATOR (own funds)		3,849,838
4	(NDRYSHIMI NE VLEREN E EKSPOZIMIT / KAPITALI RREGULLATOR) * 100		7.51%

4. Rreziku Operacional

Rrezik operacional është mundësia që Banka të pësojë humbje financiare si rezultat i papërshtatshmërisë ose dështimit të proceseve të brendshme dhe të sistemeve, gabimeve njerëzore, ose i ngjarjeve të jashtme. Rreziku operacional përfshin dhe rrezikun ligjor, por përjashton rrezikun reputacional dhe strategjik. Politika e rrezikut operacional e bankës është në përputhje të plotë me rregulloret e Bankës së Shqipërisë për administrimin e rrezikut operacional, me Politikën dhe Proçedurën e Rrezikut Operacional, si dhe me Politikën për Parandalimin e Mashtrimit. Për të minimizuar rrezikun operacional dhe rrezikun e mashtrimit, të gjitha proceset dokumentohen me saktësi dhe u nënshtrohen mekanizmave efikase të kontrollit. Përshkrimet e punës janë të plota, detyrat janë të ndara në mënyrë strikte dhe është shmangur varësia nga individë kyç.

Çështjet e rrezikut operacional monitorohen nga Departamenti i Manaxhimit të Rrezikut, i cili ka për qëllim të përcaktojë politika për rreziqet që lidhen me njerëzit, rreziqet që lidhen me proceset, rreziqet që lidhen me teknologjinë e informacionit dhe sistemet, rreziqet e jashtme dhe aspekte të tjera të rrezikut operacional.

Punonjësve u kërkohet që të raportojnë të gjitha ngjarjet që përfaqësojnë një humbje faktike apo të mundshme. Ngjarje të raportuara që përmbajnë rreziqet më të shtrira, dhe që konsiderohen si ngjarjet me më shumë gjasa për t'u përsëritur, i nënshtrohen një analize të thellë nga Departamenti i Manaxhimit të Rrezikut dhe me pas komitetit të ALCOs, i cili me vone propozon masat e përshtatshme parandaluese.

Nje aspekt kyç i administrimit të rrezikut është kultura e rrezikut të institucionit, e cila u përçohet të gjithë punonjësve përmes trajnimeve sistematike. Rreziqet operative lindin si pasojë e të gjithë operacioneve të Bankës dhe shqyrtohen nga të gjitha njësitë e biznesit. Objektivi i Bankës është të manaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me kosto efektive, si edhe të shmangë proçedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Përgjegjësia parësore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional i caktohet çdo njësie biznesi. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Bankës për manaxhimin e rrezikut operacional.

Pajtimi me standardet e Bankës mbështetet nga një program kontrollesh periodike të ndërmarra nga Kontrolli i Brendshëm.

5. Rreziku i Likuiditetit

Informacion cilesor

Rreziku i likuiditetit afatshkurter specifikon rrezikun që banka nuk do të jetë më në gjendje të përmbushë plotësisht ose pjesërisht detyrimet e saj aktuale dhe të ardhshme të pagesave. Prandaj, banka duhet të ruaje gjithmonë fonde të mjaftueshme likuiditeti për të përmbushur detyrimet e saj, madje edhe në periudhe stresi.

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka nuk do të jetë në gjendje të shlyejë detyrimet e saj financiare në kohën e duhur. Banka është e ekspozuar në kërkesa ditore nga burimet e saj të disponueshme të parasë nga depozitat një ditore, llogaritë rrjedhëse, depozitat e maturuara, shtesat e financimeve, garancitë dhe kërkesa të tjera për shlyerje në para të instrumentave derivateve.

Për të përcaktuar fuqinë e likuiditetit të bankës përballe një shoku të mundshëm, banka kryen teste stresi të rregullta bazuar në skenare të përcaktuar si standard në nivel bankë.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i Bankës në administrimin e likuiditetit është të sigurojë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo të rrezikojë të dëmtojë emrin e saj.

Departamenti i Thesarit merr informacion nga njësitë e tjera për sa i përket rrezikut të aktiveve dhe detyrimeve financiare dhe rrjedhjeve të ardhshme të parave, që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme të projektuara. Në bazë të këtij informacioni, Departamenti i Thesarit mban një portofol me aktive afatshkurtra likuide, i përbërë kryesisht nga investime me afat të shkurtër, hua dhe paradhënie ndaj bankave të tjera, dhe facilitete të tjera ndërbankare, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm likuiditeti të Bankës. Kërkesat e njërive të biznesit për likuiditet plotësohen nga Departamenti i Thesarit, i cili jep hua afat-shkurtra dhe afat-gjata për të mbuluar ndryshimet afat-shkurtra dhe për financimet afat-gjata. Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testohet në mënyrë të rregullt nga Departamenti Manaxhimit të Rrezikut.

Të gjitha politikat dhe procedurat janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga Bordi Drejtues dhe ALCO.

Informacioni Sasior

Në përputhje të plotë me rregulloren e Bankës së Shqipërisë “Për administrimin e rrezikut të likuiditetit” Banka përllogarit, monitoron dhe raporton me baza ditore raportin që shpreh nivelin e aktiveve likuide përkundrejt pasiveve afatshkurtra, të njohur ndryshe edhe si raporti i “Treguesve të Likuiditetit”. Referuar rregullores, si zëra aktuale likuide dhe shume likuide në përllogaritjen janë konsideruar zërat e aktivitetit si më poshtë:

- a. Arka dhe llogaritë me Bankën e Shqipërisë, duke përfshirë rezervën e detyrueshme deri në masën e lejuar të përdorimit të saj, të përcaktuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë; bonot e thesarit të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë, të regjistruara në bilanc si “të tregtueshme”/“të vendosjes”;
- b. 80 (tetëdhjetë) për qind të obligacioneve të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë të regjistruara në bilanc si “të tregtueshme”/“të vendosjes”;
- c. tituj “të investimit” të Qeverisë Shqiptare (bono thesari dhe obligacione) me maturim të mbetur deri në 1 (një) muaj;
- d. 80 (tetëdhjetë) për qind të titujve të qeverisë shqiptare (bono thesari dhe obligacione), që nuk bëjnë pjesë në shkronjat “c”, “d” dhe “e”, të kësaj dispozite, por që plotësojnë kriteret e rregulloreve të Bankës së Shqipërisë “Mbi garancitë në operacionet kredituese të Bankës së Shqipërisë” dhe “Mbi marrëveshjet e riblerjes dhe të anasjellta të riblerjes”;
- e. llogaritë rrjedhëse në bankat dhe institucionet e tjera financiare;
- f. depozita me bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në 7 (shtatë) ditë;
- g. hua për bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në 7 (shtatë) ditë (përfshihet llogaria 157 “hua të pakthyera në afat ndaj bankave dhe institucioneve të tjera financiare”);

Të gjitha aktivet e mësipërme janë konsiduar të tilla duke qenë se mbi to nuk ekziston ansjë angazhim/marreveshje që e detyron banken të mos i përdori ato lirisht dhe në mënyrë të pavaruar sa herë që mund të lind nevoja për likuiditet.

Raporti bashkelidhur shpreh nje siterate shume të kënaqshme likuiditeti jo vetem në monedhen kombëtare por edhe për monedhat e huaja.

AKTIVET LIKUIDE - PASIVET AFATSHKURTRA						
Kodi		LEKË	USD	EUR	TË TJERA	TOTALI
	(në mijë lekë)					
1	Arka	130,200	186,949	998,211	67,036	1,382,396
2	Llogaritë me Bankën e Shqipërisë, duke përfshirë rezervën e detyrueshme deri në masen e lejuar te perdorimit te saj, te percaktuar me akt nenligjor te Bankes se Shqiperise	1,018,483	538	40,394	0	1,059,414
3	Letra me vlerë "të investimit" të Qeverisë Shqiptare (bono thesari dhe obligacione) me maturim të mbetur deri në 1 (një) muaj					
4	80 për qind të letrave me vlerë të qeverisë shqiptare (bono thesari dhe obligacione), që nuk bëjnë pjesë në kodin "3", "4" dhe "5", por që plotësojnë kriteret e rregulloreve të Bankës së Shqipërisë "Mbi garancitë në operacionet kredituese të Bankës së Shqipërisë" dhe "Mbi marrëveshjet e riblerjes dhe të anasjellta të riblerjes"					
5	Llogaritë rrjedhëse në bankat dhe institucionet e tjera financiare	47,557	97,204	22,575	4,964	172,301
6	Depozita me bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në 7 (shtatë) ditë	0	485,439	0	0	485,439
7	Hua për bankat dhe institucionet e tjera financiare me maturim të mbetur deri në shtatë ditë (përfshihet llogaria 157 "hua të pakthyera në afat ndaj bankave dhe institucioneve të tjera financiare");	0	0	0	0	0
A	TOTALI I AKTIVEVE LIKUIDE	1,196,239	770,130	1,061,180	72,001	3,099,550
		-	-	-	-	0
B	TOTALI I PASIVEVE AFATSHKURTRA ME AFAT TË MBETUR MATURIMI DERI NË 1 VIT	4,617,931	791,904	5,274,276	80,558	10,764,669
C	TREGUESI I LIKUIDITETIT (në %)					
1	Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (per monedhen kombetare LEK)					25.90%
2	Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (per monedhat e huaja)					30.96%
3	Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (ne total)					28.79%

QEVERISJA KORPORATIVE

Një qeverisje korporative efektive është thelbësore për funksionimin e duhur të sektorit bankar dhe të ekonomisë në tërësi. Bankat luajnë një rol të rëndësishëm në ekonomi nëpërmjet ndërmjetësimit të fondeve të kursimeve të depozituesve dhe aktiviteteve që mbështesin ndërmarrjet, si edhe ndihmojnë në rritjen ekonomike. Siguria, qëndrueshmëria e bankave dhe mënyra në të cilën ata kryejnë biznesin e tyre janë të rëndësishme për stabilitetin financiar dhe mirëqenien ekonomike. Dobësitë në qeverisje për bankat që luajnë një rol të rëndësishëm në sistemin financiar mund të rezultojnë në transmetimin e problemeve në të gjithë sektorin bankar dhe ekonominë në tërësi. Qeverisja e korporatave përcakton ndarjen e kompetencave dhe përgjegjësi me të cilat veprimtaria dhe punët e një banke janë kryer nga bordi i saj dhe menaxhmenti i lartë, duke përfshirë se si ata:

- Përcaktojnë strategjinë dhe objektivat e bankës;
- Zgjedhin dhe mbikëqyrin personelin;
- Drejtojnë biznesin e bankës në baza ditore;
- Mbrojnë interesat e depozituesve, përmbushin detyrimet si aksioner, si edhe marrin parasysh interesat e palëve të interesuara;
- Harmonizojnë kulturën, aktivitetet dhe sjelljen e korporatës me dëshirën se banka do të veprojë në mënyrë të sigurt dhe të shëndoshë, me integritet dhe në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi; si dhe
- Vendorsin funksionet e kontrollit.

PËRGJEGJËSIA SOCIALE

Përgjegjësia Sociale është një pjesë e rëndësishme e angazhimit të bankës në ndihmë dhe kontribut për komunitetin dhe mjedisin. Implementimi me sukses i projekteve të cilat synojnë të kontribuojnë në përmirësimin e cilësisë së jetës së komunitetit, të rriturit e ndërgjegjësimit për çështjet mjedisore, ka ndikuar në një perceptim pozitiv të imazhit të bankës.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë synon të jetë pjesë e ndryshimit të mirëfilltë në shoqëri dhe të krijojë një impakt pozitiv në mjedisin dhe komunitetin ku operon, duke ofruar mbështetje përmes nismave konkrete dhe të qëndrueshme. Iniciativat e ndërmarra ndër vite kanë patur një ndikim pozitiv në shoqëri duke u kthyer në traditë dhe realizuar vit pas viti. Banka e Bashkuar e Shqipërisë është gjithmonë pranë shoqërisë në momentet më të vështira të saj dhe jo vetëm, në mbështetje të të rinjve, studentëve, njerëzve të sportit dhe kulturës.

Grupi EUROSIG-INSIG-UBA Bank u vjen në ndihmë 370 familjeve të prekura nga përmbytjet në Vlorë

Me iniciativë të Kryetarit të Bashkisë Vlorë, Z. Ermal Dredha, vizitua familje të prekura nga përmbytjet, duke u shpërndarë atyre pajisje të ndryshme shtëpiake. Kryetari i Bashkisë shprehu mirënjohjen për gatishmërinë e Grupit Eurosig që këto familje t'u rikthehen jetës normale sa më shpejt. Alma Beja, Zv. Drejtore e Përgjithshme u shpreh se: “Përgjegjësia Sociale është në themel të të gjitha nismave dhe aktiviteteve të ndërmarra. Banka e Bashkuar e Shqipërisë do ti gjendet pranë duke mbështetur kërkesat dhe nevojat e qytetarëve të Vlorës.”

Mbështetja e shtresave në nevojë në Kukës, Pukë, Fushë Arrëz dhe Has

Qindra pako me ushqime janë shpërndarë gjatë muajit të shenjtë të Ramazanit nga Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank dhe Alesia Shpk në Kukës, Pukë, Has dhe Fushë Arrëz. Shumë familje në nevojë janë në vështirësi ekonomike dhe UBA Bank dhe Alesia Shpk u kanë ardhur në ndihmë me ushqime duke mos bërë dallime sipas besimeve fetare, por sipas pamundësive ekonomike. Urojmë mirëqenie për të gjithë shqiptarët dhe agjërime të pranuar për gjithë besimtarët muslimanë.

UBA Bank mbështet fushatën kundër kancerit të gjirit të YWCA Albania

Ndër vite, kemi mbështetur kauza me karakter social në shërbim të komunitetit, si komponent kryesor të përgjegjësisë sociale së UBA Bank, pjesë e Grupit Eurosig-Insig. Këtë vit i jemi bashkuar aktivisht fushatës së YWCA Albania nën moton "Fjongo Rozë."

Në fushatën e 16-të YWCA synon të rrisë ndërgjegjësimin për rëndësinë e kontrollit të hershëm dhe mbështetjes ndaj grave që përballen me këtë sëmundje. Kjo video nuk është thjesht një numër – është një thirrje për veprim. Së bashku, mund të shpëtojmë jetë përmes edukimit, mbështetjes dhe fuqizimit.

Sesion informues mbi zbulimin e hershëm dhe parandalimit të kancerit të gjirit

Zhvilluam në zyrat qendrore një sesion informues në kuadër të fushatës së 16-të të YWCA kundër kancerit të gjirit. Gjatë aktivitetit, u trajtua rëndësia e parandalimit dhe zbulimit të hershëm të sëmundjes.

Pjesëmarrëset patën mundësinë të informohen nga Dr. Alketa Qosja për rëndësinë e ekzaminimeve të rregullta dhe kujdesin për shëndetin e tyre. Fushata synon të arrijë çdo grua, pavarësisht nga prejardhja apo statusi, duke përhapur mesazhin e fuqishëm të vetëkujdesit dhe ndërgjegjësimin.

Stafi i UBA Bank dhuron gjak në ndihmë të pacienteve talasemik

Me shumë solidaritet ju bashkuam thirrjes së dhurimit të gjakut në ndihmë të pacientëve me talasemi, organizuar nga Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut.

UBA Bank në mbështetje të vazhdueshme ndaj kauzave sociale dhe artit

Ndër vite, kemi mbështetur kauza me karakter social në shërbim të komunitetit, si komponent kryesor të përgjegjësisë sociale së UBA Bank, pjesë e Grupit Eurosig-Insig. Këtë vit i jemi bashkuar aktivisht fushatës së Ywca Albania nën moton "Fjongo Rozë".

Ditën e djeshme çeli siparin ekspozita "1 në 8 gra" e realizuar në bashkëpunim me Rezart Gurashi. Portretet e të mbijetuarave të kancerit të gjirit do të shërbejnë jo vetëm si modele force, por edhe simbol i ndërgjegjësimin për të punuar së bashku për parandalimin dhe diagnostikimin e hershëm të kancerit të gjirit.

Mbështetja e TechTrech Hackathon

Jemi të lumtur që mbështetëm 'TechTrech Hackathon', organizuar nga Canadian Institute of Technology. Përgjatë të dyja ditëve, ekipet e studentëve bashkëpunuan me mentorët, të cilët ofruan udhëzime dhe mbështetje, duke ndihmuar në zhvillimin e ideve dhe projekteve të tyre. Cilësia e projekteve të paraqitura ishte e jashtëzakonshme, duke shfaqur talentin dhe përkushtimin e të gjithë pjesëmarrësve.

Edukimi Financiar

Mirëpritëm studentët e Canadian Institute of Technology, të cilët patën mundësi të njihen me strukturën dhe funksionimin e bankës nga kolegët tanë. Përvoja praktike me teknologjitë bankare, përputhshmëria dhe menaxhimi i riskut, ishin disa nga temat kryesore të trajtuara përgjatë vizitës të studentëve. UBA Bank mbetet e angazhuar në projekte të cilat synojnë edukimin financiar të studentëve dhe për një gjithëpërfshirje në sektorin bankar.

UBA Bank i bashkohet Panairit “Dua të Punoj”

Me shumë kënaqësi iu bashkuam edicionit të dytë të panairit “Dua të Punoj”, dedikuar personave me aftësi të kufizuara. Të shumtë ishin aplikantët e interesuar për t’u bërë pjesë e UBA Bank, si kandidatë potencialë për punësim. Ne besojmë se çdo individ ka potencialin për të sjellë vlera unike dhe për të kontribuar në formimin e një ekip të suksesshëm.

UBA Bank kontribuon në zhvillimin e ideve të reja të grave në biznes

Edicioni i tretë i Women Startup Competition Albania përfundoi rrugëtimin përmes eventit final, ku 10 startup-e të reja të drejtuara nga gra dhe vajza shqiptare prezantuan idetë e tyre të biznesit, pas një periudhe trajnimit mbi planin e biznesit, marketingun dhe zhvillimin e tregut. Pjesë e jurisë të përbërë nga 5 profesionistë ishte edhe Drejtori i Përgjithshëm i UBA Bank, Prof. Asc. Dr. Orfea Dhuci, i cila kontribuoi në përzgjedhjen e projekteve dhe ideve më të mira.

Edukimi financiar është thelbësor në ndërtimin e një marrëdhënie të qëndrueshme me financat që në moshë të hershme. Duke mësuar për kursimet, menaxhimin e parasë dhe shpenzimet, të rinjtë bëhen më të përgjegjshëm dhe të ndërgjegjshëm për vendimet financiare që ndikojnë të ardhmen e tyre.

Kolegët e Departamentit Retail informuan audiencën prej 60 të rinjsh, të moshës 15-18 vjeç nga Tirana, Durrësi dhe Elbasani mbi projektet e ndërmarra gjatë viteve nga UBA Bank dhe projektin e propozuar në kuadër të nismës së Qeverisë Shqiptare për përmirësimin e edukimit financiar në arsimin parauniversitar.

UBA Bank në panairin e karrierës në TBU

Mirëpritëm në stendën tonë të rinj ambiciozë, të cilët u informuan mbi mundësitë e zhvillimit të karrierës pranë UBA bank. Të shumtë ishin studentët që aplikuan për t’u bërë pjesë e UBA Bank, si kandidatë potencialë për punësim apo praktikë mësimore.

OJF-Biznes Speed Dating – krijimi i partneritet efektiv mes OSHC dhe Biznesit

Me shumë kënaqësi ju bashkuam eventit të organizuar nga Partners Albania for Change and Development, i cili synon të forcojë bashkëpunimin mes dy sektorëve. Përfaqësues të ndryshëm nga organizata jofitimprurëse dhe sektori financiar patën mundësinë të prezantonin risitë dhe mundësitë e tyre për kooperim. Kolegët tanë në qytetin e Shkodrës dhe të Tiranës ishin pranë të gjithë të interesuarve përgjatë dy ditëve të eventit.

Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank mbështet Konferencën Ndërkombëtare ICEBIT 2024

Në këtë konferencë mbajti fjalën edhe Presidenti i Grupit Eurosig, z. Kadri Morinaj, i cili ndër të tjera theksoi: Pavarësisht se dixhitalizimi i bizneseve ka nisur të ecë vitet e fundit, ende kemi nevojë që ta thellojmë atë, veçanërisht në industrinë e sigurimeve dhe financiare duke përfshirë edhe implementimin e Inteligjencës Artificiale. Kështu klienti do të gjejë zgjidhje në kohë rekord, njëkohësisht do të kursenim energji dhe burimet tona njerëzore. Mbështetja për Fakultetin Ekonomik do të vazhdojë edhe në të ardhmen, pasi ky fakultet është “fabrika” e burimeve njerëzore në industrinë financiare.

UBA BANK mbështet Rally Albania

Duke u nisur nga Tirana dhe duke vijuar në çdo skaj të Shqipërisë, ka përfunduar edicioni i 20-të i Rally Albania. Grupi Eurosig-Insig & UBA Bank kanë mbështetur një nga ekipet shqiptare për të garuar në këtë kompeticion që zgjati rreth 8 ditë. Mbi 300 garues nga 22 vende të ndryshme të botës garuan dhe krijuan adrenalinë, duke prekur mbi 500 fshatra në intinerarin e vitit 2024. Kjo nuk ishte vetëm garë, por edhe promovim sportiv e zhvillim ekonomik për vendin tonë.

Mbështetja si sponsor i Teatrit Shëtitës Çajupi

Gjatë muajit Janar dhe Shkurt të 2024 së bashku me Grupin Eurosig-Insig kemi mbështetur Teatrin shëtitës për fëmijë me shfaqjen “Fuqia e Dëshirave” në Librazhd dhe Martanesh. Kjo shfaqje do të jepet edhe në qytete të tjera prej teatrit shëtitës për fëmijë dhe shumë fëmijë do të kenë mundësi të ndjekin nga afër spektaklin që ofron teatri.

Dita e VESPA, një event i mbështetur nga Grupi Eurosig-Insig-Uba Bank

Si çdo vit, edhe këtë 16 Mars u organizua dita e motoçikletave ikonike Vespa nga Vespa Club Tirana. Në këtë event shumë të këndshëm u mblodhën fansa të Vespa nga vendet e rajonit, madje edhe nga disa vende europiane.

Gjithashtu edhe UBA Bank ju bashkua paradës me Vespa 946 Christian Dior, unike dhe e vetmja në Shqipëri. Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank akordoi një ndihmë finaciare për të mundësuar zhvillimin e disa eventeve, të cilat nisën me parada në rrugët e Tiranës dhe duke u përmbyllur me një koncert nën tingujt e Juliana Pasha.

Mbështetja e koncertit 3-ditor të Olen Cesarit

Olen Cesari, violinist i jashtëzakonshëm me famë botërore organizon 3 ditë koncert gjigand në Shqipëri. I shoqëruar nga Internacional Clandestine Orchestra, së bashku me Sergio Cammariere, Marsela Çibukaj, Carlos Paz dhe Gaz Paja, violinisti i njohur kthehet pas dy vitesh në Tiranë për t’ju dhuruar disa netë të paharrueshme në Pallatin e Kongreseve. UBA Bank mbështeti këtë koncert me qëllim që artistët të motivohen dhe qytetarët shqiptarë të shijojnë magjinë e artit në këtë fillim vere.

Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank përkrahu organizimin e Za Fest

Za Fest tashmë është kthyer në festival të mirëfilltë duke promovuar artistët, vlerat dhe traditën shqiptare. Nisur nga kjo, Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank mbështeti këtë festival të mbajtur për 3 ditë radhazi në Kalanë e Shkodrës. Edhe këtë vit Za Fest krijoi një atmosferë mbresëlënëse përmes artistëve më me emër të muzikës shqiptare, por edhe përmes elementëve të rinj të shtuar këtë vit.

Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank mbështet ekspozitën “Reflektim Mbi Pasqyrimin Vibrues Të Artit Shqiptar Në Shekullin XX”

Ekspozita lëvizëse me titull: “Reflektim mbi Pasqyrimin Vibrues të Artit Shqiptar në Shekullin XX” hap dyert për çdo artdashës falë mbështetjes së grupit Eurosig. Në këtë ekspozitë të hapur për publikun e gjerë mund të gjeni një përmbledhje të veprave të mbi 80 artistëve, pjesë e fondit të Galeria Kombëtare e Artit. Grupi Eurosig, në mbështetje të vazhdueshme ndaj artit dhe kulturës, ju fton të vizitoni ekspozitën në Galerinë E Artit “FAB” deri më 15 Gusht.

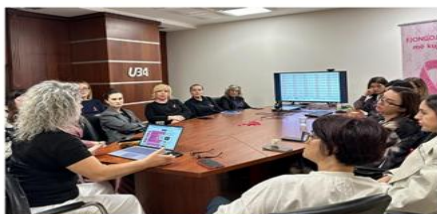
Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank feston me Matjanët

Grupi ndihmoi financiarisht Bashkinë Klos në organizimin e Panairit “Vjeshtë në Klos” dhe të “Folk Fest Klos, Edicioni 5”. I inicuar nga Kryetarja e Bashkisë, znj. Valbona Kola, ky event krijoi një atmosferë festive me grupe folklorike nga Shqipëria dhe Kosova.

Grupi Eurosig-Insig-UBA Bank mbështet bienalen ndërkombëtare të artit bashkëkohor në Durrës

Bienalja Ndërkombëtare e Artit Bashkëkohor ka si qëllim shpërfaqjen dhe spikatjen e vlerave artistike të së tashmes tonë nëpërmjet qasjes konceptuale dhe filozofike të artistëve bashkëkohor mbi temën: “Inteligjenca artificiale: e ardhmja hibride.”

Një ndër ndalesat më të vizituara të Bienales është Pavijoni Kombëtar i Suedisë dhe Pavijoni Kombëtar i Italisë në mjediset e Vilës së Mbretit Zogu I. Grupi Eurosig, në mbështetje të vazhdueshme ndaj artit dhe kulturës, fton të vizitoni Bienalen në qytetin e Durrësit deri më 24 Nëntor.

MARKETINGU

Performanca në Rrjete Sociale

Gjatë vitit 2024, llogaritë e Bankës së Bashkuar të Shqipërisë në Facebook dhe Instagram kanë shënuar një zgjerim të dukshëm të aktivitetit, duke reflektuar një prirje në rritje të përdorimit dhe angazhimit në këto rrjete sociale. Krahasuar me vitin 2023, vëmendja nga audienca e synuar është rritur ndjeshëm—me një rritje prej 87.3% në Facebook dhe 176% në Instagram.

Digjital

Gjatë vitit 2024, Banka e Bashkuar e Shqipërisë ka intensifikuar angazhimin në fushën e marketingut digjital, duke synuar përmirësimin e komunikimit me klientët dhe zgjerimin e prezencës në platformat online. Përdorimi i kanaleve të ndryshme në mediat sociale ka mundësuar ofrimin e një përvojë më të personalizuar, duke reflektuar një qasje më të afërt dhe më dinamike ndaj nevojave të klientëve.

Fushatat e zhvilluara gjatë vitit kanë kontribuar ndjeshëm në rritjen e ndërveprimit me publikun, si dhe në forcimin e imazhit të brandit. Këto iniciativa kanë ndikuar pozitivisht në perceptimin e besueshmërisë së institucionit në tregun financiar, duke e pozicionuar bankën si një aktor modern dhe të orientuar drejt inovacionit.

Fushatat e Marketingut

Gjatë vitit 2024, Banka e Bashkuar e Shqipërisë ka realizuar me sukses një sërë fushatash të orientuara drejt promovimit të produkteve të depozitave dhe llogarive të kursimit. Fushatat e dedikuara për depozitat në monedha të ndryshme janë përqendruar në ofrimin e kushteve konkurruese të fitimit, duke synuar maksimizimin e përfitimeve për klientët.

Portofoli i ofertave ka përfshirë llogari kursimi, si dhe depozita me afat të shkurtër dhe të gjatë, të strukturuar për të adresuar nevoja të ndryshme financiare. Këto produkte kanë ofruar fleksibilitet në zgjedhjen e afateve, duke filluar nga 12 muaj deri në 5 vjet.

Në vazhdimësi të bashkëpunimeve strategjike, banka ka marrë pjesë edhe këtë vit në fushatën verore të Mastercard, e cila ka stimuluar përdorimin e kartave përmes shpërblimeve të dedikuara për klientët që realizuan më shumë se dymbëdhjetë transaksione.

E ARDHIMJA

THËRRET

DEPOZITA 15 MUJORE

LEK Norma e Fitimit Vjetor

3.4%

EUR Norma e Fitimit Vjetor

3 %

Krijo Kullën Tënde Të Kursimeve me Depozitën 36 Mujore

LEK Norma e Fitimit Vjetor

3.7%

EUR Norma e Fitimit Vjetor

3.4%

Tërheqje **Pa Komision** në 700 ATM

 **RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR DHE PASQYRAT FINANCIARE PËR VITIN E
MBYLLUR ME 2024**

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.
Pasqyrat Financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024
Së bashku me Raportin e Audituesit të Pavarur

Përmbajtja

Raporti i Audituesit të Pavarur.....	1
Pasqyra e Pozicionit Financiar	4
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	5
Pasqyra e flukseve monetare	6
Pasqyra e ndryshimit të kapitalit	7
1. Informacion i përgjithshëm.....	8
2. Baza e përgatitjes	8
3. Parimi i Vijueshmërisë	11
4. Politika të rëndësishme kontabël	12
5. Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të reja dhe të rishikuara	31
6. Administrim i rrezikut financiar	32
7. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve	59
8. Arka dhe mjete monetare të ngjashme	60
9. Të arkëtueshme financiare	61
10. Aktive të marra nga proceset ligjore	64
11. Aktivitetet qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	65
12. Aktive me të drejtë përdorimi	66
13. Aktive të tjera	67
14. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	67
15. Detyrime ndaj klientëve	67
16. Detyrime të tjera	69
17. Detyrimet për qira financiare dhe provizionet	69
18. Kapitali	70
19. Të ardhura nga operacione financiare	72
20. Shpenzimet e lidhura me detyrimin ndaj klientëve	73
21. Të ardhura dhe shpenzime nga komisionet	73
22. (Humbja)/ Fitimi neto nga këmbimi valutor	74
23. Të ardhura të tjera	74
24. Shpenzimet e personelit	74
25. Shpenzime për zhvlerësimin nga humbjet e aktiveve financiare	75
26. Shpenzime për provigjone, neto	75
27. Shpenzime të tjera administrative	76
28. Tatimi mbi fitimin	77
29. Angazhime dhe Detyrime	77
30. Transaksionet me palët e lidhura	78
31. Ngjarje pas datës së raportimit	80

RAPORT I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Menaxhimin dhe Aksionerët e Banka e Bashkuar e Shqipërisë

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të **Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a** (Banka) të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datën 31 dhjetor 2024, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare për vitin që mbyllet në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Shoqërisë më datën 31 dhjetor 2024, dhe performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitë e Audituesit për Pasqyrat Financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacione të tjetra përfshijnë informacionin e përfshirë në raportin vjetor, të përgatitur nga drejtimi në përputhje me nenet 17 dhe 19 të ligjit 25/2018, datë 10 maj 2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, i ndryshuar, por nuk përfshin pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit. Raporti vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti auditues. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk do të shprehim asnjë formë konkluzioni sigurie për to.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më sipër kur ai bëhet i disponueshëm dhe, duke e bërë këtë, të shqyrtojmë nëse informacionet e tjera janë materialisht në kundërshtim me pasqyrat financiare ose njohuritë tona tëmarra në auditim. ose përndryshe duket të jetë i gabuar materialisht. Kur lexojmë Raportin Vjetor, nëse konkludojmë se në të ka një anomali materiale, neve na kërkohet t'ua komunikojmë këtë çështje personave të ngarkuar me qeverisjen.

Çështje për tu theksuar

Vijueshmëria e Aktivitetit

Ne tërheqim vëmendjen te Shënimi 3 i pasqyrave financiare, i cili përshkruan çështjet që lidhen me vijueshmërinë e aktivitetit të Bankës dhe masat e parashikuara nga drejtimi për vitin 2025, në funksion të përmbushjes së kërkesave rregullatore dhe sigurimit të vazhdimësisë së operacioneve. Siç shpjegohet në këtë shënim, Banka ka raportuar humbje të akumuluarra përgjatë tre viteve të fundit. Në përgjigje të kësaj situatë, aksionari shumicë dhe drejtimi i Bankës kanë planifikuar : (i) një rritje të mëtejshme të kapitalit në para, me qëllim mbulimin e humbjeve të akumuluarra dhe sigurimin e mjaftueshmërisë së kapitalit në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë dhe standardet e mbikëqyrjes financiare; dhe (ii) një ristrukturim të portofolit të aktiveve përmes orientimit drejt aktiveve më likuide, me synim përmirësimin e treguesve të likuiditetit dhe forcimin e qëndrueshmërisë financiare. Realizimi me sukses i këtyre masave përbën një element thelbësor për garantimin e vijueshmërisë së aktivitetit të Bankës dhe për respektimin e kuadrit rregullator në fuqi. Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e parimit të vijueshmërisë, dhe drejtimi vlerëson se mbështetja nga aksionari shumicë dhe masat e planifikuara janë të mjaftueshme për të siguruar aftësinë e Bankës për të vijuar aktivitetin në një të ardhme të parashikueshme. Opinioni ynë nuk është modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Procesi i Rritjes së Kapitalit

Ne tërheqim vëmendjen te Shënimi 18 i pasqyrave financiare, i cili përshkruan rritjet e kapitalit të realizuara nga aksionari shumicë, Eurosig sh.a, gjatë viteve 2023 dhe 2024, si dhe zhvillimet e mëvonshme lidhur me procesin e vlerësimit nga Banka e Shqipërisë për përputhshmërinë e natyrës së burimit të fondeve sipas kërkesave të nenit 13 dhe 18 të Ligjit “Për Bankat”. Sipas gjetjeve paraprake të inspektimit rregullator, një pjesë e derdhjeve të kapitalit mund të mos plotësojnë kërkesat ligjore për burimin e fondeve, për shkak të natyrës së tyre operative. Menaxhmenti dhe Asambleja e Aksionarëve kanë shprehur angazhimin për të ndërmarrë masa korrigjuese gjatë vitit 2025, duke siguruar që kapitali të injektohet nga burime me natyrë investuese dhe jo operative, në përputhje me kuadrin ligjor. Kjo kërkesë nuk pritet të ndikojë në shumën e kapitalit të raportuar në pasqyrat financiare për periudhën e mbyllur më 31 Dhjetor 2024, por vetëm në klasifikimin dhe natyrën e burimit të fondeve të përdorura për rritjen e kapitalit. Opinioni ynë nuk është modifikuar në lidhje me këtë çështje.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, shënimet shpjeguese, si edhe për çështjet që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të shoqërisë, duke përdorur parimet bazë të vazhdimësisë, përveç rastit kur drejtimi ka për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë aktivitetin operacional, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale përveçse më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të marra bazuar në këto pasqyra financiare. Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë periudhës së auditimit. Gjithashtu ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, planifikojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse për zbutjen e këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të atyre kontrolleve të brendshme relevante për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit në përputhje me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen në shënime shpjeguese përkatëse të bëra nga Drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, mbi ekzistencën e një pasigurie materiale mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi aktivitetin e saj. Nëse një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në shënimin shpjegues përkatës, nëpërmjet raportit tonë të auditimit, ose nëse shënime shpjeguese nuk janë të përshtatshme ne duhet të modifikojmë opinionin tonë.
- Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare dhe të shënimeve shpjeguese dhe në rast se ato përfaqësojnë drejt transaksionet dhe ngjarjet.

Ne komunikojmë me personat të ngarkuar për qeverisjen e Bankës, përveçse çështjeve të tjera, edhe objektin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi relevante në kontrollin e brendshëm të identifikuar gjatë auditimit tonë.

**forv/s
mazars**

Emin Durrës, Str. Binjakët Build.,
No.5, 1013, Tirana, Albania
NUI: K32123006W

Diana Ylli (Golemi)

Auditues Ligjor

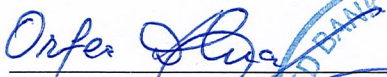
26 Qershor 2025

Pasqyra e Pozicionit Financiar

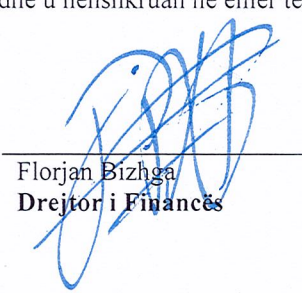
Shumat në '000 LEK

	Shënime	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Aktivët			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	8	2,946,386	2,895,661
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	8	1,498,339	979,868
Të arkëtueshme financiare	9	15,484,917	11,890,590
Aktive të marra nga proceset gjyqësore	10	2,388	1,496
Aktive afatgjata materiale	11	295,161	173,919
Aktive me të drejtë përdorimi	12	1,010,407	299,790
Tatim fitimi i parapaguar	13	13,877	13,877
Aktive të tjera	13	3,246,508	739,243
Totali i aktiveve		24,497,983	16,994,444
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankave dhe Institucioneve Financiare	14	4,868,537	2,429,550
Huamarrje ndaj Bankave		843,274	145,028
Detyrime ndaj klientëve	15	14,665,989	10,900,071
Detyrime të qerasë financiare dhe provigjione të tjera	17	519,100	303,292
Detyrime të tjera	16	504,089	198,886
Totali i Detyrimeve		21,400,990	13,976,827
Kapitali			
Kapitali aksionar	18	5,364,416	4,669,415
Rezervat	18	120,904	120,904
Humbje e mbartur		(2,388,327)	(1,772,702)
Totali i kapitalit		3,096,993	3,017,617
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		24,497,983	16,994,444

Pasqyrat financiare të Bankës u aprovuan nga Këshilli Drejtues me 29 Maj 2025 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Orfea Dhuci
Drejtor i Përgjithshëm

Florjan Bizhga
Drejtor i Financës

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 8 deri në 80, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

Shumat në '000 LEK

	Shënime	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor, 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor, 2023
Të ardhura nga operacionet bankare	19	1,214,557	693,276
Të ardhura nga operacionet bankare të tjera	19	38,131	36,550
Shpenzime për detyrim ndaj klientëve	20	(474,923)	(250,837)
Shpenzime nga qeraja financiare		(13,231)	(11,735)
Të ardhurat neto nga veprimet bankare		764,534	467,253
Të ardhura nga komisione dhe tarifa, neto	21	68,123	57,416
Humbja neto nga kursi i këmbimit	22	6,693	(197,119)
Të ardhura të tjera	23	6,676	(103,919)
Totali i të ardhurave (shpenzimeve) të tjera, neto		81,492	(243,622)
Zhvlerësimi i të arkëtueshme financiare, neto	25	(822,913)	(368,436)
Shpenzime provigjoni te aktiveve te marra nga proceset ligjore	10	892	1,496
Shpenzime te zhvlerësimeve dhe provigjoneve te tjera, neto	26	(3,843)	6,646
Amortizimi dhe zhvlerësimi	11	(38,066)	(33,292)
Amortizimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	12	(23,794)	(17,416)
Shpenzime personeli	25	(307,737)	(193,242)
Shpenzime për qiratë		(514)	(1,552)
Shpenzime të tjera administrative	27	(265,675)	(168,157)
Totali i shpenzimeve operative		(1,461,650)	(773,953)
(Humbja)/ Fitimi neto para tatimit		(615,625)	(550,322)
Tatim fitimi	28	-	-
(Humbja)/ Fitimi neto i vitit		(615,625)	(550,322)
Të ardhura të tjera përmbledhëse pas tatimit		-	-
(Humbje)/ Të ardhura të tjera përmbledhëse pas tatimit		(615,625)	(550,322)

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 8 deri në 80 të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e flukseve monetare
Shumat në '000 LEK

	Shënime	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative			
Fitim/(Humbja) përpara tatimit mbi të ardhurat		(615,625)	(550,322)
<i>Rregullimet për zerat jo-monetare:</i>			
Provigjone	9	826,756	361,789
Amortizimi i pronave, pajisjeve dhe makinerive	11	38,066	33,292
Zhvlerësimi i të drejtës së aktiveve të përdorura	12	23,794	17,416
Provigjonet e aktiveve të marra nga proceset ligjore	10	(892)	(1,496)
Zhvlerësimi i aktiveve të marra nga proceset ligjore	10	46,735	49,194
Të ardhura nga aktiviteti financues		(1,252,688)	(729,825)
Shpenzim interesi për detyrim ndaj klientit		474,923	250,837
		(458,930)	(569,115)
<i>Ndryshime në aktivet dhe detyrimet operative:</i>			
Rritje në të arkëtueshmet financiare		(4,392,418)	(4,412,849)
(Ulje) / rritje në aktivet e tjera		(2,507,265)	(370,179)
(Ulje) / rritje në balancat me institucionet financiare		(518,471)	(144,516)
Rritje në llogaritë e klientëve		3,657,071	(325,480)
Ulje në detyrimet ndaj bankave		3,137,234	2,574,577
Rritje / (ulje) në detyrimet e tjera		305,203	24,562
Interes i arkëtuar nga aktiviteti financiar		1,227,866	745,477
Interes i paguar klienteve		(366,075)	(274,288)
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet operative		543,145	(2,182,696)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet investuese			
Blerje të pajisjeve dhe aktiveve të patrupëzuara	11	(206,043)	(29,484)
Shtesa në aktivet e marra nga proceset ligjore	10	-	-
Shtesa në të drejtën e përdorimit të aktiveve	12	-	-
Aktivitet e shitura të marra nga proceset ligjore		-	111,876
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet investuese		(206,043)	82,392
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese			
Shtime në qerata financiare dhe provigjione të tjera		(522,447)	
Rritje në kapitalin e aksioneve	18	695,001	2,442,239
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet financuese		172,554	2,442,239
Ulje/ritje neto në para dhe ekuivalentet e saj		50,726	(227,180)
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit		2,895,660	3,122,840
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fund të vitit	11	2,946,386	2,895,660

Pasqyra e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 8 deri në 80, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Pasqyra e ndryshimit të kapitalit

Shumat në '000 LEK

	Kapitali Aksionar	Rezervat	Humbje te mbartura	Totali
Gjendje më 1 janar, 2023	2,227,176	120,904	(1,222,380)	1,125,700
Fitimi neto për vitin	-	-	(550,322)	(550,322)
Të ardhura përmbledhëse të tjera	-	-	-	-
Të ardhura totale përmbledhëse për vitin	-	-	(550,322)	(550,322)
Veprime me aksionarët të regjistruara direkt në kapital				
Injektimi i kapitalit	2,442,239	-	-	2,442,239
Gjendja më 31 dhjetor 2023	4,669,415	120,904	(1,772,702)	3,017,617
Humbja neto për vitin	-	-	(615,625)	(615,625)
Te ardhura përmbledhëse të tjera	-	-	-	-
Totali i humbjes totale përmbledhëse për vitin	-	-	(615,625)	(615,625)
Veprime me aksionarët të regjistruara direkt në kapital				
Injektimi i kapitalit	695,001	-	-	695,001
Gjendja më 31 dhjetor 2024	5,364,416	120,904	(2,388,327)	3,096,993

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 8 deri në 80, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

1. Informacion i përgjithshëm

(a) Njësia raportuese

Banka e Bashkuar e Shqipërisë (referuar më poshtë si “Banka” ose “UBA”) është krijuar në Shqipëri për të zhvilluar veprimtari bankare në përputhje me legjislacionin shqiptar. Bazuar në nenet e Statutit të saj, Banka ndjek Parimet Sharia.

Aktivitetet e Bankës përfshijnë veprimtarinë si administruese, mbi bazën e mirëbesimit, të fondeve të investuara në përputhje me parimet dhe ligjet Islamike. Banka është subjekt i Ligjit Nr. 9662 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të datës 18 dhjetor 2006 dhe nën mbikëqyrjen e Bankës së Shqipërisë. Në 5 nëntor 1992, Banka mori aprovimin nga Banka e Shqipërisë për të ushtruar veprimtari bankare. Proçedurat e regjistrimit përfunduan në 1 korrik 1994, data e themelimit. Në 11 janar 1999, në përputhje me Vendimin Nr.165, të datës 11 dhjetor 1998 të Bankës së Shqipërisë, Banka mori licensën “Për vazhdimin e aktivitetit bankar në Republikën e Shqipërisë”, në përputhje me Ligjin Nr. 8365, të datës 2 korrik 1998 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Veprimtaria kryesore e biznesit të bankës janë operacionet bankare tregtare brenda Republikës së Shqipërisë. Banka vepron nën një licensë të plotë bankare lëshuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Banka merr pjesë në skemën shtetërore të sigurimit të depozitave të administruara nga Agjensia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave.

Qendra e Bankës është vendosur në Tiranë. Aktualisht Banka ka një shpërndarje të aktivitetit në 17 degë në qytetet Tiranë, Shkodër, Fier, Durrës, Librazhd, Berat, Burrel, Kavajë, Vlorë, Elbasan, Fushë-Arrëz.

Më 31 dhjetor 2024, Banka ka të punësuar 169 punonjës (2023: 115 punonjës). Zyra e regjistruar e Bankës është në rrugën Dritan Hoxha, ndërtesa nr. 11, Tiranë, Shqipëri. Numri unik identifikues është J91811004Q.

Më 31 dhjetor 2024, kompania mëmë e menjëhershme dhe përfundimtare e Bankës është Eurosig sh.a. duke rritur pjesëmarrjen e saj në 99.53% të aksioneve.

Struktura aksionare e regjistruar më 31 dhjetor 2024 është si më poshtë:

EUROSIG SH.A	99.53%
Investitorë të tjerë	0.47%

Në 31 dhjetor 2024, Bordi i Drejtorëve dhe Komiteti i Auditimit të Bankës është i përbërë nga anëtarët e mëposhtëm:

Bordi i Drejtoreve	Jemin Gjana	Kryetar
	Mateo Spaho	Anëtar
	Illir Çekiri	Anëtar
	Arben Zibri	Anëtar
	Bora Feri	Anëtar
Komiteti i Auditimit të Bankës	Jemin Gjana	Kryetar
	Orjana Kalaja	Anëtar
	Erald Bezhani	Anëtar

2. Baza e përgatitjes

(a) Deklarata e përputhshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (“BSNK”), dhe ligjin nr. 25/2018, “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”.

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

(b) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostove historike, me përjashtim të fondeve të investimit Mudaraba-Aktivet e fondit të investimit, të cilat janë matur me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes.

(c) Monedha funksionale dhe prezantuese

Këto pasqyra financiare janë të prezantuara në Monedhën Shqiptare ('LEK'), që është dhe monedha funksionale e Bankës. Përveçse kur tregohet ndryshe, informacioni financiar i prezantuar në LEK është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt.

(d) Përmbledhje e vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të kërkon që drejtimi të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që prekin aplikimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara. Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen në baza të vazhdueshme. Rishikimet për vlerësimet kontabël janë të njohura në periudhën në të cilën është kryer vlerësimi dhe në çdo periudhë të ardhshme që mund të prekë. Çështjet kryesore të pasigurisë së vlerësimeve dhe gjykimeve kritike në aplikimin e politikave kontabël, që kanë efekt domethënës mbi shumat e njohura në pasqyrat financiare dhe që paraqiten në Shënimin 9 janë:

- Zbritjet për humbje nga kredia,
- Përcaktimi i vlerës se drejtë.
- Vazhdueshmëria
- Zhvlerësimet e aktiveve të marra nga proceset ligjore
- SICR
- Ndihma e klientit

Humbjet nga zhvlerësimi në aktive financiare – SNRF 9

Matja e humbjeve të zhvlerësimit sipas SNRF 9 në kategoritë e aktiveve financiare kërkon gjykim, në veçanti, vlerësimin e shumës dhe kohën e rrjedhjeve të ardhshme të parave dhe vlerave të kolateralit kur përcaktohen humbjet e zhvlerësimit dhe vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Këto vlerësime nxiten nga një numër faktorësh, ndryshime në të cilat mund të rezultojnë në nivele të ndryshme të korrigjimeve. Llogaritjet ECL të Bankës janë dalje të modeleve komplekse me një numër supozimesh në lidhje me zgjedhjen e inputeve të ndryshueshme dhe ndërvlerësimit të tyre. Elementet e modeleve ECL që konsiderohen si gjykime të kontabilitetit dhe vlerësime përfshijnë:

- Modeli i brendshëm i vlerësimit të kreditit të Bankës, i cili i cakton PD- të në notat individuale
- Kriteret e Bankës për vlerësimin nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kreditit dhe kështu që korrigjimet për asetet financiare duhet të maten në bazë të LTECL dhe vlerësimit cilësor
- Segmentimi i aktiveve financiare kur ECL e tyre vlerësohet mbi një bazë kolektive
- Zhvillimi i modeleve ECL, duke përfshirë formulat e ndryshme dhe zgjedhjen e inputeve
- Përcaktimi i lidhjeve midis skenarëve makroekonomikë dhe inputeve ekonomike, të tilla si nivelet e papunësisë dhe vlerat kolaterale dhe efekti mbi PD- të, EAD- të dhe LGD- të
- Përzgjedhja e skenarëve makroekonomikë dhe peshat e probabilitetit të tyre, për të nxjerrë inputet ekonomike në modelet ECL.

Vlera e drejtë e garancive

Banka mban kolateral kundër llogarive financiare në formën e interesave të hipotekës mbi pasurinë, sigurimet e tjera të regjistruara mbi pasuritë dhe garancitë. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes, dhe përditësohen në frekuencën e çdo viti dhe gjithashtu kur pasuria vlerësohet individualisht si e dëmtuar.

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

d) Përmbledhje e vlerësimeve dhe gjykrimeve (vazhdim)

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit

a) Matje e pritshme e humbjeve të kreditit

Matja ECL. Matja e ECLs është një vlerësim domethënës që përfshin përcaktimin e metodologjisë, modeleve dhe inputeve të të dhënave. Detajet e metodologjisë së matjes ECL janë të shpjeguara në Shënimin 4(d). Komponentët e mëposhtëm kanë një ndikim të madh në korrigjimin e humbjes së kreditit:

- segmentimin e aktiveve financiare për qëllime vlerësimi ECL;
- përcaktimin e një niveli vlerësimi ECL mbi një bazë individuale instrumenti ose mbi baza kolektive;
- përkufizimin e falimentimit të aplikuar nga Banka;
- zhvillimin dhe aplikimin e modeleve të brendshme të vlerësimit të kredisë, të cilat caktojnë PD-të për notat individuale të rrezikut të kreditit;
- zhvillimin dhe aplikimin e modeleve të brendshme të përdorura për të vlerësuar ekspozimin e falimentimit ("EAD") për instrumentet financiare dhe angazhimet e kreditit;
- vlerësimin e humbjes së dhënë në falimentim ("LGD"), duke përfshirë gjykrimet e bëra në vlerësimin e kolateralëve;
- kriteret për vlerësimin nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë;
- përzgjedhjen e skenarëve makroekonomikë dhe pesha e probabilitetit të tyre.

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit (vazhdim)

Banka rregullisht shqyrton dhe bën të vlefshme modelet dhe hyrjet në modelet për të reduktuar çdo dallim midis vlerësimeve të pritshme të humbjes së kredive dhe përvojës aktuale të humbjes së kredive. Për shkak të ndryshimeve të rëndësishme dhe të shpejta në mjedisin ekonomik, Banka vendosi të rregullojë metodën për të matur ECL për kreditë standarde, kreditë e specializuara dhe kreditë e lëshuara për SME-të. Menaxhmenti kreu një analizë lart-poshtë të portofolit dhe kishte identifikuar grupet e huamarrësve, për të cilat informacion i mjaftueshëm dhe i mbështetur për matjen ECL është i disponueshëm vetëm në bazë të industrisë, në vend të bazës individuale. Studimet e aplikuara nga menaxhmenti rezultuan në rritjen e ECL për huamarrësit e korporatave në industrinë e mëposhtme:

- Rritja mesatare e ECL në sektorin e prodhimit prej 11%;
- Rritja mesatare e ECL në sektorin e përpunimit prej 15%;
- Ulja mesatare e ECL në sektorin e ndërtimit prej 15%;
- Rritja mesatare e ECL në sektorin e pasurive të paluajtshme prej 9%;
- Ulja mesatare e ECL në sektorin e retail prej 8%;

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredive ("SICR").

Me qëllim që të përcaktojë nëse ka patur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, Banka krahason rrezikun e një falimentimi të ndodhur gjatë jetës së një instrumenti financiar në fund të datës së njoftimit me rrezikun e falimentimit në datën e njohjes fillestare. Vlerësimi konsideron rritjen relative të rrezikut të kredisë në vend që të arrijë një nivel specifik të rrezikut të kredisë në fund të periudhës raportuese. Banka i konsideron të gjitha informacionet e arsyeshme dhe të mbështetura përpara në dispozicion pa kosto dhe përpjekje të tepërta, e cila përfshin një sërë faktorësh, duke përfshirë aspektet e sjelljes të portofoleve të veçanta të klientëve. Banka identifikon treguesit e sjelljes të rritjes së rrezikut të kreditit përpara delikuencës dhe inkorporoi informacionin e duhur përpara në vlerësimin e rrezikut të kreditit, ose në një instrument individual, ose në një nivel portofoli.

(e) Krahasuese

Shuma të caktuara krahasuese në deklarinë e pozitës financiare, fitimit ose humbjes dhe të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe rrjedhës së pasasë janë riklasifikuar ose përfaqësuar si rezultat i një ndryshimi në klasifikimin për të reflektuar një efekt më të mirë.

3. Parimi i Vijueshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e parimit të vijueshmërisë së aktivitetit, në përputhje me kërkesat e Standardit Ndërkombëtar të Raportimit Financiar (IFRS), konkretisht IAS 1 “Prezantimi i Pasqyrave Financiare”, paragrafët 25–26.

Për qëllime të këtij vlerësimi, drejtimi i Bankës ka marrë në konsideratë pozicionin e tanishëm financiar, performancën historike, planet strategjike të miratuara për periudhën pas datës së bilancit, si dhe kapacitetin për të siguruar mbështetje të mjaftueshme financiare në të ardhmen. Gjithashtu, janë vlerësuar faktorët e rrezikut që rrjedhin nga kushtet e tregut dhe ndikimi i tyre potencial në aftësinë e Bankës për të përmbushur detyrimet e saj në afat të shkurtër dhe të mesëm.

Gjatë tre viteve të fundit, Banka ka regjistruar humbje të konsiderueshme respektivisht: 2,388,326,894 LEK në vitin 2024; 1,772,702,000 LEK në vitin 2023; dhe 1,222,380,000 LEK në vitin 2022. Megjithatë, raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit ka qëndruar mbi kufirin rregullator minimal prej 12%, duke u regjistruar në 15.71% më 31 Dhjetor 2024 dhe 19.81% më 31 Dhjetor 2023, si rezultat i injektimit të kapitalit nga aksionari shumicë, Eurosig sh.a.

Më 31 Dhjetor 2024, aksionari i shumicës ka vijuar me injektim kapitali ashtu si edhe në vitet 2023 dhe 2022, duke kontribuar një shumë shtesë prej 695,000,605 LEK, duke rritur pjesëmarrjen e tij në kapitalin aksionar të Bankës në 99.53%. Ky transaksion është paraqitur në Shënimin 1 dhe 18 të pasqyrave financiare.

Asambleja e Përgjithshme dhe drejtimi i Bankës janë angazhuar të ndërmarrin masa korrigjuese, për të siguruar që injektimet e mëtejshme të kapitalit të vijnë nga burime me natyrë investuese dhe jo operative, në përputhje me kërkesat ligjore dhe rregullatore.

Për vitin 2025, në përputhje me strategjinë e miratuar, Banka ka planifikuar masat e mëposhtme për të mbështetur vijueshmërinë e operacioneve: (I) Rritje shtesë të kapitalit aksionar, për të përthithur humbjet e akumuluar dhe për të siguruar që treguesit e mjaftueshmërisë së kapitalit të jenë në përputhje me kërkesat rregullatore; (ii) Ristrukturim të portofolit të aktiveve, duke orientuar investimet drejt aktiveve më likuide dhe me profil më të ulët rreziku, për të përmirësuar treguesit e likuiditetit dhe të cilësisë së aktiveve.

Drejtimi vlerëson se këto masa janë të nevojshme për të garantuar stabilitetin financiar afatgjatë të Bankës dhe për të përmbushur angazhimet ndaj rregullatorëve dhe palëve të interesuara. Aksionari shumicë ka shprehur mbështetjen e tij të vazhdueshme për zbatimin e këtyre masave.

Bazuar në analizën aktuale të pozicionit financiar, projeksionet për vitin 2025 dhe përkushtimin e aksionerit të shumicës për të siguruar mbështetjen e nevojshme, drejtimi është i mendimit se Banka ka kapacitetin për të vijuar aktivitetin në një të ardhme të parashikueshme. Si rrjedhojë, përdorimi i bazës së vijueshmërisë në përgatitjen e pasqyrave financiare konsiderohet i përshtatshëm.

4. Politika të rëndësishme kontabël

Politikat kryesore të kontabilitetit të aplikuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë të përcaktuara më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e paraqitura, përveç nëse është thënë ndryshe.

(a) Transaksione të këmbimit valutor

Transaksionet në monedhë të huaj janë të këmbyer në monedhën respektive funksionale të veprimit me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën e transaksionit. Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit, janë të këmbyer në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në atë datë. Fitimi ose humbja nga kursi i këmbimit mbi zërat monetarë është diferenca ndërmjet koston së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe koston së amortizuar në monedhë të huaj e këmbyer me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në fund të periudhës. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, që janë të paraqitura me kosto historike, janë të këmbyer me kursin zyrtar të këmbimit të datës së transaksionit. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë janë të këmbyer në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën që është përcaktuar vlera e drejtë. Diferencat nga monedhat e huaja që lindin nga ndryshimet në kursin e këmbimit njihen në pasqyrën e fitim / humbjes.

(b) Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare

Metoda e normës efektive të interesit

Sipas SNRF 9, të ardhurat nga interesi regjistrohen duke përdorur metodën e interesit efektiv (EIR) për të gjitha instrumentet financiare të matura me koston e amortizuar, instrumentet financiare të përcaktuara në VDFH. Të ardhurat nga interesi në aktivet financiare me interes të matur në VDATGJ sipas SNRF 9 regjistrohen duke përdorur metodën EIR. EIR është norma që pikërisht diskonton flukset e ardhshme monetare të parashikuara gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër, në vlerën kontabël neto të aktivitetit financiar.

EIR (dhe gjithashtu, kostoja e amortizuar e aktivitetit) llogaritet duke marrë parasysh çdo zbritje ose prim për blerjen, tarifat dhe kostot që janë pjesë përbërëse e EIR. Banka njih të ardhurat nga interesi duke përdorur një normë kthimi që përfaqëson vlerësimin më të mirë të një norme konstante kthimi gjatë jetës së pritshme të huasë. Prandaj, ajo njih efektin e normave potencialisht të ndryshme të interesit të ngarkuara në faza të ndryshme dhe karakteristikave të tjera të ciklit të jetës së produktit (përfshirë parapagimet, penalitete interesat dhe komisionet). Nëse parashikimet në lidhje me rrjedhën e parave në pasurinë financiare rishikohen për arsye të tjera përveç rrezikut të kredisë, Banka kryen një rishikim të vlerësimeve të rrjedhës së parave që shpie në rillogaritjen e sasisë së mbartjes bruto të aktiveve financiare. Në qoftë se Banka rishikon vlerësimet e saj të pagesave apo faturave, ajo rregullon shumën e mbartjes bruto të aktiveve financiare ose koston e amortizuar të detyrimit financiar për të pasqyruar rrjedhjet aktuale dhe të rishikuara kontraktuale të parave. Banka rillogarit mbartjen bruto të aktiveve financiare ose koston e amortizuar të përgjegjësisë financiare si vlerën e tanishme të të ardhurave të ardhshme kontraktuale të llogaritura që janë ulur me normën origjinale efektive të interesit të instrumentit financiar. Rregullimi njihet në fitim ose humbje si të ardhura ose shpenzime.

Të ardhurat nga veprimtaria financiare

Të ardhurat nga veprimtaria financiare, duke përfshirë të ardhurat nga financimet, të ardhurat nga bankat dhe institucionet e tjera financiare, janë të njohura në fitim ose humbje duke aplikuar EIR-in në sasinë mbartëse bruto të aktiveve financiare përveç aktiveve të dëmtuara nga kredia. Kur një pasuri financiare bëhet e dëmtuar nga kredia dhe konsiderohet si 'Faza 3', Banka llogarit të ardhurat e interesit duke aplikuar EIR në koston e amortizuar të aktiveve financiare. Në qoftë se aktivet financiare nuk janë më të dëmtuara nga kredia, Banka i kthehet llogaritjes së të ardhurave të interesit mbi një bazë bruto. Për aktivet financiare të blera ose me origjinë të dëmtuara nga kredia (POCI), Banka llogarit të ardhurat e interesit duke llogaritur EIR-në e rregulluar me kredi dhe duke e zbatuar atë normë në koston e amortizuar të aktiveve EIR-i i rregulluar me kredi është norma e interesit që, me njohje origjinale, i ul të ardhurat e përllogaritura në të ardhmen (duke përfshirë humbjet e kreditit) në koston e amortizuar të aktiveve të POCI-t.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare (vazhdim)

Të ardhura nga qiraja financiare

Të ardhurat mbi qiranë financiare njihen duke aplikuar normën në kontratën e qirasë në (i) vlerën bruto të librit të qirasë se arkëtueshme në fazën 1 dhe 2 dhe (ii) shumën neto të qirasë se arkëtueshme në fazën 3 të modelit ECL. Të ardhurat nga qiratë regjistrohen brenda të ardhurave të tjera të ngjashme në fitim ose humbje.

Shpenzime për detyrim ndaj klientëve

Pjesa e fitimit të konsumatoreve nga depozitat e vendosura në bankë është caktuar për depozituesit në përputhje me parimet e Sharias nëpërmjet ndarjes së fitimeve mbi depozitat e riinvestuara. Pagesat bëhen për depozituesit dhe ngarkohen në llogarinë e klientëve sipas pjesës së tyre të fitimit në përputhje me maturimet kontraktuale të depozitave. Mudarabah një pagesë e caktuar është fituar. Ndarja e fitimit nga transaksionet Mudarabah paguhet dhe paraqitet neto në Mudarib Charge.

(c) Tarifa dhe komisione

Në përputhje me SNRF 15, të ardhurat nga kontratat me klientët regjistrohen kur Banka ka përmbushur detyrimet e veta duke transferuar shërbimet e premtuara të klientët. E ardhura njihet duke reflektuar kthimin e pritshëm për tu marrë. Banka fiton të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga disa shërbime që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet ndahen në dy kategoritë e mëposhtme:

A. Të ardhura nga komisione Shërbimi të vazhdueshme për një periudhë kohe

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet për shërbime për provigjionimin e shërbimeve për një periudhë mbi të cilën janë përlllogaritur. Këto komisione përfshijnë të ardhurat nga komisionet, duke përfshirë komisionet e mirëmbajtjes së llogarisë, komisionet e menaxhimit të investimeve dhe tarifën e vendosjes së fondeve, të lidhura kryesisht me komisionin e mirëmbajtjes. Komisioni i mirëmbajtjes- Tarifa dhe komisioni i fituar nga menaxhimi i instrumentit/produktit të ofruar për klientin. Ofrimin e shërbimeve gjatë një periudhe kohore njihet në baza mujore për kohëzgjatjen e marrëveshjes.

B. Të ardhura nga komisione Shërbimi që njihen në momentin në të cilin kryhet shërbimi

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet dalin nga negociimi ose pjesëmarrja në negociimin e një transaksioni me një palë të tretë, të tilla si tarifat e tjera dhe shpenzimet e komisioneve që lidhen kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, njihen në përfundimin e transaksionit bazë. Tarifat ose komponentët e tarifave ndahen si më poshtë:

Pagesa e transferimit- Tarifat dhe komisioni i fituar për ofrimin e shërbimeve të tilla si transfertat jashtë ose ato të brendshme. Kur Banka ofron një shërbim për klientët e saj, transaksioni është e faturuar dhe përgjithësisht për shkak të kënaqësisë së menjehershme të një shërbimi të ofruar në një kohë të caktuar.

Kartat- Pagesat dhe komisioni i fituar për ofrimin e shërbimeve të kartës gjatë një periudhe kohore janë të fituara në bazë të tenorit të tyre të marrëveshjes. Kur Banka ofron një shërbim për klientët e saj, transaksioni është e faturuar dhe përgjithësisht për shkak të kënaqësisë së menjehershme të një shërbimi të ofruar në një kohë të caktuar.

Tarifa e Deklarimit të Taksave- Tarifat dhe komisionet që dalin nga negociimi ose pjesëmarrja në negociimin e një transaksioni me një palë të tretë, që lidhen kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit. Këto tarifa njihen në përfundim të transaksionit themelor, në përgjithësi menjëherë pas kënaqësisë së një shërbimi të ofruar në një kohë të caktuar.

Të tjera- Përfshihen pagesa të tjera që lidhen me pagesat e garancisë të marra nga klienti. Ky ekuilibër është zakonisht një transaksion i njohur në një kohë të caktuar.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9)

Data e njohjes

Aktivitet dhe detyrimet financiare, me përjashtim të huave dhe paradhënies për klientët dhe balancat e detyrimeve për klientët, fillimisht njihen në datën e tregtimit, dmth. data kur Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin mënyra të rregullta të tregtimit: blerjet ose shitjet e aseteve financiare që kërkojnë dhënien e aseteve brenda afatit kohor të përcaktuar përgjithësisht me rregullore ose konventë në treg. Huatë dhe paradhëniet për klientët njihen kur fondet transferohen në llogaritë e klientëve. Banka njeh balancën për klientët kur fondet transferohen në Bankë.

Njohja fillestare e instrumentave financiare

Klasifikimi i instrumenteve financiare në njohjen fillestare varet nga kushtet e tyre kontraktuale dhe modeli i biznesit për menaxhimin e instrumenteve, siç përshkruhet në shënimet 4.(d).i.A (testimi i modelit të biznesit dhe testi SPPI). Instrumentet financiare fillimisht maten me vlerën e tyre të drejtë (siç përcaktohet në Shënimin 4.d), përveç në rastin e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të regjistruara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH), kostot e transaksionit shtohen ose zbriten nga kjo shumë. Kur vlera e drejtë e instrumenteve financiare në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit, Banka llogarit fitimin ose humbjen e ditës së parë, siç përshkruhet më poshtë

Fitimi ose humbja e Ditës 1

Kur çmimi i transaksionit të instrumentit ndryshon nga vlera e drejtë e origjinës dhe vlera e drejtë bazohet në një teknikë vlerësimi duke përdorur vetëm inputet e vëzhgueshme në transaksionet e tregut, Banka njeh dallimin midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë në të ardhurat neto të tregtimit. Në ato raste kur vlera e drejtë bazohet në modele për të cilat disa nga inputet nuk janë të vëzhgueshme, diferenca midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë zhvlerësohet dhe njihet në fitim ose humbje vetëm kur kjo rritje vjen nga një ndryshim në një faktor (duke përfshirë kohën) që pjesëmarrësit e tregut do të marrin në konsideratë gjatë vendosjes së çmimit të aktiveve dhe detyrimeve.

Kategoritë e matjes së aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka klasifikon të gjitha aktivet e saj financiare bazuar në modelin e biznesit për menaxhimin e aktiveve dhe kushteve kontraktuale të aktivit, të matura në:

- Kostoja e amortizuar, siç shpjegohet në Shënimin 4(d).i.A
- Vlera e Drejtë nëpërmjet të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse (“VDATGJ”), siç shpjegohet në Shënimin 4(d).i.C
- Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDFH), siç shpjegohet në Shënimin 4(d).i.D

Banka klasifikon dhe mat portofolin e saj të tregtimit me VDFH. Banka mund të caktojë instrumenta financiarë me VDFH, nëse kështu eliminon ose ul ndjeshëm mospërputhjet e matjes ose të njohjes, siç shpjegohet në Shënimin 4(d).i.D. Detyrimet financiare, përveç angazhimeve të huasë dhe garancive financiare, maten me koston e amortizuar ose me VDFH kur ato mbahen për tregtim dhe instrumenta derivative ose zbatohet përcaktimi i vlerës së drejtë, siç shpjegohet në Shënimin 4 (d) i.D. Megjithatë, me 31 Dhjetor 2023 dhe 31 Dhjetor 2022 nuk ka detyrime financiare të tilla të matura në VDFH.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivitetet financiare dhe detyrimet

A – Investimet me bankat dhe institucionet financiare, të arkëtueshmet financiare Murabaha dhe aktivet e tjera financiare me koston e amortizuar

Banka vetëm maturon Detyrimet nga bankat, Huatë dhe paradhëniet për klientët dhe investimet e tjera financiare me koston e amortizuar nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Aseti financiar mbahet brenda një modeli biznesi me qëllim të mbajtjes së mjeteve financiare për të mbledhur flukse kontraktuale të mjeteve monetare
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (SPPI) në shumën kryesore të papaguar.

Detajet e këtyre kushteve janë të përshkruara më poshtë.

Testimi i modelit të biznesit

Banka përcakton modelin e saj të biznesit në nivelin që pasqyron më së miri se si menaxhon grupet e pasurive financiare për të arritur objektivin e saj të biznesit. Modeli i biznesit i Bankës nuk vlerësohet në bazë instrumentesh sipas instrumenteve, por në një nivel më të lartë të portofoleve të grumbulluara dhe bazohet në faktorë të vëzhgueshëm si:

- Si vlerësohen dhe raportohen performanca e modelit të biznesit dhe aktiveve financiare të mbajtura në atë model biznesi tek personeli kryesor drejtues i njësisë ekonomike,
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aseteve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe në veçanti në mënyrën se si menaxhohen ato rreziqe,
- Si kompensohen menaxherët e biznesit (për shembull, nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të administruara ose në flukse kontraktuale të arkëtuara),
- Shpeshtësia e pritshme, vlera dhe koha e shitjeve janë gjithashtu aspekte të rëndësishme të vlerësimit të Bankës.

Vlerësimi i modelit të biznesit bazohet në skenarë të pritshëm, pa marrë në konsideratë skenarët e "rastit më të keq" ose "rastin e stresit". Nëse flukset e mjeteve monetare pas njohjes fillestare realizohen në një mënyrë të ndryshme nga pritjet origjinale të Bankës, Banka nuk ndryshon klasifikimin e aktiveve të mbetura financiare të mbajtura në atë model biznesi, por përfshin informacion të tillë gjatë vlerësimit të aktiveve financimeve të të reja në vijim.

Testi SPPI

Si një hap i dytë i procesit të klasifikimit, Banka vlerëson kushtet kontraktuale të aktiveve financiare për të identifikuar nëse ato përmbushin testin SPPI.

‘Principal’ për qëllim të këtij testi përcaktohet si vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare dhe mund të ndryshojë gjatë jetës së aktivitetit financiar (për shembull, nëse ka shlyerje të principalit ose amortizimin e primit / zbritjes). Elementët më të rëndësishëm të interesit në kuadër të marrëveshjes së huadhënies janë zakonisht vlera kohore e parasë dhe rrezikut të kredisë. Për të bërë vlerësimin e SPPI, Banka zbaton gjykimin dhe shqyrton faktorët relevantë si monedha në të cilën është shprehur aktivi financiar dhe periudha për të cilën përcaktohet norma e interesit.

Në të kundërt, terma kontraktuale që paraqesin një ekspozim më të vogël se rreziqet ose paqëndrueshmëria në flukset e mjeteve monetare kontraktuale që nuk lidhen me një marrëveshje bazë të huadhënies nuk krijojnë flukse monetare kontraktuale që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit në shumën e papaguar. Në raste të tilla, aktivet financiare kërkohet të matet në VPFH.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivët financiare dhe detyrimet (vazhdim)

B - Aktivët financiare të bazuara në modelet e biznesit ose karakteristikat e rrjedhës së parash

Banka klasifikon aktivët financiare të mbajtura për tregtim kur ato janë blerë ose lëshuar kryesisht për fitimin afatshkurtër nëpërmjet aktivitetëve tregtarë ose formojnë një pjesë të një portofoli të instrumenteve financiare që menaxhohen së bashku, për të cilat ekziston dëshmi të një modeli të fundit të marrjes së fitimit afatshkurtër. Aktivët e mbajtura për tregtim regjistrohen dhe maten në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto të tregtimit. Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit dhe të dividendit regjistrohen në të ardhurat neto të tregtimit sipas kushteve të kontratës ose kur është vendosur e drejta për pagesë. Banka nuk mban asnjë instrument për qëllime tregtimi.

C - Instrumentat e borxhit me VDATGJ

Banka zbaton kategorinë e re sipas SNRF 9 të instrumentave të borxhit të matur në VDATGJ kur plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Instrumenti është mbajtur brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit arrihet duke mbledhur të dyja flukset monetare kontraktuale dhe duke shitur aktivët financiare,
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar plotësojnë testin SPPI.

Instrumentet e borxhit të VDATGJ më pas maten me vlerën e drejtë me fitimet dhe humbjet që lindin për shkak të ndryshimeve në vlerën e drejtë të njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse. Te ardhurat nga interesi, zhvlerësimet sipas modelit ECL ose cdo diferencë që del nga kursi i këmbimit njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Kur Banka ka më shumë se një investim në të njëjtin instrument, ato konsiderohen të nxirren me parimin e para që hyn-e para del. Në rast rregjistrimi, fitimet ose humbjet kumulative të njohura më parë në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse janë riklasifikuar nga të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse në fitim ose humbje. Banka nuk ka aktive financiare të ngjashme të matura në VDATGJ.

D - Aktivët financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Modeli i biznesit pasqyron mënyrën se si Banka administron pasuritë në mënyrë që të gjenerojë flukse parash – nëse objektivi i Bankës është:

- (i) vetëm për të mbledhur rrjedhjet kontraktuale të parave nga aktivët ("mban për të mbledhur rrjedhjet kontraktuale të parave",) ose
- (ii) (për të mbledhur si rrjedhjet kontraktuale të parave ashtu edhe ato të parave që dalin nga shitja e aktiveve ("mban për të mbledhur rrjedhjet kontraktuale të parave dhe për të shitur") ose,

nëse asnjë nga (i) dhe (ii) nuk është i zbatueshëm, aktivët financiare klasifikohen si pjesë e modelit "tjetër" të biznesit dhe maten në FVTPL.

Aktivët financiare në FVPL janë të regjistruara në deklarinë e pozitës financiare në vlerë të drejtë. Ndryshimet në vlerë të drejtë regjistrohen në fitim dhe humbje e Interesit të fituar ose të inkursionuar në instrumentet e caktuara në FVPL, te cilat janë të fituara respektivisht në të ardhurat e interesit ose shpenzimet e interesit, duke marrë parasysh çdo zbritje/premium dhe kosto të transaksionit kualifikues duke qenë pjesë integrale e instrumentit. Interesi i fituar mbi pasuritë e detyrueshme për t'u matur në FVPL regjistrohet duke përdorur normën kontraktuale të interesit. Të ardhurat e dividendit nga instrumentet e kapitalit të matura në FVPL janë regjistruar në fitim ose humbje si të ardhura të tjera operative kur është vendosur e drejta për pagesën.

Në këtë klasifikim përfshihen investimet në Mudaraba, të cilat si më 31 dhjetor 2024 janë zero.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF) (vazhdim)

(i) Aktivet financiare dhe detyrimet (vazhdim)

E - Detyrime financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Menaxhmenti cakton vetëm një instrument në FVPL pas njohjes fillestare kur përmbushet një nga kriteret e mëposhtme. Një emërtim i tillë përcaktohet në bazë të instrumenteve sipas instrumenteve:

- Përcaktimi eliminon, ose redukton ndjeshëm, trajtimin jo të rregullt që ne te jundert do të lindte nga matja e aktiveve ose njohja e fitimeve apo humbjeve mbi to në një bazë të ndryshme.
- Detyrimet janë pjesë e një grupi detyrimesh financiare të cilat menaxhohen dhe ecuria e tyre vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, në përputhje me një strategji të dokumentuar të menaxhimit të rrezikut ose investimit; ose
- Detyrimet që përmbajnë një ose më shumë derivate të ngulitura, përveç nëse ato nuk modifikojnë ndjeshëm rrjedhjet e parave që përndryshe do të kërkoreshin nga kontrata, ose është e qartë me pak ose aspak analizë kur një instrument i ngjashëm konsiderohet së pari se ndarja e derivatit të ngulitur (s) është e ndaluar.

F - Garancitë Financiare, Letrat e kreditit dhe angazhimet për kreditë e patërhequra

Banka lëshon garanci financiare, letra kredie dhe letër angazhimi kredie. Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda Provigjoneve) me vlerë të drejtë, duke qenë primi i marrë. Pas njohjes fillestare, detyrimi i Bankës sipas secilës garanci matet me shumën më të madhe të shumës së njohur fillimisht pa amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe - sipas SNK 39 - vlerësimi më i mirë i shpenzimeve të kërkuara për të shlyer çdo detyrim financiar që del si një rezultat i garancisë, ose - sipas SNRF 9 - një provigjion ECL. Primi i marrë njihet në pasqyrën e të ardhurave në të ardhurat neto nga komisionet dhe tarifat në bazë të metodës lineare përgjatë jetës së garancisë.

Angazhimet e kredive të patërhequra dhe letrat e kredive janë angazhime nën të cilat, gjatë kohëzgjatjes së angazhimit, Bankës i kërkohet të ofrojë një hua me terma të paracaktuar për klientin. Në mënyrë të ngjashme me kontratat e garancisë financiare, sipas SNK 39, është bërë një provizion nëse ato ishin një kontratë e vështirë, por që nga 1 janari 2018, këto kontrata janë në kuadër të kërkesave të ECL. Vlera nominale kontraktuale e garancive financiare, letrave të kreditit dhe angazhimeve të huazuara, ku huatë e dakorduara për t'u ofruar janë në terma të tregut, nuk regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlerat nominale të këtyre instrumenteve së bashku me ECL-të korresponduese janë shpalosur në Shënimin 11.

(ii) Riklasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka nuk i riklasifikon pasuritë e saj financiare pas njohjes së tyre fillestare, përveç rrethanave të jashtëzakonshme në të cilën një ndryshim është regjistruar në linjen e biznesit. Banka nuk ka riklasifikuar asnjë nga aktivet ose detyrimet e saj financiare në 2024 dhe 2023.

(iii) Çregjistrimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve

A - Mosnjohja për shkak të modifikimit thelbësor të termave dhe kushteve

Banka çregjistron një aktiv financiar, të tillë si një hua për një klient, kur kushtet dhe kushtet janë rinegocuar në atë masë që, në thelb, bëhet një hua e re, me diferencën e njohur si fitim ose humbje nga mosnjohja, në masën se një fitimi ose humbjeje, ku fitimi/humbja është diferencë midis shumës së marre dhe shumës së aktivitetit financiar të perlllogaritur në datën e çregjistrimit. Huatë e reja të njohura klasifikohen si Faza 1 për qëllimet e matjes ECL, përveç nëse kredia e re konsiderohet të jetë POCL. Mbi çregjistrimin e një pasurie financiare në tërësi, dallimi midis:

- a) shumës mbartëse (matur në datën e njohjes) dhe;
- b) konsiderata e marrë (duke përfshirë çdo aktiv të ri të përftuar më pak se ndonjë përgjegjësi të re të supozuar) njihet në fitim ose humbje.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentat Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve (vazhdim)

A - Mosnjohja për shkak të modifikimit thelbësor të termave dhe kushteve (vazhdim)

Kur vlerëson nëse duhet ose jo të mos e njohë një kredi për një klient, ndër të tjera, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Ndryshimi në monedhën e huasë,
- Prezantimi i nje karakteristike kapitali,
- Ndryshimi në palën tjetër,
- Nëse modifikimi është i tillë që instrumenti nuk do të përmbushë më kriterin e SPPI.

Nëse modifikimi nuk rezulton në flukse të mjeteve monetare që janë thelbësisht të ndryshme, modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin. Bazuar në ndryshimet në flukset e mjeteve monetare të skontuara me normën efektive të interesit në origjinë, Banka regjistron një fitim ose humbje modifikimi, në masën që një humbje nga zhvlerësimi nuk është regjistruar.

B - Çregjistrimi përveçse për ndryshime thelbësore

Aktivet Financiare

Një aktiv financiar (ose, kur është e mundur, një pjesë e një aktivi financiar ose një pjese të një grupi të aktiveve financiare të ngjashme) çregjistrohet kur të drejtat për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar kanë skaduar. Banka gjithashtu çregjistron aktivin financiar nëse ka transferuar aktivin financiar dhe transferimi kualifikohet për çregjistrim. Banka ka transferuar aktivin financiar nëse dhe vetëm nëse:

- Banka ka transferuar të drejtat e saj kontraktuale për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar; ose
- Ajo ruan të drejtat e flukseve të mjeteve monetare, por ka marrë përsipër detyrimin për të paguar flukset monetare të marra në tërësi pa vonesë materiale për një palë të tretë sipas një marrëveshjeje të "kalimit".

Marrëveshjet e kalimit janë transaksione ku Banka ruan të drejtat kontraktuale për të marrë flukset e mjeteve monetare të një aktivi financiar ("aktivi origjinal"), por merr një detyrim kontraktual për të paguar këto flukse monetare në një ose më shumë njësi ekonomike ('përfituesit eventuale '), kur të gjitha tre kushtet e mëposhtme janë plotësuar:

- Banka nuk ka asnjë detyrim të paguajë shumat për përfituesit eventuale, përveç nëse ka arkëtuar shumën ekuivalente nga aktivi origjinal, duke përjashtuar parandehëniet afatshkurtra me të drejtën e rimbursimit të plotë të shumës së huasë plus interesin e përlogaritur me normat e tregut
- Banka nuk mund të shesë ose të zotojë asetin fillestar përveçse si siguri për marrësit eventuale
- Banka duhet të dorëzojë çdo fluks parash që mbledh në emër të përfituesve eventuale pa vonesë materiale.

Përveç kësaj, Banka nuk ka të drejtë të riinvestojë flukse të tilla të parasë, me përjashtim të investimeve në mjete monetare ose ekuivalentë të mjeteve monetare duke përfshirë interesat e fituara, gjatë periudhës ndërmjet datës së arkëtimit dhe datës së dërgesës së kërkuar për përfituesit eventuale.

Një transferim kualifikohet për çregjistrim vetëm nëse:

- Banka ka transferuar kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit; ose
- Banka nuk ka transferuar as mbajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit, por ka transferuar kontrollin e aktivit.

Banka e konsideron kontrollin të transferohet nëse dhe vetëm nëse transferuesi ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësinë e saj për një palë të tretë të palidhur dhe është në gjendje ta ushtrojë atë aftësi në mënyrë të njëanshme dhe pa vendosur kufizime shtesë për transferimin.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi i aktiveve financiare dhe detyrimeve (vazhdim)

B - Çregjistrimi përveçse për ndryshime thelbësore (vazhdim)

Aktivët Financiare (vazhdim)

Kur Banka nuk ka transferuar as mbajtur në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet dhe ka mbajtur kontrollin e aktivitetit, aktiviteti vazhdon të njihet vetëm në masën e përfshirjes së vazhdueshme të Bankës, në të cilin rast, Banka njih edhe një pasiv shoqërues. Aktivët e transferuara dhe detyrimi shoqërues maten në bazë që pasqyron të drejtat dhe detyrimet që Banka ka mbajtur. Përfshirja e vazhdueshme që merr formën e një garancie mbi aktivin e transferuar matet me vlerën më të ulët të vlerës kontabël fillestare të aktivitetit dhe shumën maksimale të konsideratës që Banka mund t'i kërkojë të paguajë. Nëse përfshirja e vazhdueshme merr formën e një opsioni të shkruar ose të blerë (ose të dyja) në aktivin e transferuar, përfshirja e vazhdueshme matet në vlerën që Banka do të kërkojë të paguajë pas riblerjes. Në rastin e një opsioni të vënë me shkrim mbi një aktiv që matet me vlerën e drejtë, shkalla e përfshirjes së vazhdueshme të njësisë ekonomike kufizohet në vlerën më të ulët të vlerës së drejtë të aktivitetit të transferuar dhe çmimit të ushtrimit të opsionit.

Detyrimet Financiare

Detyrimi financiar çregjistrohet kur detyrimi për përmbushjen e detyrimit financiar hiqet, anulohet ose skadon. Kur një pasiv financiar ekzistues zëvendësohet nga një tjetër, nga i njëjti huadhënës në kushte thelbësisht të ndryshme ose kushtet e një detyrimi ekzistues janë të modifikuara në mënyrë substanciale, një shkëmbim ose modifikim i tillë trajtohet si një çregjistrim i pasivit fillestar dhe njohja e një detyrimi të ri. Diferenca midis vlerës kontabël të pasivit financiar fillestar dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje.

(iv) Zhvlerësimi i aktiveve financiare

A - Përmbledhje e parimeve të ECL

Banka ka shënuar kompensimin për humbjet e pritshme të kredisë për të gjitha huatë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit që nuk mbahen në VDFH, së bashku me angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, në këtë pjesë të gjitha të referuara si 'instrumenta financiare'.

Zbritja ECL bazohet në humbjet e pritshme nga kredia të lindin gjatë jetës së aktivitetit (humbja e pritshme nga kredia për jetë ose LTECL), përveç nëse nuk ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi, që në këtë rast, kompensimi bazohet në humbjen e pritshme të kredisë prej 12 muajsh (12 mECL) siç është shënuar në Shënimin 4 (d) iv.B. Politikën e Bankës për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë janë paraqitur në Shënimin 6.b.

N12MECL është pjesa e LTECL që përfaqësojnë ECL-të që rezultojnë nga ngjarjet me vonesë në pagim të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Të dy LTECLs dhe 12mECLs janë llogaritur në baza individuale ose në bazë kolektive, pavarësisht nga natyra e portofolit të instrumenteve financiare. Politika e Bankës për grupimin e aktiveve financiare të matura në baza kolektive është shpjeguar në Shënimin 7.b. Banka ka krijuar një politikë për të kryer një vlerësim, në fund të çdo periudhe raportuese, nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, duke marrë parasysh ndryshimin në rrezikun e mospagesës që ndodh gjatë jetës së mbetur të financimit instrument. Kjo shpjegohet më tej në Shënimin 7.b.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

A - Përmbledhje e parimeve të ECL (vazhdim)

Bazuar në procesin e mësipërm, Banka i grupon kreditë e saj në Fazën 1, Fazën 2 dhe Fazën 3, siç përshkruhet më poshtë:

- Faza 1: Kur kreditë njihen për herë të parë, Banka njih një zbritje në bazë të 12mECL. Kreditë e Fazës 1 gjithashtu përfshijnë objekte ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 2.
- Faza 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një zbritje për LTECL-të. Kreditë e fazës 2 gjithashtu përfshijnë objekte, ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 3.
- Faza 3: Kreditë që konsiderohen të dëmtuara nga kreditë. Banka regjistron një zbritje për LTECL-të.

B - Llogaritja e ECL-së

Banka llogarit ECL-të bazuar në tre skenarë me probabilitet të ponderuar për të matur mungesat e pritura të parave të gatshme, të zbritura në një përafrim me EIR. Një mungesë e parave të gatshme është dallimi në mes të flukseve të mjeteve monetare që janë për shkak të një njësie ekonomike në përputhje me kontratën dhe flukset e mjeteve monetare që njësitë ekonomike pret të marrë. Mekanika e llogaritjeve ECL është përshkruar më poshtë dhe elementët kryesorë janë si vijon:

- PD - *Probabiliteti i mospagimit* është një vlerësim i mundësisë së mospagimit në një horizont të caktuar kohor. Mospagimi mund të ndodhë vetëm në një kohë të caktuar gjatë periudhës së vlerësuar, nëse objekti nuk është çregjistruar më parë dhe është ende në portofol. Koncepti i PD-ve sqarohet më tej në Shënimin 7.b
- EAD - *Ekspozimi në Mospagim* është një vlerësim i ekspozimit në një datë të vonuar të ardhshme, duke marrë parasysh ndryshimet e pritura në ekspozim pas datës së raportimit, duke përfshirë ripagesat e principalit dhe të interesit, qoftë të planifikuar sipas kontratës ose ndryshe, objektet dhe interesin e përlogaritur nga pagesat e humbura. EAD është shpjeguar më tej në Shënimin 7.b.
- LGD - *Humbja e dhënë nga mospagesa* është një vlerësim i humbjes që del në rastin kur një mospagese ndodh në një kohë të caktuar. Ai bazohet në diferencën midis flukseve të parave të gatshme kontraktuale dhe atyre që huadhënësi do të priste, duke përfshirë edhe nga realizimi i ndonjë kolaterali. Shpesh shprehet si përqindje e EAD. LGD shpjegohet më tej në Shënimin 7.b.

Kur vlerëson ECL-të, Banka shqyrton tre skenarë, një optimist, një bazë dhe një pesimist. Secila nga këto është e lidhur me PD, EAD dhe LGD të ndryshme, siç përcaktohet në Shënimin 4 (d) iv.E. Kur është e rëndësishme, vlerësimi i skenarëve të shumfishta përfshin edhe mënyrën se si pritet të mbulohen kreditë e dështuara, duke përfshirë probabilitetin që kreditë do të rimëkëmben dhe vlerën e kolateralit ose shumën që mund të merret nga shitja e aktivit.

Me përjashtim të kredive rrotulluese, për të cilat trajtimi është përcaktuar veças në Shënimin 4 (d) iv.E, periudha maksimale për të cilën janë përcaktuar humbjet e kredisë është jeta kontraktuale e një instrumenti financiar, përveç nëse Banka ka të drejtën ligjore për ta thirrur atë më herët. Humbjet nga zhvlerësimi dhe rimarrjet llogariten dhe shpjegohen veçmas nga humbjet e modifikimit ose fitimet që llogariten si një rregullim i vlerës kontabël bruto të aktivit financiar. Mekanizmi i metodës ECL është përmbledhur më poshtë:

- Faza 1: 12MECL llogaritet si pjesë e LTECL-ve që përfaqësojnë ECL-të që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Banka llogarit zbritjen e 12mECL bazuar në pritshmërinë e një mospagimi që ndodh në 12 muajt pas datës së raportimit. Këto probabilitete të pritshme 12-mujore të pritshme aplikohen në një EAD parashikues dhe shumëzohen me LGD-në e pritshme dhe zbriten nga një përafrim me EIR origjinale. Kjo llogaritje është bërë për secilin prej tre skenarëve, siç është shpjeguar më sipër.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i Aktiveve financiare (vazhdim)

B - Llogaritja e ECL (vazhdim)

- Faza 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një zbritje për LTECL-të. Mekanizmi është i ngjashme me ato të shpjeguara më lart, duke përfshirë përdorimin e skenarëve të shumëfishta, por PD-të dhe LGD-të vlerësohen gjatë jetës së instrumentit. Mungesat e pritura të parave zbriten nga një përafrim me EIR origjinale.
- Faza 3: Për kreditë që konsiderohen si të dëmtuara, Banka njih humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës së kredisë për këto kredi
- POCI: Aktivët POCI janë aktive financiare që janë të dëmtuara që në njohjen fillestare. Banka njih vetëm ndryshimet kumulative në ECL-të e jetës që nga njohja fillestare, bazuar në një probabilitet të ponderuar të tre skenarëve, të skontuara nga EIR i të rregulluar.
- Angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit: Gjatë vlerësimit të LTECL-ve për angazhimet për kreditë e patërhequra, Banka vlerëson pjesën e pritshme të angazhimit të huasë që do të tërhiqet gjatë jetës së tij të pritshme. ECL pastaj bazohet në vlerën aktuale të humbjeve të pritura në flukset e mjeteve monetare nëse kredia është tërhequr. Mungesat e pritshme të parasë së gatshme zbriten në një përafrim me SNRF-në e pritshme të huasë. Për kredite rrotulluese që përfshijnë si një hua dhe një angazhim të padeklaruar, ECL-të llogariten dhe paraqiten së bashku me huanë. Për angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit, ECL-ja njihet brenda Provizioneve.

C - Instrumentet e borxhit të matura me vlerën e drejtë përmes ATGJ

ECL-të për instrumentet e borxhit të matura në VDATGJ nuk zvogëlojnë vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar, i cili mbetet në vlerën e drejtë. Në vend të kësaj, një shumë e barabartë me zbritjen që do të lindte nëse aktivet maten me koston e amortizuar njihen në ATGJ si një shumë e akumuluar e zhvlerësimit, me një ngarkesë korresponduese në fitim ose humbje. Humbja e akumuluar e njohur në ATGJ është ricikluar në fitim dhe humbje pas çrregjistrimit të aktiveve.

D - Aktivet financiare të zhvlerësuara të kredisë të blera ose të origjinës (POCI)

Për aktivet financiare POCI, Banka njih vetëm ndryshimet kumulative në LTECL që nga njohja fillestare në zbritjen e humbjes.

E - Kredi të tjera qarkulluese

Oferta e produkteve të Bankës përfshin overdraft për kliente të vegjël, në të cilat Banka ka të drejtë të anulohet dhe / ose zvogëlojë kredinë me një ditë njoftimi. Banka nuk kufizon ekspozimin e saj ndaj humbjeve të kreditit në periudhën e njoftimit kontraktual, por në vend të kësaj llogarit ECL për një periudhë që pasqyron pritjet e Bankës për sjelljen e klientit, gjatë së vonës së saj dhe procedurat e Bankës për zbutjen e rrezikut në të ardhmen, ose anulimin e kredive.

Bazuar në përvojën e kaluar dhe pritjet e Bankës, periudha gjatë së cilës Banka llogarit ECL-të për këto produkte, është shtatë vjet për produktet me pakicë. Vlerësimi i vazhdueshëm nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë për kredine qarkulluese është e ngjashme me produktet e tjera të huadhënies. Kjo bazohet në ndryshime në vlerësimin e brendshëm të kredisë të klientit, por theks më i madh i jepet edhe faktorëve cilësorë siç janë ndryshimet në përdorim.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i Aktiveve financiare (vazhdim)

F - Informacion për të ardhmen

Në modelet e saj ECL, Banka mbështetet në një gamë të gjerë të informatave të ardhshme, si inpute ekonomike, si:

- Rritja e PBB,

Inputet dhe modelet e përdorura për llogaritjen e ECL-ve nuk mund të kapin gjithnjë karakteristikat e tregut në datën e pasqyrave financiare. Për të pasqyruar këtë, rregullimet cilësore ose mbivendosjet bëhen herë pas here si rregullime të përkohshme kur dallimet e tilla janë dukshëm materiale. Informata të detajuara rreth këtyre inputeve dhe analizës së ndjeshmërisë jepen në Shënimin 6.b.xv

(v) Vlerësimi i kolateralit

Për të zbutur rreziqet e saj të kredisë mbi aktivet financiare, Banka kërkon të përdorë kolateralin, kur është e mundur. Kolaterali vjen në forma të ndryshme, siç janë para, letrat me vlerë, letrat e kredisë / garancitë, pasuritë e paluajtshme, të arkëtueshmet, inventarët, aktivet e tjera jofinanciare dhe përmirësimet e kredisë si p.sh. marrëveshjet e netimit. Politika kontabël e Bankës për kolateral që i është dhënë asaj nëpërmjet marrëveshjeve të saj të huazimit sipas SNRF 9 është e njëjtë sikur të ishte sipas SNK 39. Garancia, përveçse kur nuk është riposeduar, nuk regjistrohet në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës.

Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e ECL-së. Përgjithësisht vlerësohet, në minimum, në fillim dhe rivlerësohet në baza trevjeçare. Sidoqoftë, disa kolateral, për shembull, paratë ose letrat me vlerë që lidhen me kërkesat e margjinës, vlerësohen çdo ditë. Detajet e ndikimit të përmirësimeve të ndryshme të kredisë të Bankës janë paraqitur në Shënimin 6.b. Për aq sa është e mundur, Banka përdor të dhëna aktive të tregut për vlerësimin e aktiveve financiare të mbajtura si kolateral.

Aktivet e tjera financiare të cilat nuk kanë përcaktuar vlerën e tregut të lehtë vlerësohen duke përdorur modelet. Kolaterali jofinanciar, siç është pasuria e patundshme, vlerësohet në bazë të të dhënave të ofruara nga palë të treta, si vlerësimi i jashtëm i pavarur.

(vi) Kolaterali i riposeduar

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 9 mbetet e njëjtë me atë të SNK 39. Politika e Bankës është të përcaktojë nëse një aktiv i riposeduar mund të përdoret më së miri për operacionet e tij të brendshme ose duhet të shitet. Aktivet e përcaktuara për të qenë të dobishme për operacionet e brendshme transferohen në kategorinë e tyre përkatëse të aktiveve me vlerën më të ulët të vlerës së tyre të riposeduar ose vlerën kontabël të aktivit të siguruar të origjinës. Pasuritë për të cilat shitja përcaktohet të jetë një opsion më i mirë transferohen si inventar ("asete të tjera") derisa të plotësohen kriteret e njohjes për të klasifikuar këto asete si "të mbajtura për shitje", në çastin kur ato maten me vlerën e tyre të drejtë (nëse është aset financiar) dhe vlerën e drejtë minus koston e shitjes për aktivet jofinanciare në datën e riposedimit, në përputhje me politikën e Bankës.

(vii) Fshirjet

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 9 mbetet e njëjtë me atë të SNK 39. Aktivet financiare shlyhen pjesërisht ose tërësisht vetëm kur Banka ka ndaluar ndjekjen e rikuperimit. Nëse shuma që duhet të shlyhet është më e madhe se kompensimi për humbjen e akumuluar, diferenca fillimisht trajtohet si shtesë e shumës që zbatohet më pas ndaj vlerës kontabël bruto. Çdo rikthim i mëvonshëm kreditohet në shpenzimet e humbjes së kredisë.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(viii) *Huatë e përpunuara dhe të modifikuara*

Banka ndonjëherë bën lëshime ose modifikime të kushteve origjinale të kredisë si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të huamarrësit, në vend që të marrë posedim ose të zbatojë ndryshe mbledhjen e kolateralit. Banka konsideron një hua të tillë kur koncesionet ose modifikimet e tilla ofrohen si rezultat i vështirësive financiare të pranishme ose të pritshme të huamarrësit dhe Banka nuk do të kishte rënë dakord me ta nëse huamarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë deshtime mbi besëlidhjet, ose shqetësime të rëndësishme të ngritura nga Departamenti i Riskut. Vazhdimi mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjeve të pagesës dhe marrëveshjen e kushteve të reja të kredisë. Sapo kushtet të jenë rinegociuar, çdo dëmtim matet duke përdorur EIR origjinale siç llogaritet para ndryshimit të termave. Politika e Bankës është ajo që duhet të monitorojë huatë e financuara për të siguruar që pagesat e ardhshme të vazhdojnë të jenë të mundshme. Vendimet e mosnjohjes dhe klasifikimi ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3 përcaktohen rast pas rasti. Nëse këto procedura identifikojnë një humbje në lidhje me një hua, ajo shpalolet dhe menaxhohet si një aktiv i dëmtuar i Fazës 3, përderisa të mblidhet ose të fshihet nga pasqyra e pozicionit financiar.

Nga 1 janari 2018, kur kredia është rinegociuar ose modifikuar, por nuk është çregjistruar, Banka gjithashtu rivlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë, siç përcaktohet në Shënimin 7.b. Banka gjithashtu shqyrton nëse asetet duhet të klasifikohen si Faza 3. Pasi një aktiv të jetë klasifikuar si i mirëfilltë, ai do të mbetet për periudhën provuese minimale 24-mujore. Në mënyrë që kredia të riklasifikohet nga kategoria e parapaguar, klienti duhet të plotësojë të gjitha kriteret e mëposhtme:

- Të gjitha format e kredi dhënies së saj duhet të konsiderohen si kredi që performojnë,
- Periudha e provës prej gjashtë muajsh ka kaluar nga data kur kontrata e përpunuar ka performuar,
- Pagesa të rregullta me më shumë se një shumë të parëndësishme të principalit ose interesit janë bërë gjatë së paku gjysmës së periudhës së provës,
- Konsumatori nuk ka ndonjë kontratë që zgjat më shumë se 30 ditë.

(e) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Në mënyrë që të tregohet se si janë nxjerrë vlerat e drejta, instrumentet financiare klasifikohen në bazë të një hierarkie të teknikave të vlerësimit, siç përmbledhet më poshtë:

- *Instrumentet financiare të nivelit 1* – Ato ku inputet e përdorura në vlerësim janë të pa rregulluara çmimet e kuotuar nga tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike që Banka ka qasje në datën e matjes. Banka i konsideron tregjet si aktive vetëm nëse ka aktivitete të mjaftueshme tregtare në lidhje me vëllimin dhe likuiditetin e aktiveve ose pasiveve identike dhe kur në ditën e pasqyra e pozicionit financiarit ekzistojnë kuotime të detyrueshme dhe të zbatueshme nga tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike që Banka ka qasje në datën e matjes.
- *Instrumentet financiare të nivelit 2* – Ato ku inputet që përdoren për vlerësim dhe që janë të rëndësishme, rrjedhin nga të dhënat e tregut direkt ose indirekt të disponueshme gjatë gjithë periudhës së jetës së instrumentit. Këto kontribute përfshijnë çmimet e kuotuar për aktivet ose detyrimet e ngjashme në tregjet aktive, çmimet e kuotuar për instrumenta identikë në tregjet joaktive dhe inputet e vëzhgueshme, përveç çmimeve të kuotuar, si normat e interesit dhe kthesat e yield-eve, luhatjet e nënkuptuara dhe përhapjet e kredisë. Përveç kësaj, përshtatjet mund të kërkojnë për gjendjen ose vendndodhjen e aktivitetit ose shkallën në të cilën ajo lidhet me artikujt që janë të krahasueshëm me instrumentin e vlerësuar. Megjithatë, nëse rregullimet e tilla bazohen në inpute të pakontrollueshme të cilat janë të rëndësishme për të gjithë matjen, Banka do t'i klasifikojë instrumentet si Nivel 3.
- *Instrumentet financiare të nivelit 3* – Ato që përfshijnë një ose më shumë të dhëna të pakuptueshme që janë të rëndësishme për matjen si tërësi.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(e) Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

Banka rishikon periodikisht teknikat e saj të vlerësimit duke përfshirë metodologjitë e miratuara dhe kalibrimet e modelit. Megjithatë, modelet bazë nuk mund të kapin plotësisht të gjithë faktorët relevantë për vlerësimin e instrumenteve financiare të Bankës si rreziku i kredisë (CVA), kredia e vet (DVA) dhe / ose kostot e financimit (FVA). Prandaj Banka aplikon teknika të ndryshme për të vlerësuar rrezikun e kredisë që lidhet me instrumentet financiare të tij të matura me vlerën e drejtë, të cilat përfshijnë një përjasje të bazuar në portofol që vlerëson ekspozimin neto të pritshëm për një palë përgjatë gjithë jetës së aktiveve individuale, rreziku i kredisë i palëve individuale për instrumentet financiare jo të kolateralizuara.

Banka vlerëson nivelimin në secilën periudhë raportimi në bazë të instrumentit, sipas instrumentit dhe riklasifikon instrumentet kur është e nevojshme në bazë të fakteve në fund të periudhës raportuese.

(f) Arka dhe mjete monetare ekuivalente të ngjashme

Paraja dhe ekuivalentet e saj të ngjashme përfshijnë gjëndjen e arkës, balanca të pakushtëzuara me Bankën Qendrore dhe të tjera aktive financiare afatshkurtra me maturitet fillestar tre muaj ose më pak duke filluar që nga data e blerjes së aktivitetit, të cilat janë objekt i një rreziku jodomethënës të ndryshimeve në vlerë të drejtë, dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuar

(g) Llogaritë e arkëtueshme financiare

Llogaritë e arkëtueshme janë aktive financiare joderivative me pagesa fikse ose të përcaktuara që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe që Banka nuk ka për qëllim t'i shesë në mënyrë të menjëhershme ose brenda një afati kohor të shkurtër.

Llogaritë e arkëtueshme financiare Murabaha kundrejt bankave janë klasifikuar si hua ose drejta të arkëtueshme të cilat përfshijnë:

- ato të klasifikuara si hua apo të drejta të arkëtueshme;
- të arkëtueshme nga qiraja financiare.

Të arkëtueshmet financiare të matura fillimisht me vlerë të drejtë plus kostot shtesë direkte të transaksionit, do të maten në vijim me kostot e tyre të amortizuara duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv. Huatë dhe parapagimet përfshijnë gjithashtu të arkëtueshmet nga qiraja financiare në të cilën Grupi është në pozicionin e qiradhenësit (shiko politikat kontabël 4.j.i. Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në një marrëveshje për të rishitur aktivin (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim të caktuar në një datë të ardhshme ("marrëveshje të riblerjes të anasjellta"), marrëveshja kontabilizohet si e arkëtueshme financiare, dhe aktivi nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

h) Të arkëtueshme të qirasë financiare

Kur Banka është një huadhënëse në një qira e cila transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe shpërblimet incidentale për pronësinë në të vogël, aktivet e dhëna me qira paraqiten si një qira financiare e marrë dhe barten në vlerën e tanishme të pagesave të ardhshme të qirasë. Kreditorët e qirasë financiare njihen fillimisht në fillim (kur fillon afati i qirasë) duke përdorur një normë zbritjeje të përcaktuar në fillim (sa më parë data e kontratës së qirasë dhe data e angazhimit nga palët për dispozitat kryesore të qirasë).

Diferenca midis arkëtimit bruto dhe vlerës aktuale përfaqëson të ardhurat financiare të papërfituara. Këto të ardhura njihen duke aplikuar normën e nënkuptuar të qirasë në (i) vlerën kontabël bruto të të arkëtueshmeve nga qiraja në fazën 1 dhe 2 dhe (ii) vlerën kontabël neto të të arkëtueshmeve nga qiraja në fazën 3 sipas modelit ECL. Kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt negocimit dhe përgatitjes së qirasë përfshihen në njohjen fillestare të qirasë financiare të arkëtueshme dhe zvogëlojnë shumën e të ardhurave të njohura gjatë afatit të qirasë. Të ardhurat financiare nga qiraja regjistrohen në të ardhura të tjera të ngjashme në fitim ose humbje.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

h) Të arkëtueshme të qirasë financiare (vazhdim)

Fondi i humbjes nga kreditë njihet në përputhje me modelin e përgjithshëm ECL. ECL përcaktohet në të njëjtën mënyrë si për kreditë dhe paradhëniet e matura me kosto të amortizuar dhe të njohura përmes një llogarie të lejuar për të shënuar vlerën kontabël neto të të arkëtueshmeve me vlerën aktuale të flukseve të pritshme të parave të skontuara me normat e interesit të nënkuptuara në qiranë financiare. Flukset monetare të ardhshme pasqyrojnë flukset e parasë që mund të rezultojnë nga marrja dhe shitja e aktiveve që i nënshtrohen qiradhënies.

(i) Depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe detyrimet e varura

Depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe detyrimet e varura janë për Bankën, burimet e financimit të borxhit. Kur një Bankë shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në marrëveshje për riblerjen e aktivit (ose aktivi të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (“marrëveshje e riblerjes dhe rishitjes”), marrëveshja kontabilizohet si detyrim, dhe aktivi në fjalë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës. Banka i klasifikon instrumentat e kapitalit si detyrime financiare apo si instrumenta të kapitalit në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Aksionet preferenciale të konvertueshëm të Bankës ofrojnë kupona jodiskrecional dhe janë të konvertueshëm nga mbajtësi i tyre dhe për këtë arsye përshihen tek detyrimet e varura.

Depozitat, letrat me vlerë të emetuara të borxhit dhe detyrimet e varura maten fillimisht me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksioneve shtesë, dhe në vijim maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, përveçse kur Banka vendos të mbajë detyrimet në vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbje.

Depozitat e klientëve përfshijnë depozita investimi për të cilat depozituesit udhëzojnë Bankën për të investuar fondet e tyre në investime të veçanta ose me kushte të paracaktuara. Këto depozita investohen nga Banka nën emrin e saj nën kushtet e kontratave specifike Mudarib të nënshkruara me depozituesit. Këto depozita specifike investuese, të cilat janë të klasifikuara brenda llogarive të klientëve, ndarjen fitimin ose humbjen direkte të investimeve të tyre përkatëse në momentin e realizimit dhe në rast të kundërt nuk ndajnë fitimin ose humbjen e Bankës.

(j) Qirate (SNRF 16)

i. Banka vepron si një huadhenes

Llogaritja e qirave nga Banka si huadhenes.

Banka jep me qira tokë, zyra, pajisje dhe makina. Qiratë njihen si një pasuri e drejtë përdorimi dhe një përgjegjësi korresponduese në datën në të cilën pasuria e dhënë me qira është në dispozicion për përdorim nga Banka. Çdo pagesë qiraje caktohet midis përgjegjësisë dhe koston financiare. Kostoja financiare është e ngarkuar për fitim ose humbje gjatë periudhës së qirasë në mënyrë që të prodhojë një normë konstante periodike interesi mbi balancen e mbetur të përgjegjësisë për çdo periudhë.

Aseti i të drejtës së përdorimit njihet me kosto dhe zhvlerësohet gjatë afatit më të shkurtër të jetës së dobishme të asetit dhe afatit të qirasë në një bazë të drejtë. Detyrimet që dalin nga qiraja maten fillimisht në bazë të vlerës së tanishme. Detyrimet e qirasë përfshijnë vlerën e tanishme neto të pagesave të mëposhtme të qirasë:

- pagesat fikse (duke përfshirë pagesat fikse në substancë), më pak ndonjë stimulim qiraje të marrë;
- pagesa e ndryshueshme e qirasë që bazohet në një indeks ose një normë;
- shumat që priten të jenë të pagueshme nga më i vogli nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse më pak është i sigurt në mënyrë të arsyeshme për të ushtruar këtë opsion, dhe;
- pagesat e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron pjesën më të paktë të ushtrimit të këtij opsioni.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(j) Qirate (SNRF 16) (vazhdim)

i. Banka vepron si një huadhenes (vazhdim)

Llogaritja e qirave nga Banka si huadhenes (vazhdim)

Pagesat e qirasë janë ulur duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira. Në qoftë se kjo normë nuk mund të përcaktohet, norma në rritje e huamarrjes së të voglit përdoret, duke qenë norma që më pak do të duhej të paguante për të marrë hua fondet e nevojshme për të përfutur një pasuri me vlerë të ngjashme në një mjedis të ngjashëm ekonomik me kushte dhe kushte të ngjashme. Pagesat sipas qirave afatgjata të tokës bazuar në vlerën kadastrale të tokës trajtohen si pagesa të ndryshueshme qiraje që nuk bazohen në një indeks apo normë. Asetet e të drejtës së përdorimit maten me koston që përfshin:

- sasia e matjes fillestare të përgjegjësisë së qirasë;
- çdo pagesë qiraje e kryer në ose para datës së fillimit të qirasë më pak se çdo nxitje për qiranë e marrë;
- çdo kosto fillestare të drejtpërdrejtë, dhe
- shpenzimet e restaurimit.

Në përcaktimin e afatit të qirasë, administrimi i Bankës konsideron të gjitha faktet dhe rrethanat që krijojnë një nxitje ekonomike për të ushtruar një opsion zgjatjeje, ose të mos ushtrorë një opsion ndërprerjeje. Opsionet e zgjatjes (ose periudhat pas opsioneve të ndërprerjes) përfshihen vetëm në afatin e qirasë nëse qiraja është e sigurt në mënyrë të arsyeshme që të zgjatet (ose të mos përfundojë). Vlerësimi shqyrtohet nëse ndodh një ngjarje e rëndësishme ose një ndryshim i rëndësishëm i rrethanave që ndikon në këtë vlerësim dhe që është brenda kontrollit të qirase.

Llogaritja e qirave operative nga Banka si një huadhenes.

Kur pasuritë jepen me qira sipas një qiraje operative, pagesat e qirasë të marrësit njihen si të ardhura me qira në linjë të drejtë gjatë afatit të qirasë. Banka shet në mënyrë rutinore pasuritë e mbajtura me qira nën kontratat e operimit kur kontratat e qirasë përfundojnë. Këto pasuri transferohen në inventarët me shumat e tyre të mbartjes kur pushojnë së marrë me qira. Të ardhurat nga shitja njihen si të ardhura me koston korresponduese të mallrave të shitura.

ii. Aktivet e qerases - Qiradhënësi

Nëse Banka është më e pakta në një kontratë qiraje që transferon në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe shpërblimet incidentale për pronësinë e pasurisë në më pak, atëherë marrëveshja klasifikohet si një qira financiare dhe një marrës i barabartë me investimin neto në kontratë është i njohur dhe i paraqitur brenda Murabaha - Marrësit financiarë (shih (h)).

(k) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi i periudhës aktuale dhe ai i shtyrë njihen në fitim ose humbje, përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital ose në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse.

i. Tatimi aktual

‘Tatimi aktual’ përbën tatimin që pritët të paguhet ose të arkëtohet mbi fitimin apo humbjen e tatueshme të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e raportimit, dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshem për vitet e mëparshme. Shuma e tatimit aktual të pagueshem apo të arkëtueshem është vlerësimi më i mirë i tatimit të pritshëm për tu paguar apo arkëtuar i cili pasqyron çdo pasiguri në lidhje me tatimin mbi fitimin, gjithmonë nëse ka pasiguri të tilla. Tatimi mbi fitimin matet duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e raportimit. Menaxhmenti vlerëson në mënyrë periodike pozicionet e marra në deklaratat tatimore në lidhje me situatat në të cilat rregulloret e zbatueshme tatimore i nënshtrohen interpretimit dhe përcakton dispozitat kur është e përshtatshme.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(k) Tatim fitimi (vazhdim)

ii. Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë është njohur për diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Aktivët tatimore të shtyra janë njohur për humbjet tatimore të papërdorura, kreditimet tatimore të papërdorura, dhe diferencat e përkohshme të zbritshme deri në masën në të cilën është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij. Fitimet e ardhshme të tatueshme janë përcaktuar mbi bazën e planeve të biznesit të Bankës dhe rimarrjes së diferencave të përkohshme. Aktivët tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet deri në masën në të cilën përcaktohet se nuk është më e mundur që përfitimi nga tatimi do të realizohet. Aktivët tatimore të shtyra të panjohura rivlerësohen në çdo datë raportimi dhe njihen deri në masën në të cilën është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij. Tatimi i shtyrë është matur duke përdorur normën tatimore që pritet të aplikohet ndaj diferencave të përkohshme kur ato kthehen, bazuar në ligjet në fuqi ose që konsiderohen si të tilla në datën e raportimit. Taksat aktuale dhe të shtyra njihen si përfitime ose shpenzime të tatimit mbi të ardhurat në pasqyrën e të ardhurave, përveç tatimit që lidhet me rivlerësimin e vlerës së drejtë të aktiveve të mbajtura për shitje, diferencat e këmbimit valutor dhe lëvizjen neto në mbrojtjet e fluksit të parave, të cilat ngarkohen ose kreditohen tek OCI. Këto përjashtime janë riklasifikuar më pas nga OCI në pasqyrën e të ardhurave së bashku me humbjen ose fitimin e shtyrë përkatës. Banka njeh gjithashtu pasojat tatimore të pagesave dhe kostot e emetimit, në lidhje me instrumentet financiare që klasifikohen si ekuitet, drejtpërdrejt në kapitalin neto.

Aktivët dhe detyrimet tatimore të zhvlerësuara kompensohen nëse ekziston një e drejtë e zbatueshme me ligj për të kompensuar detyrimet e tanishme tatimore ndaj aktiveve tatimore aktuale, dhe ato kanë të bëjnë me taksat e të ardhurave të vendosura nga i njëjti autoritet tatimor në të njëjtin entitet të tatueshëm, ose në njësi të ndryshme tatimore, por ata synojnë të shlyejnë detyrimet dhe aktivët tatimore aktuale në bazë neto ose aktivët dhe detyrimet e tyre tatimore do të realizohen njëkohësisht.

(l) Ekspozimi tatimor

Në përcaktimin e vlerës së tatim fitimit aktual dhe të shtyrë Banka merr parasysh impaktin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse mund të ketë taksa dhe interesa shtesë të pagueshme. Banka beson se përlllogaritjet për detyrime tatimore janë të përshtatshme për të gjitha vitet tatimore, bazuar në vlerësimin e shumë faktorëve, duke përfshirë interpretime të ligjit të taksave dhe eksperiencës së mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në llogaritje dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh rreth ngjarjeve të ardhshme. Informacion i ri mund të jetë në dispozicion dhe mund të shkaktojë që Banka të ndryshojë gjykimet në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të kenë impakt mbi tatim fitimin në periudhat që ky përcaktim bëhet.

(m) Aktive të marra nga proceset ligjore

Politika e Bankës është të përcaktojë nëse një aktiv i rimarrur është përdorur më mirë për operacionet e saj të brendshme apo duhet të shitet. Aktivët e vendosura për të qenë të dobishme për operacionet e brendshme të Bankës transferohen në kategorinë e aktiveve të tyre përkatëse në pjesën më të ulët të vlerës së tyre të rimarrur ose vlerës mbartese të aktiveve origjinale të siguruara. Banka mban pjesën tjetër të aktiveve të rimarra, pra zbatimin e kolateralit mbi kreditë dhe përparimet si inventar. Banka i mat këto pasuri fillimisht me koston e tyre (çmimin e blerjes). Në fund të çdo periudhe raportuese, këto pasuri maten në më të ulët në sasisë së tyre mbartës ose vlerës së realizueshme neto. Fitimet dhe humbjet që vijnë nga ndryshimet në vlerën neto të realizueshme të këtyre pasurive përfshihen në fitim ose humbje në periudhën në të cilën ato lindin, si shlyerje inventari. Këto pasuri janë të njohura në dispozicion ose kur nuk ka përfitime ekonomike të ardhshme që priten nga heqja nga pasqyra financiare. Çdo fitim ose humbje që vjen nga rinjohja e këtyre pasurive (llogaritur si diferenca midis të ardhurave të shitjes neto dhe shumës mbartëse të aktivitetit) përfshihet në fitim ose humbje në periudhën në të cilën prona është e rinjohur.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(n) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

(i) Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Ndryshimet në jetën e dobishme të pritshme llogariten duke ndryshuar periudhën e amortizimit ose metodologjinë, sipas rastit, dhe trajtohen si ndryshime në vlerësimet kontabël. Kostot përfshijnë shpenzimet që lidhen direkt me blerjen e aktivitetit. Kostoja e aktivitetit të ndërtuar vetë përfshin kostot e materialeve dhe punës direkte, dhe çdo kosto tjetër direkt të atribuueshme për të sjellë aktivin në kushte pune për përdorimin e paracaktuar, kostot e çmontimit dhe nxjerrjes së pjesëve si dhe restaurimin e vendit në të cilin ato janë vendosur, si dhe kostot e kapitalizuara të huamarrjes.

Programi i blerë që është pjesë përbërëse e funksionimit të paisjeve me të cilat ka lidhje kapitalizohet si pjesë e këtyre paisjeve. Kur pjesë të një paisje kanë jetë të dobishme të ndryshme nga paisja, ato do të kontabilizohen si zëra më vete (komponentë kryesorë) të makineri dhe pajisjeve.

(ii) Kostot e mëtejshme

Kostoja e zëvendësimit të një pjese a të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihen në vlerën kontabël të elementit, nëse është e mundur që Banka në të ardhmen të ketë përfitime ekonomike, që i atribuohen atij elementi, dhe nëse kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera kontabël e pjesës së zëvendësuar çregjistrohet. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në fitim ose humbje në momentin kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi përlogaritet nëpërmjet zvogëlimit të kostonë së zërave të aktiveve afatgjata materiale pakësuar kjo me vlerën e tyre të mbetur duke përdorur metodën lineare mbi jetën e dobishme të vlerësuar të këtyre aktiveve, zë i cili paraqitet përgjithësisht në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse. Toka nuk zhvlerësohet. Aktivitet me të drejtë përdorimi paraqiten së bashku me pronat dhe pajisjet në pasqyrën e pozicionit financiar.

Jetëgjatësitë e vlerësuar dhe përdorura për periudhën aktuale dhe krahasuese janë si më poshtë:

• Ndërtesa	20 vite
• Automjete	5 vite
• Pajisje zyre	5 vite
• Kompjutera dhe pajisje elektronike	4 vite
• Mobilje dhe paisje	5 vite
• Përmirësime në dhënie e qerasë	5 vite

Aktivitet me të drejtë përdorimi zhvlerësohen në bazë të drejtpërdrejt në afat më të shkurtër të afatit të qirasë dhe jetës së dobishme të vlerësuar të aktiveve. Metodatat e amortizimit, jetëgjatësia e përdorur dhe vlerat e mbetura rivlerësohen në çdo fund viti financiar dhe rishikohen sa herë është e nevojshme.

(iv) Çregjistrimi

Aktive të qëndrueshme të trupëzuara çregjistrohen me heqjen e tyre ose kur nuk priten përfitime ekonomike të ardhshme nga përdorimi i saj. Çdo fitim ose humbje që vjen si pasojë e mosnjohjes së aktivitet (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto të skontimit dhe vlerës kontabël të aktivitet) njihet në të ardhurat e tjera operative në pasqyrën e të ardhurave në vitin kur aktiviteti është çregjistruar.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(o) Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të Bankës përfshijnë vlerën e programit kompjuterik. Një aktiv i qëndrueshëm i patrupëzuar njihet vetëm kur kostoja e tij mund të matet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që përfitimet ekonomike të pritshme të ardhshme që i atribuohen atij do të rrjedhin në Bankë.

Programet kompjuterike

Programet kompjuterike të blera nga Banka njihen me koston historike zvogëluar me amortizimin dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet për zhvillimin e programeve kompjuterike njihen si aktive kur Banka është në gjendje të tregojë qëllimin dhe aftësinë për të plotësuar zhvillimin dhe përdorimin e programeve kompjuterike në një mënyrë që të gjenerojë përfitime ekonomike të ardhme, dhe mundet të masë me besueshmëri kostot e përfundimit të zhvillimit. Kapitalizimi i kostove të programeve të zhvilluara nga vetë Banka përfshin të gjithë kostot që i atribuohen direkt zhvillimit të programit kompjuterik dhe amortizohen me jetën e dobishme të tyre. Zhvillimi i programeve kompjuterike shprehet me koston e kapitalizuar duke i zbritur amortizimin e akumuluar dhe rënien në vlerë. Shpenzime vijuese për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime ndikojnë në rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik të aktivit të cilit i ngarkohen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Jeta e dobishme e aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara vlerësohet të jetë fundore ose e pafundme. Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara me jetë të kufizuar amortizohen gjatë jetës së dobishme ekonomike. Periudha e amortizimit dhe metoda e amortizimit për një aktiv jomaterial me një jetë të dobishme të fundme rishikohet së paku në çdo fund të vitit financiar.

Ndryshimet në jetën e dobishme të pritshme, ose modeli i pritshëm i konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të përfshira në aktiv, llogariten duke ndryshuar periudhën e amortizimit ose metodologjinë, sipas rastit, të cilat pastaj trajtohen si ndryshime në vlerësimet kontabël. Shpenzimi i amortizimit të aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara me jetë të fundme paraqitet si një zë i veçantë në pasqyrën e të ardhurave. Amortizimi njihet në fitim ose humbje në bazë të linjës së drejtpërdrejt gjatë jetëgjatësisë së vlerësuar të softuerit, që nga data kur është në dispozicion për përdorim pasi që kjo pasqyron më së shumti modelin e pritshëm të konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të mishëruara në aktiv. Jeta e dobishme e vlerësuar e softuerit është katër vjet. Aktivet në proces, nëse ka, nuk amortizohen derisa të zbatohet softueri. Metodatat e amortizimit, jetët e dobishme dhe vlerat e mbetura rishikohen në fund të çdo viti financiar dhe përshtaten nëse është e përshtatshme.

(p) Provigjionet

Një provigjion njihet nëse si rezultat i ngjarjeve të mëparshme Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet me besueshmëri dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provigjionet përcaktohen duke aktualizuar rrjedhat e pritshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike të detyrimit. Mos pranimi i zbritjes njihet si kosto finance.

(q) Garancite financiare dhe angazhimet e kredise

Në rrjedhën normale të biznesit, Banka lëshon garanci financiare të përbëra nga letra kredie, garanci dhe pranime. Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda 'detyrimeve të tjera') me vlerën e drejtë, duke qenë primari i marrë duke i zbritur zhvlerësimin dhe vlerën e ECL. Çdo rritje e detyrimit që lidhet me garancitë financiare regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave në shpenzimet e humbjes së kredisë. Primari i pranuar njihet në pasqyrën e të ardhurave në tarifatat neto dhe të ardhurat nga komisionet në bazë të linjës së drejtë gjatë jetës së garancisë.

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(r) Përfitimet e punonjësve

i. Plani i kontributeve të përcaktuara

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktura të kontributeve njihen si shpenzime kur shërbimi ofrohet dhe njihet si shpenzimet personeli në fitim ose humbje. Kontributet e parapaguara njihen si aktiv kur një shlyerje në para ose një reduktim në pagesat e ardhshme është i mundshëm. Detyrimet afatshkurtra të punonjësve maten në bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin në të cilin kryhet shërbimi. Banka derdh vetëm kontributet e detyruara shoqërore për të siguruar përfitimet e punonjësve pas daljes në pension. Qeveria e Shqipërisë është përgjegjëse për të siguruar strukturën minimale ligjore për pensionet në Shqipëri nën një plan të caktuar të kontributeve të pensionit. Kontributet e Bankës për planin e përfitimit të pensionit njihen në pasqyrën e fitim/humbjes në momentin që realizohen. Banka njih si detyrim shumë e paskontuar të kostos të parashikuara në lidhje me pushimet vjetore që priten të paguhet në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e mbyllur.

ii. Përfitimet pas largimit nga puna

Përfitimet pas largimit nga puna njihen si shpenzim kur Banka është e angazhuar në mënyrë evidente, pa ndonjë mundësi reale tërheqjeje drejt një plani të detajuar formal për të përfunduar punësimin përpara datës së daljes në pension, ose për të siguruar përfitime largimi nga puna si rezultat i një oferte të bërë për të inkurajuar largime të vullnetshme. Përfitimet nga lënia e punës në rastin kur largimi është i vullnetshëm prej punëmarresit njihen vetëm nëse Banka ka bërë paraprakisht një oferte mbi largimin e vullnetshëm, oferta ka probabilitet të lartë të pranohet, si dhe numri total i pranimeve mund të vlerësohet me përafërsi. Nëse përfitimet paguhet për më shumë se 12 muaj pas periudhës së raportimit, atëherë zhvlerësohen në vlerën e tyre të tashme.

5. ZBATIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUAR NDERKOMBËTARE TË RAPORTIMIT FINANCIAR

5.1 Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale

Nga njoftimet kontabël të shpallura, për standardet që hyjnë në fuqi nga 1 janari 2024, nuk ka pasur ndryshime që të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike.

Standarde dhe ndryshime të tjera që janë efektive për herë të parë në 2024 dhe mund të zbatohen për njësinë ekonomike janë:

- SNK 1 - Klasifikimi i Detyrimeve si Afatshkurtra ose Afatgjata
- SNK 1 - Detyrimet Afatgjata me Kufizime Kontraktuale
- SNRF 16 - Detyrimi i Qirasë në një marrëveshje shitjeje dhe kthimi me qira
- SNK 7 dhe SNRF 7 - Marrëveshjet e Financimit me Furnitorët

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë paraqitur.

5.2 Standardet dhe interpretimet të lëshuara, por që ende nuk janë adoptuar

Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit ka publikuar një sërë standardesh dhe interpretimesh që janë efektive në periudhat e ardhshme kontabël, të cilat kompania ka vendosur të mos i zbatojë paraprakisht. Kompania planifikon të zbatojë këto standarde dhe interpretime kur ato të hyjnë në fuqi.

Standardet dhe ndryshimet e mëposhtme janë lëshuar, por nuk janë të detyrueshme për periudhën aktuale të raportimit të përfunduar më 31 dhjetor 2024:

- SNK 21 - Mungesa e Shkëmbyeshmërisë *(e zbatueshme për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2025 ose më vonë)*.
- SNRF 9 dhe SNRF 7 - Ndryshime në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumenteve Financiare *(e zbatueshme për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2026 ose më vonë)*.
- SNRF 19 - Filialet pa Përgjegjësi Publike: Paraqitja *(e zbatueshme për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2027 ose më vonë)*.
- SNRF 18 - Prezantimi dhe Paraqitja në Pasqyrat Financiare *(e zbatueshme për periudhat vjetore që fillojnë më 1 Janar 2027 ose më vonë)*.

6. Administrim i rrezikut financiar

a) Të përgjithshme

Banka ka ekspozim ndaj rreziqeve të mëposhtme nga instrumentet financiarë:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuditetit
- rreziku i tregut
- rreziqet operacionale

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Bankes ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërme, objektivat, politikat dhe proceset e Bankës për matjen dhe administrimin e rrezikut, dhe administrimin e kapitalit të Bankës.

Struktura e menaxhimit të rrezikut

Bordi Drejtues ka përgjegjësinë e plotë për vendosjen dhe kontrollin e strukturës së menaxhimit të riskut të Bankës. Bordi ka percaktuar njësi të brendshme dhe komitete, të cilat janë përgjegjëse për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të menaxhimit të rreziqeve në fushat e tyre specifike. Janë vendosur politika të menaxhimit të riskut të Bankës për të identifikuar dhe analizuar risqet me të cilat përballet Banka, për të vendosur limite të përshtatshme të riskut dhe kontrollit, dhe për të monitoruar risqet dhe përmbajtjen ndaj limiteve. Politikat dhe sistemet për menaxhimin e riskut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut si dhe produkteve dhe shërbimeve të ofruara. Banka ka për qëllim të ndërtojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit kuptojnë rolin dhe detyrimet e tyre. Komiteti i Auditimit është përgjegjës për monitorimin e përmbushjes së politikave dhe procedurave të Bankës, dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së menaxhimit të riskut në lidhje me risqet me të cilat përballet Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës mbështetet në keto funksione nga Auditimi i Brendshëm. Auditimi i Brendshëm ndërmerr rregullisht dhe ad-hoc rishikime të kontrollit dhe procedurave të menaxhimit të riskut, gjetjet e të cilit raportohen në Komitetin e Auditimit.

b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjeve financiare për Bankën në qoftë se një klient ose palë tjetër në një instrument financiar dështon në plotësimin e detyrimeve të tij kontraktuale, dhe lind kryesisht nga aktiviteti financiar i Bankës dhe nga investimet. Për qëllime të menaxhimit të riskut Banka konsideron dhe konsolidon të gjithë elementet e ekspozimit të riskut (sic janë rreziku i individëve në mos përmbushjen e detyrimit, vendndodhja dhe sektori ku operon kredimarrësi).

Administrimi i rrezikut të kredisë

Bordi i Drejtorëve ka deleguar përgjegjësinë për mbikqyrje të rrezikut të kredisë tek njësi e drejtimit të rrezikut të kredisë. Njësi e drejtimit të rrezikut të kredisë është përgjegjëse për administrimin e rrezikut të kredisë, duke përfshirë:

- Formulimin e politikave të kredisë, kërkesat e mbulimit të kolateralit, vlerësimin e kredisë, gradat e riskut dhe raportimi, procedurat e dokumentimit e ligjore, dhe për përmbushjen e kërkesave rregullore dhe ligjore.
- Vendosjen e strukturës së autorizimit për aprovimin dhe rinovimin e kushteve të kredisë.
- Rishikimin dhe vlerësimin e rrezikut të kredisë përpara se ato t'i paraqiten klientit. Rinovimet dhe rishikimet janë subjekt i të njëjtit proces.
- Kufizimin e përqendrimeve të ekspozimit për palët e tjera, sipas gjeografisë dhe industrisë.

Zhvillimin dhe mbajtjen e gradës së riskut për të kategorizuar ekspozimet në përputhje me masën e riskut të humbjes financiare të perballur dhe për të fokusuar menaxhimin me risqet potenciale. Sistemi i gradës së riskut përdoret në percaktimin se kur mund të kërkohej provizion për zhvlerësimin ndaj ekspozimeve specifike të kredisë. Komiteti i Kredisë së Bankës aprovon kërkesa për kredi deri në shumën 120,000 mijë Lekë, ndërsa kërkesat për kredi për më shumë se 120,000 mijë Lekë aprovohen nga Bordi i Drejtuesve të Bankës. Rreziku i kredisë monitorohet nga Departamenti i Riskut të Bankës. Është përgjegjësi e tyre të shqyrtojnë dhe menaxhojnë rrezikun e kredisë, duke përfshirë rrezikun mjedisor dhe social për të gjitha palët. Banka ka krijuar një proces të rishikimit të cilësisë së kredisë për të siguruar identifikimin e hershëm të ndryshimeve të mundshme në aftësinë kreditore të palëve, duke përfshirë rishikimet e rregullta të kolateralit. Kufijtë e palëve të kundërta përcaktohen nga përdorimi i sistemit të klasifikimit të riskut të kredisë, i cili cakton secilën kundërparti një vlerësim të rrezikut. Vlerësimet e rrezikut i nënshtrohen rishikimit të rregullt. Procesi i rishikimit të cilësisë së kredisë ka për qëllim të lejojë Bankën të vlerësojë humbjen e mundshme si rezultat i rreziqeve ndaj të cilave ajo është e ekspozuar dhe të ndërmarrë veprime korrigjuese.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë

Ekspozimet maksimale të kredisë përpara kolateralit si dhe ndryshimeve të tjera nga rreziku i kredisë në 31 dhjetor 2024 dhe 2023 janë si më poshtë:

	Vlerësimi i brendshëm	Shënime	31 dhjetor, 2024	31 dhjetor , 2023
Vlera kontabël e mbajtur me koston e amortizuar				
Balanca me Bankat	A	8	2,946,386	2,895,661
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	A	8	1,498,339	979,868
Investimet me bankat dhe institucionet financiare			-	-
Murabaha – aktivitetet financiare	Si më poshtë	9	15,484,917	11,890,590
Pjesa e papërdorur e angazhimeve financiare			22,723	151,553
Garanci të dhëna klientëve	A	30	87,201	460,740
Totali			20,039,566	16,378,411

Departamenti i administrimit të riskut të bankës përdor modelet e tij të vlerësimit të brendshëm. Banka drejton modele të veçanta për portofolet e saj kryesore në të cilat klientët e saj vlerësohen si nga ana cilësore ashtu edhe nga ana sasore dhe më pas kjo ndikon në nivelin e ECL.

Vlerësimi i zhvlerësimit

Referencat e mëposhtme tregojnë se ku vlerësimi i zhvlerësimit të Bankës dhe metoda e matjes është përcaktuar në këtë raport. Duhet lexuar së bashku me *Përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit*, në shënimin 4.d

- Përkufizimi i rasteve me vonesë dhe trajtimi;
- Një shpjegim të vlerësimit të brendshëm të Bankës;
- Si Banka perkufizon, llogarit monitoron probabilitetin e mospagimit, ekspozimin ndaj mospagimit dhe normen e mospagimit;
- Kur Banka konsideron që ka pasur një rritje domethënëse në ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë;
- Politika e Bankës për segmentimin e aktiveve financiare ku ECL-ja vlerësohet mbi baza kolektive
- Detajet për llogaritjen e ECL-së për Fazën 1, Fazën 2 dhe Fazën 3 të aktiveve.

(i) Përkufizimi i rasteve me vonesë dhe trajtimi

Banka e konsideron një instrument financiar me vonesë dhe për këtë arsye Faza 3 (kredi e zhvlerësuar) për llogaritjet ECL në të gjitha rastet kur huamarrësi bëhet 90 ditë më vonë për pagesat e saj kontraktuale. Banka përcakton një instrument financiar me vonesë, i cili është plotësisht në linjë me përkufizimin e zhvlerësimit të kredisë, kur plotëson njërin nga kriteret e mëposhtme:

1. Pamundësia për të paguar (“UTP”): Klienti është shënuar me vonesë për shkak të pamundësisë për të paguar (tregohet në dosjen e treguesve të klienteve me vonesë) dhe njëkohësisht ka së paku një financim aktiv, ose

- vështirësi të konsiderueshme financiare të emetuesit ose të debitorit;
- një shkelje e kontratës, si një vonesë ose delikuençë në pagesat e interesit ose të principalit;
- kreditoret, për arsye ekonomike ose ligjore që lidhen me vështirësitë financiare të huamarrësit, duke i dhënë huamarrësit një koncesion që kreditoret nuk do ta merrte në konsideratë;
- bëhet e mundur që huamarrësi të hyjë në falimentim ose riorganizim tjetër financiar;
- zhdukja e një tregu aktiv për atë aktiv financiar për shkak të vështirësive financiare; ose
- të dhënat e vëzhgueshme që tregojnë se ka një ulje të matshme në flukset monetare të ardhshme të vlerësuara nga një grup i aktiveve financiare që nga njohja fillestare e këtyre aktiveve, edhe pse rënia nuk mund të identifikohet ende me aktivet individuale financiare në grup, duke përfshirë:
- ndryshime negative në statusin e pagesave të huamarrësve në grup (p.sh. një numër në rritje pagesash i. të vonuara); ose

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(i) Përkufizimi i rasteve me vonesë dhe trajtimi (vazhdim)

- h) kushtet kombëtare ose lokale ekonomike që lidhen me mospagimin e aseteve në grup (p.sh. një rritje në
 - i. shkallën e papunësisë në zonën gjeografike të huamarrësve, një rënie në çmimet e pronës për hipotekat
 - ii. në zonën përkatëse, një rënie në çmimet e naftës për financim aseteve ndaj prodhuesve të naftës, ose ndryshimeve të pafavorshme në kushtet e industrisë që prekin huamarrësit në grup).

90 DPD: Ekspozimi është më shumë se 90 ditë për të kaluarën (DPD90) dhe në të njëjtën kohë është aktive dhe shënohet si me vonesë nga banka UBA (ky identifikim është i nevojshëm sepse për disa financime me pagesa / financime të paarritura, nuk reflekton saktë kohën e duhur të vonesës).

Kriteret e mësipërme janë zbatuar në të gjitha instrumentet financiare të mbajtura nga Banka dhe janë në përputhje me përkufizimin e klienteve me vonese të përdorur për qëllime të menaxhimit të rrezikut të brendshëm të kredisë. Është politika e Bankës që të konsiderojë një instrument financiar si 'per trajtim' dhe prandaj riklasifikohet jashtë Fazës 3 kur asnjë nga kriteret e paracaktuar nuk ka qenë e pranishme për të paktën gjashtë muaj rresht. Vendimi nëse do të klasifikohet një aktiv si Faza 2 ose Faza 1 sapo përmirësohet, varet nga shkalla e përmirësimit të kredisë, në kohën e përmirësimit dhe nëse kjo tregon se ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë në krahasim me njohjen fillestare. Kriteri i Bankës për 'përmirësimin' për qëllimet ECL, është më pak e rreptë se kërkesa 24 mujore për ndalimin e cila është shpjeguar në Shënimin 4.d.

(ii) Vlerësimi i brendshëm i Bankës dhe vlerësimi i PD-ve

Departamenti i rrezikut i pavarur i Bankës vepron në modelet e brendshme të vlerësimit. Banka bën modele të veçanta për portofolin e saj kyç në të cilin klientët e saj janë nga 1 deri në 5 duke përdorur shkallën e brendshme. Modelet përfshijnë informacione cilësore dhe sasiore dhe, përveç informacionit specifik të huamarrësit, përdorin informacione plotësuese të jashtme të cilat mund të ndikojnë në sjelljen e huamarrësit. PD-të pastaj përshtaten për llogaritjet e SNRF 9 ECL për të inkorporuar informacionin me pritshmerite në të ardhmen dhe SNRF 9. Klasifikimi i fazës së ekspozimit. Kjo përsëritet për çdo skenar ekonomik siç është e përshtatshme.

Në tabelat e mëposhtme paraqitet prezantimi i aktiveve financiare të Bankës:

Vlerësimi i Brendshëm	Përshkrimi i vlerësimit të brendshëm	12 muaj PD	Ekspozimi me vonesë
A	Performuese	0.00%-6.9%	18,762,383
B	Në ndjekje	7%-15%	119,342
C	Nënstandarde	15.1%-34%	455,361
D	Të dyshimta	34.1%-53%	184,672
E	Të humbura	53.1%-100.00%	407,878
Total			19,929,642

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(ii) Vlerësimi i brendshëm i Bankës dhe vlerësimi i PD-ve (vazhdim)

Të arkëtueshmet financiare Murabaha në fazat dhe vlerësimet e përcaktuara:

	31 dhjetor, 2024				31 dhjetor, 2023
<i>Shkalla e vlerësimit të brendshëm</i>	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	Totali	Totali
A	16,058,193	2,498,592	205,598	18,762,383	14,545,698
B	9,228	42,537	67,577	119,342	191,549
C	143,935	57,967	253,459	455,361	480,402
D	89,426	822	94,423	184,672	153,608
E	-	-	407,884	407,884	394,859
Total	16,300,783	2,599,918	1,028,941	19,929,642	15,766,116

(iii) Thesari i Bankës, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare

Thesari i Bankës, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare dhe palët e kundërta përbëhen nga institucionet e shërbimeve financiare, bankat etj. Për këto marrëdhënie, departamenti i rrezikut i Bankës analizon informacione të disponueshme për publikun, si informacioni financiar dhe të dhëna të tjera të jashtme, p.sh. vlerësimi i agjencive ndërkombëtare të vlerësimit (S & P) dhe cakton vlerësimin e brendshëm.

(iv) Kreditimi bizneseve të vogla dhe korporatave

Për kreditë e korporatave, huamarrësit vlerësohen nga punonjësit e rrezikut të specializuar të Bankës. Vlerësimi i rrezikut të kredisë bazohet në një model të vlerësimit të kredisë që merr parasysh informacione të ndryshme historike, aktuale dhe të ardhshme si:

- Informacioni financiar historik së bashku me parashikimet dhe buxhetet e përgatitura nga klienti. Ky informacion financiar përfshin rezultatet e realizuara dhe të pritshme, raportet e aftësisë paguese, raportet e likuiditetit dhe çdo raport tjetër relevant për të matur performancën financiare të klientit.
- Çdo informacion publik në dispozicion për klientët nga palët e jashtme. Kjo përfshin notat e klasifikimit të jashtëm të lëshuara nga agjencitë e vlerësimit, raportet e pavarura të analistëve, çmimet e obligacioneve të tregtuara publikisht ose CDS ose njoftimet për shtyp dhe artikujt.
- Çdo informacion makroekonomik ose gjeopolitik, p.sh., rritja e PBB-së relevante për segmentet specifike të industrisë dhe gjeografike ku vepron klienti.
- Çdo informacion tjetër objektivisht mbështetës mbi cilësinë dhe aftësitë e menaxhmentit të klientit relevant për performancën e kompanisë

Kompleksiteti dhe shtrirja e teknikave të vlerësimit ndryshon në bazë të ekspozimit të Bankës dhe kompleksitetit dhe madhësisë së klientit. Disa nga kreditë më pak komplekse të biznesit janë vlerësuar brenda modeleve të Bankës për produktet me pakicë.

(v) Kreditimi konsumator

Huadhënia konsumatore përfshin kreditë personale, hipotekat dhe overdraft. Këto produkte së bashku me hipotekat e individëve dhe disa nga kreditimet më pak komplekse të biznesit të vogël janë vlerësuar nga një instrument i automatizuar i rezultateve, i drejtuar kryesisht nga ditët e kaluara. Inputet e tjera kryesore në modelet janë: Produktet e kreditimit të konsumatorëve: përdorimi i limiteve dhe paqëndrueshmëria e tyre, rritja e PBB-së, normat e papunësisë, ndryshimet në të ardhurat personale / nivelet e pagave në bazë të të dhënave të llogarive rrjedhëse, borxhi personal dhe rivlerësimi i interesave të pritshëm. Kreditë hipotekore për individë: rritja e PBB-së, normat e papunësisë, ndryshimet në të ardhurat personale / nivelet e pagave bazuar në të dhënat e llogarive rrjedhëse, borxhi personal dhe rivlerësimi i interesave të pritshëm.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(vi) Ekspozimi për rastet me vonesë

Ekspozimi për rastet me vonesë bazohet në shumat që Banka pret që të jetë në borxhe në kohën e mospagimit, gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur. EAD-të 12-mujore dhe jetëgjatëse përcaktohen në bazë të profilit të pritshëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet me amortizim dhe financimet me ripagim te plotë, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe 12 mujore ose jetëgjatësi. Për të llogaritur EAD për një hua të Fazës 1, Banka vlerëson ngjarjet e mundshme të mospagimit brenda 12 muajve për llogaritjen e 12mECL.

Megjithatë, nëse një kredi Fazës 1 që pritet të falimentojë në 12 muajt nga data e pasqyra e pozicionit financiarit dhe pritet gjithashtu të permiresohet dhe pastaj të rivendoset përsëri, atëherë merren parasysh të gjitha ngjarjet e paracaktuara të lidhura. Për aktivet financiare të Fazës 2, Fazës 3 dhe POCI, ekspozimi në mungesë konsiderohet për ngjarjet gjatë jetës së instrumenteve. Banka përcakton EADs duke modeluar gamën e rezultateve të mundshme të ekspozimit në pika të ndryshme në kohë, që korrespondojnë me skenarët e shumëfishtë. SNRF 9 PD-të pastaj i caktohen secilit skenar ekonomik bazuar në rezultatin e modeleve të Bankës.

(vii) Humbja e caktuar nga mospagimi

Për portofolin e kredisë, vlerat LGD vlerësohen të paktën çdo tre muaj nga departamenti i rrezikut të specializuar të Bankës. Vlerësimi i rrezikut bazohet në një kornizë të standardizuar të vlerësimit LGD që rezulton me një normë të caktuar të LGD. Këto norma LGD marrin parasysh EAD të pritur në krahasim me shumën që pritet të mbulohet ose realizohet nga çdo kolateral i mbajtur. Banka e segmenton portofolin e saj në huadhënien e biznesit dhe individëve, bazuar në karakteristikat kryesore që janë relevante për vlerësimin e flukseve të ardhshme të parasë. Banka vlerëson LGD-të rregullatore dhe SNRF 9 në një bazë të vetme.

Sipas SNRF 9, normat e LGD vlerësohen për segmentin e Fazës 1, Fazës 2, Fazës 3 dhe POCI SNRF 9 të secilës klasë të aktiveve. Inputet për këto norma LGD vlerësohen dhe, aty ku është e mundur, kalibrohen përmes testimit të kaluarave kundër rikuperimeve të fundit. Këto përsëriten për çdo skenar ekonomik sipas nevojës.

(viii) Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Banka vazhdimisht monitoron të gjitha asetet që i nënshtrohen ECL-ve. Për të përcaktuar nëse një instrument ose një portofol instrumentesh i nënshtrohet 12mECL ose LTECL, Banka vlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare. Banka konsideron një ekspozim që është rritur ndjeshëm në rrezikun e kredisë kur SNRF 9 PD për jetëgjatësinë është dyfishuar që nga njohja fillestare dhe është rritur me më shumë se 10 DPD. Banka aplikon gjithashtu një metodë të mesme cilësore për të nxitur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për një aktiv, siç është lëvizja e një klienti / finacimi në listën e vajtimit ose llogaria që bëhet për t'u siguruar.

Në raste të caktuara, Banka mund të marrë në konsideratë gjithashtu që ngjarjet e shpjeguara në Shënimin 7.b janë një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë, në krahasim me një vonesë. Pavarësisht nga ndryshimi në shkallët e kredisë, nëse pagesat kontraktuale janë më shumë se 10 ditë të kaluara, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Kur vlerëson ECL-të në baza koLektive për një grup aktivesh të ngjashme (siç përcaktohet në Shënimin 7), Banka zbaton të njëjtat parime për të vlerësuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(ix) Grupimi i mjeteve financiare të matura në baza kolektive

Siç është shpjeguar në Shënimin 4.(d)(iv) varur nga faktorët më poshtë, Banka llogarit ECL-të ose në baza kolektive ose individuale. Klasa e mjeteve ku Banka llogarit ECL në baza individuale përfshijnë:

- Natyra specifike e financimit dhe kushtet e saj kontraktuale dhe financiare (maturimi, norma e referencës, etj.);
- Profili i ekspozimit deri në maturim në lidhje me lëvizjet potenciale të tregut;
- Ekzistenca e kolateralit ose garancive; dhe
- Potenciali për të mospaguar bazuar në vlerësimin e rrezikut të brendshëm.
- Thesari, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare (të tilla si detyrimet nga bankat, kolaterali i parasë së gatshme për letrat me vlerë të huazuara dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes dhe instrumentet e borxhit me kosto të amortizuar / FVOCI
- Ekspozimet që janë klasifikuar si POCI kur kredia origjinale është çregjistruar dhe një hua e re është njohur si rezultat i një ristrukturimi të borxhit të drejtuar nga kredia.

Klasat e aktiveve ku Banka llogarit ECL në baza kolektive përfshijnë:

- Balancat më të vogla dhe më të përgjithshme të kreditimit të biznesit të vogël të Bankës
- Faza 1 dhe 2 biznesi individë
- Ekspozimet e POCI të blera të menaxhuara në baza kolektive.

Banka e grupon këtë ekspozim në portofole më të vogla homogjene, bazuar në një kombinim të karakteristikave të brendshme dhe të jashtme të huave, si:

- Lloji i produktit (blerje për me qira / përdorim personal, overdraft, hua personale e pasiguruar, karta krediti etj.)
- Lloji i pronës (cilesi e larte, standarde, cilesi e ulët)
- Treguesit e vlerës së kredisë
- Vlerësimi i brendshëm
- Vlera e ekspozimit
- Shfrytëzimi
- Industria e Huamarrësit
- Lloji i kolateralit

(x) Informacionet me vështrim nga e ardhmja

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritura të kreditit, të dyja përfshijnë informacionin e ardhshëm. Banka ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë për çdo portofol.

Ndikimi i variablave ekonomike në probabilitetin e mospagimit, humbja e paracaktuar nga mospagimi dhe ekspozimi te mospagimi përcaktohet duke përdorur regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë patur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes së caktuar nga mospagimi dhe ekspozimit te mospagimi.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(x) Informacionet me vështrim nga e ardhmja (vazhdim)

Përveç skenarit ekonomik bazë, modeli siguron gjithashtu skenarin të mirë dhe më të keq dhe ponderimin sipas skenarëve për të siguruar që jolinearitetet janë kapur. Banka ka arritur në konkluzionin se tre skenare ose më pak kapin në mënyrë të përshtatshme jolinearitetin. Peshat e skenarit përcaktohen nga një kombinim i analizës statistikore, duke marrë parasysh gamën e rezultateve të mundshme që secili skenar i zgjedhur është përfaqësues. Banka vlerëson se këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin më të mirë të rezultateve të mundshme.

(xi) Analiza e karakteristikave të rrjedhës së parasë kontraktuale

Pasi Banka të përcaktojë se modeli i biznesit të një portofoli specifik është mbajtja e mjeteve financiare për të mbledhur flukse monetare kontraktuale (ose duke mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe duke shitur aktivet financiare), ajo duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar rriten në datat specifike të flukseve të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për principalin e mbetur. Për këtë qëllim, interesi përcaktohet si një shumë për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot themelore të huadhënies, si dhe një marzh fitimi. Ky vlerësim do të kryhet në baza instrumentesh sipas instrumentit në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Kur vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka ka konsideruar kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo do të përfshijë vlerësimin nëse aktivi financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Banka konsideron:

- Parapagimi, afati i zgjerimit
- Nëse kërkesa është e kufizuar në aktivet e specifikuar ose flukset e mjeteve monetare
- Instrumentet e lidhura me kontratë

(xii) Zhvlerësimi i përgjithshëm

Llogaritja e humbjeve të pritshme të kreditit kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël të cilat, sipas përkufizimit, rrallë do të jenë të barabarta me rezultatet aktuale. Menaxhmenti ushtron gjykim në zbatimin e politikave kontabël të Bankës.

Instrumentet financiare në Fazën 1 kanë humbjen e pritshme të tyre të kreditit të matur në një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kreditit që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme të mundshme gjatë 12 muajve të ardhshëm. Instrumentet në Fazat 2 ose 3 kanë humbjet e pritshme të kreditit të matura në bazë të humbjeve të pritura të kreditit në baza të jetës.

(xiii) Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose jetëgjatëse në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet për zhvlerësim. Informacioni ekonomik i avancuar gjithashtu përfshihet në përcaktimin e PD-së 12-mujore dhe të jetës, EAD. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të klientëve të ndarë në Biznes dhe Individë. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mosplotësimit (PD) dhe ekspozimit me vonesë (EAD).

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vleresimi i zhvlerësimit (vazhdim)

(xiv) Probabiliteti i mospagimit

Probabiliteti i mospagimit paraqet gjasat e një huamarrësi që nuk përmbush detyrimet financiare gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Si rregull, probabiliteti i mospagimit perjetë llogaritet duke përdorur probabilitetin 12 mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo diferencë e konservatorizmit, si një pikënisje. Pas kësaj, përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së financimit ose portofolit të financimeve

Në rastet e kufizuara kur disa inputet nuk janë në dispozicion të grupimit të plotë, për llogaritjen përdoren mesataret dhe krahasimi i inputeve.

(xv) Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në zbritjet e pritshme të humbjes së kredisë janë si më poshtë:

Portofolet e biznesit

- PBB-ja tremujore sipas metodës së prodhimit, rregulluar nga sezoni - Çmimet aktuale të PBB-së:
 - Industria
 - Shërbimet e Pasurive të patundshme
 - VSHB Vlera e Shtuar Bruto
 - PBB Produkti I Brendshëm Bruto
- PBB-ja tremujore sipas qasjes së shpenzimeve, çmimet konstante
 - Shpenzimet e Konsumit Final
 - Formimi i kapitalit fiks bruto
 - Absorbimi vendor
 - Eksporti Neto
 - Importi
 - Eksport

Portfoli i individëve

- Tregu i Punës - Anketa e Forcave të Punës
- Shkalla e papunësisë
- Pjesëmarrja në fuqinë punëtore
- Çmimet:
 - Indeksi i Cmimeve të Konsumatorit (CPI)
 - Indeksi i Cmimeve të Prodhimit (PPI)

Politikat e fshirjes

Banka fshin balancën e një aktivi dhe cdo fondi tjetër për humbjet nga zhvlerësimi të lidhur me të, kur departamenti i kredisë përcakton që aktivi nuk do të arkëtohet më. Ky përcaktim bëhet pasi merren në konsiderat informacione të rëndësishme, të tilla si ndryshimi domethënës i pozicionit financiar të huamarrësit / emetuesit, sipas të cilave huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë më detyrimin, apo që flukset nga ekzekutimi i kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar të gjithë ekspozimin. Për huatë me balancë më të vogël të standardizuar, vendimet e përgjithshme për fshirje janë bazuar në statusin e vonësës të produktit specifik.

Gjatë vitit 2024 Banka ka fshirë 31,821, mijë Lekë të ardhura të arkëtueshme (në 2023: 8,529 mijë Lekë).

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë

Banka mban kolateral kundrejt të arkëtueshmeve financiare në formën e interesave hipotekare mbi pronën, letrat me vlerë të tjera të regjistruara mbi pasuritë dhe garancitë. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes dhe përditësohen me frekuencë tremujore dhe gjithashtu kur aktivi vlerësohet individualisht si i zhvlerësuar. Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit të mbajtur kundrejt të arkëtueshmeve financiare më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 është paraqitur më poshtë.

Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit të mbajtur kundrejt të arkëtueshmeve financiare më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 është paraqitur më poshtë.

31 dhjetor 2024	Ekspozimi maksimal i rrezikut të kredisë	Prona të patundshme	Makineri, pajisje dhe inventar	Mjete monetare të bllokuara	Të tjera	Totali i kolateralit	Ekspozimi neto	ECLs përkatëse
Aktivët Financiare								
Balanca me Bankat	2,946,386	-	-	-	-	-	2,941,519	4,867
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	1,498,339	-	-	-	-	-	1,498,339	-
Investimet me bankat dhe institucionet Financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Te arkëtueshme financiare	17,346,500	31,978,304	644,088	141,435	10,704,001	43,467,828	15,584,667	1,861,583
<i>Biznesi</i>	12,515,318	21,126,604	573,273	40,071	10,478,418	32,218,366	11,198,729	1,416,340
<i>Individe</i>	4,831,182	10,851,700	70,815	101,364	225,583	11,249,462	4,385,938	445,244
Pjesa e papërdorur e angazhimeve financiare	23,111	65,661	-	-	172	65,834	22,723	388
Garanci të dhëna klientëve	87,281	904	-	43,034	2,363	46,301	87,201	79
Total	21,901,617	32,044,869	644,088	184,469	10,706,536	43,579,963	20,134,449	1,866,918

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

31 dhjetor 2023	Ekspozimi maksimal i rrezikut të kredisë	Prona të patundshme	Makineri, pajisje dhe inventar	Mjete monetare të bllokuara	Të tjera	Totali i kolateralit	Ekspozimi Neto	ECLs perkatëse
Aktivët Financiarë								
Balanca me Bankat	2,895,661	-	-	-	-	-	2,902,307	(6,647)
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	979,868	-	-	-	-	-	979,868	-
Investimet me bankat dhe institucionet Financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Mudaraba-Te arkëtueshme financiare	12,929,381	26,472,736	1,831,940	77,859	4,760,840	33,143,376	11,890,590	1,038,791
Te arkëtueshme financiare	9,845,331	19,559,466	1,815,757	56,985	4,757,698	26,189,906	9,152,207	693,124
<i>Individë</i>	3,084,050	6,913,270	16,183	20,875	3,142	6,953,470	2,738,383	345,667
Pjesa e papërdorur e angazhimeve financiare	151,552	165,221	186	-	90,510	255,916	151,552	-
Garanci të dhëna klientëve	460,740	-	-	229,066	160,000	389,066	460,740	-
Total	17,417,202	26,637,957	1,832,126	306,925	5,011,350	33,788,358	16,385,057	1,032,144

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Kolaterali në përgjithësi nuk kërkohet për investimet me bankat dhe institucionet financiare, dhe asnjë kolateral i tillë nuk është mbajtur më 31 dhjetor 2024 ose 2023. Efekti financiar i kolateralit është paraqitur duke ndarë vlerën e kolateralit veçmas:

- (i) ato aktive ku vlera e kolateralit është e barabartë ose mbivendoset me vlerën kontabël të aktiveve (mbi-kolateralizuara), dhe
- (ii) ato aktive ku vlera e kolateralit është më e vogël se vlera kontabël e aktiveve (aktivet e nënkolateralizuara).

Tabelat tregojnë vlerat e variablave / supozimeve të rëndësishme ekonomike që përdoren në secilin nga skenarët ekonomikë për llogaritjet ECL:

31 Dhjetor, 2024	Biznes	Individë	Totali
Optimist(25%)	166,231	62,568	228,799
Bazë(50%)	555,920	143,760	699,680
Pesimist(25%)	694,188	238,916	933,104
Total	1,416,339	445,244	1,861,583

31 Dhjetor, 2023	Biznes	Individë	Totali
Optimist(25%)	52,087	56,924	109,011
Bazë(50%)	167,018	131,104	298,122
Pesimist(25%)	474,019	157,640	631,659
Total	693,124	345,668	1,038,792

Vlera e kolateraleve për 31 dhjetor 2024 është si më poshtë:

2024	Aktive te mbi-kolateralizuara		Aktive të nën-kolateralizuara	
	Aktive		Aktive	
	Vlera Kontabel e aktivit	Vlera e drejte e kolateralit	Vlera Kontabel e aktivit	Vlera e drejte e kolateralit
Korporata	6,311,140	20,932,424	2,783,272	530,206
SME	1,824,861	7,448,321	205,942	168
Persona fizike	1,065,985	3,432,084	316,310	-
Individë	4,147,562	11,078,131	691,427	46,495
Total	13,349,548	42,890,960	3,996,951	576,869

Vlera e kolateraleve për 31 dhjetor 2023 është si më poshtë:

2023	Aktive te mbi-kolateralizuara		Aktive te nenkolateralizuara	
	Aktive		Aktive	
	Vlera Kontabel e aktivit	Vlera e drejte e kollateralit	Vlera Kontabel e aktivit	Vlera e drejte e kollateralit
Korporata	4,051,481	13,687,989	1,575,006	520,579
SME	2,174,354	8,886,072	420,956	35,840
Persona fizike	980,853	3,466,542	642,681	43,525
Individë	2,388,982	6,353,652	695,068	149,177
Total	9,595,670	32,394,255	3,333,711	749,121

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Detajet e aktiveve të marra nga Banka nëpërmjet marrjes në posedim të kolateralit të mbajtur si garanci kundrejt të arkëtueshmeve financiare janë paraqitur në Shënimin 10. Politika e Bankës është të ndjekë realizimin e kolateralit. Banka në përgjithësi nuk e përdor kolateralin jo të gatshëm për operacionet e veta

Banka monitoron përqendrimet e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe sipas vendndodhjes gjeografike. Një analizë e përqendrimeve të rrezikut të kredisë nga paraaja dhe ekuivalentët e saj, investimet me bankat dhe institucionet financiare dhe shumat e kufizuara me Bankën Qendrore (së bashku si 'Paratë e gatshme dhe gjëndjet me bankat'), Detajet nga aktivitetet financuese në datën e raportimit janë paraqitur më poshtë:

	Arka dhe balancat me bankat				Të arkëtueshme financiare			
	31 dhjetor, 2024	Si % mbi totalin	31 dhjetor, 2023	Si % mbi totalin	31 Dhjetor, 2024	Si % mbi totalin	31 Dhjetor, 2023	Si % mbi totalin
Vlera kontabël	4,449,593		3,875,529		17,346,500		12,929,381	
Të përqendrura sipas sektorit								
Korporata	-	-	-	-	11,751,323	68%	9,080,202	70%
Qeveri	2,394,630	54%	2,496,077	64%	-	-	-	-
Institucione financiare	2,054,963	46%	1,379,452	36%	763,995	4%	765,129	6%
Për individët	-	-	-	-	4,831,182	28%	3,084,050	24%
Total	4,449,593	100%	3,875,529	100%	17,346,500	100%	12,929,381	100%
<i>% e përqendrimit për cdo zë</i>	20%		23%		80%		77%	

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të përqendrimit

Përqëndrimet sipas vendndodhjes për llogaritë me bankat dhe institucionet e tjera financiare maten bazuar në vendndodhjen e njësisë së Bankës që mban aktivin, që ka një lidhje të lartë me vendndodhjen e huamarrësit. Përqëndrimi i vendndodhjes për letrat me vlerë matet bazuar në vendndodhjen e emetuesit të letrës me vlerë. Arka dhe balancat me bankat mbahen me bankën qendrore që ka gradën B (2023: B) dhe bankat dhe institucionet financiare bazuar në klasifikimet e kompanisë Standard & Poor's që janë si më poshtë vijon:

	Arka dhe balancat me bankat		Të arkëtueshme financiare	
	31 dhjetor, 2024	31 dhjetor, 2023	31 dhjetor, 2024	31 dhjetor, 2023
Klasifikimi A në BBB+	109,003	214,467	-	-
Klasifikimi BBB në B-	1,452,159	2,048,691	-	-
Pa klasifikim	2,827	8,885	17,346,500	12,929,381
	1,563,989	2,272,043	17,346,500	12,929,381
Arka (Shënimi 8)	1,382,397	623,618	-	-
Total	2,946,386	2,895,661	17,346,500	12,929,381

Paraja dhe balancat me bankat përfshijnë balancat e kufizuara me Bankën Qendrore dhe investimet me bankat dhe institucionet financiare. Përqëndrimi i rrezikut sipas sektorëve ekonomikë brenda portofolit të borxhit nga financimet janë si më poshtë:

Në mijë Lekë	31 dhjetor, 2024		31 dhjetor, 2023	
	Shuma	%	Shuma	%
Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtëpiake	2,144,253	12.36%	1,769,950	13.69%
Tregti me pakicë	4,838,989	27.90%	3,084,050	23.85%
Prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, gazit dhe ujit	1,231,032	7.10%	1,107,722	8.57%
Industria përpunuese	2,203,492	12.70%	1,023,844	7.92%
Ndërtimi	445,065	2.57%	2,516,389	19.46%
Ndërmjetësimi monetar dhe financiar	105,847	0.61%	107,312	0.83%
Transporti, Magazini dhe Telekomunikacioni	47,461	0.27%	54,577	0.42%
Bujqësia dhe gjuetia	96,068	0.55%	128,948	1.00%
Kolektive, sociale dhe personale	13,276	0.08%	15,706	0.12%
Shëndetesi dhe punë sociale	80,003	0.46%	112,006	0.87%
Edukimi	7,657	0.04%	9,260	0.07%
Hotele dhe restorante	1,461,974	8.43%	796,042	6.16%
Të tjera	4,671,383	26.93%	2,203,575	17.04%
Totali i financimeve të arkëtueshme (përpara zhvlerësimit)	17,346,500	100%	12,929,381	100%

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të përqëndrimit (vazhdim)

Te arketueshme financiare te detajuara sipas segmenteve te biznesit me 31 Dhjetor 2024 dhe 31 Dhjetor 2023 janë paraqitur në tabelat më poshtë:

31 Dhjetor 2024						
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Linje kredie	2,997	293,743	98,112	97,753	647	493,252
Financime						
Afatshkurtër	3,664	251,353	2,607	31,658	0	289,282
Afatmesëm	255,122	1,297,167	338,090	26,864	16,603	1,933,8456
Afatgjatë	4,400,589	7,313,500	1,605,047	1,238,285	201,189	14,758,610
Minus tarifën e aplikimit	(41,713)	(61,351)	(13,052)	(12,265)	(109)	(128,490)
Total	4,620,659	9,094,412	2,030,804	1,382,295	218,330	17,346,500

31 Dhjetor 2023						
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Linje kredie	1,069	895,538	323,022	135,491	101	1,355,221
Financime						
Afatshkurtër	1,326	227,521	17,117	5,005	-	250,969
Afatmesëm	221,896	619,496	494,663	76,830	4,951	1,417,836
Afatgjatë	2,778,612	3,923,498	1,776,159	1,422,348	117,326	10,017,943
Minus tarifën e aplikimit	(41,225)	(39,567)	(15,650)	(16,140)	(6)	(112,588)
Total	2,961,678	5,626,486	2,595,311	1,623,534	122,372	12,929,381

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analizat e zhvlerësimit

Analizat e zhvlerësimit për të arkëtueshmet financiare më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 dhe lëvizjet në humbjet nga zhvlerësimi janë paraqitur në Shënimin 10. Norma e fitimit për financimet varion nga 1.98% në 14.26% në vit për valutë dhe nga 1.00% në 17.48% në vit në LEK (31 Dhjetor 2023: nga 2.0% në 15.47% në vit në valutë dhe nga 1.50% në 17.30% në vit në LEK). Lëvizjet në provizionet për detyrimet nga financimet e detajuara sipas segmenteve të biznesit për 31 Dhjetor 2024 dhe 31 Dhjetor 2023 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

31 Dhjetor 2024						
	Individë	Korporata	SME	Person fizik	Staf	TOTAL
Shumat në fillim të vitit	334,406	161,937	416,607	114,582	11,262	1,038,794
Shpenzimet për zhvlerësim	241,781	744,816	195,167	61,610	5,796	1,249,170
Rimarrja nga zhvlerësimi	(135,978)	(94,462)	(156,750)	(34,973)	(4,218)	(426,381)
Shumat në fund të vitit	440,209	812,291	455,024	141,219	12,840	1,861,583

31 dhjetor 2023						
	Individë	Korporata	SME	Person fizik	Staf	TOTAL
Shumat në fillim të vitit	261,956	10,802	288,975	106,142	2,483	670,358
Shpenzimet për zhvlerësim	205,296	222,467	151,907	61,217	9,215	650,102
Rimarrja nga zhvlerësimi	(132,845)	(71,332)	(24,276)	(52,777)	(436)	(281,666)
Shumat në fund të vitit	334,407	161,937	416,606	114,582	11,262	1,038,794

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka mund të ndesh vështirësi në përballimin e detyrimeve të saj financiare, që shlyhen me para ose aktive të tjera financiare.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i Bankës për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit është të sigurohet, sa më shumë që të jetë e mundur, që do të ketë përherë likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet e saj si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme ose pa rrezikuar cënimin e emrit të saj.

Thesari merr informacion nga njësitë e tjera në lidhje me profilin e likuiditetit të aktiveve dhe pasiveve të tjera financiare dhe detajet e flukseve të ardhshme të parave që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme. Thesari mban balanca të një portofoli me aktive afatshkurtra likuide, të përbërë kryesisht nga bonot e thesarit likuide afatshkurta dhe vendosje me bankat dhe institucione të tjera financiare, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm të likuiditetit të Bankës. Thesari monitoron në baza ditore përputhshmërinë me rregulloret dhe limitet rregullatore të vendosura nga banka e Shqipërisë. Të gjithë politikat dhe procedurat e likuiditetit janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga Komiteti i Aktiveve dhe Pasiveve të Bankës (*ALCO*).

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Banka mbështetet në depozitat nga klientët dhe bankat, dhe kontributet nga aksionarët e saj si burimi primar i sigurimit të fondeve. Ndërkohë që kontributet nga aksionarët nuk kanë një maturitet të caktuar, depozitat nga klientet dhe bankat përgjithësisht kanë maturitet të shkurtër dhe një pjesë e madhe e tyre janë të ripagueshme sipas kërkesës. Natyra afat-shkurtër e këtyre depozitave rrit rrezikun e likuiditetit të Bankës, dhe Banka aktivisht menaxhon këtë rrezik nëpërmjet mbajtjes së çmimit konkurrues dhe monitorimit konstant të tendencave të tregut. Më 31 dhjetor 2024, balancat më të mëdha të klientëve përfaqësojnë 24.97% të totalit të depozitave (në 2023: 20.22%).

Tabela e mëposhtme tregon aktivet dhe detyrimet financiare të Bankes sipas maturitetit të mbetur në 31 dhjetor 2024 dhe 2023:

2024	Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Total
Aktivet						
Arka dhe llogaritë me bankat	4,444,725	-	-	-	-	4,444,725
Të arkëtueshme financiare	810,374	219,176	417,877	767,670	13,269,820	15,484,917
Total	5,255,099	219,176	417,877	767,670	13,269,820	19,929,642
Detyrime						
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	419,570	2,366	-	147,885	4,298,716	4,868,537
Huamarrje ndaj Bankave	843,274					843,274
Detyrime ndaj klientëve	4,347,642	711,872	989,846	3,039,129	5,577,500	14,665,989
Total	5,610,486	714,238	989,846	3,187,014	9,876,216	20,377,800
Pozicioni neto i likuditetit	(355,387)	(495,061)	(571,969)	(2,419,344)	3,393,603	(448,158)
Pozicioni neto i likuditetit i akumuluar	(355,387)	(850,449)	(1,422,418)	(3,841,762)	(448,158)	-

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

2023	Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Total
Aktivët						
Arka dhe llogaritë me bankat	3,875,529	-	-	-	-	3,875,529
Të arkëueshme financiare	1,233,909	116,323	172,646	585,024	9,782,687	11,890,589
Total	5,109,438	116,323	172,646	585,024	9,782,687	15,766,118
Detyrime						
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	59,163	-	2,504	10	2,367,873	2,429,550
Huamarrje ndaj Bankave	145,027	-	-	-	-	145,027
Detyrime ndaj klientëve	4,025,234	655,440	716,451	1,351,009	4,151,937	10,900,071
Total	4,229,424	655,440	718,955	1,351,019	6,519,810	13,474,648
Pozicioni neto i likuditetit	880,014	(539,117)	(546,309)	(765,995)	3,262,877	2,291,470
Pozicioni neto i likuditetit i akumuluar	880,014	340,897	(205,410)	(971,406)	2,291,470	-

*Arka dhe mjete monetare të ngjashme, investimet me bankat dhe institucionet financiare, llogaritë e kushtëzuara me Banken Qëndrore janë paraqitur së bashku me 'Arka dhe llogaritë me bankat'.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Tabela e mëparshme paraqet rrjedhjet e skontuara të parasë prej instrumentave financiare të Bankës, mbi bazën e maturitetit kontraktual më të shpejtë të mundshëm. Rrjedhja e parasë, e pritshme prej Bankës, lidhur me këto instrumente ndryshon në mënyre domethënëse nga kjo analizë. Për shembull, llogaritë rrjedhëse të klientëve, pritët të mbajnë një gjendje të qëndrueshme ose rritëse. Tabela e mëposhtme paraqet detyrimet financiare të paskontuara sipas maturitetit të mbetur kontraktual, duke përfshirë angazhimet dhe garancite financiare të dhëna:

31 Dhjetor 2024	Vlera Kontabël	Rrjedha e parasë nominale bruto				
		Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	4,868,537	419,570	2,366	-	147,885	4,298,716
Huamarrje ndaj Bankave	843,274	843,274	-	-	-	-
Detyrime ndaj klienteve	14,665,989	4,347,642	711,872	989,846	3,039,129	5,577,500
Angazhime dhe garanci financiare	87,201	87,201	-	-	-	-
Total	20,465,001	5,697,687	714,238	989,846	3,187,014	9,876,216

31 Dhjetor 2023	Vlera Kontabël	Rrjedha e parasë nominale bruto				
		Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	2,429,550	59,163	-	2,504	10	2,367,873
Huamarrje ndaj Bankave	145,027	145,027	-	-	-	-
Detyrime ndaj klienteve	10,900,071	4,025,234	655,440	716,451	1,351,009	4,151,937
Angazhime dhe garanci financiare	460,740	460,740	-	-	-	-
Total	13,935,388	4,690,164	655,440	718,955	1,351,019	6,519,810

Për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, Banka mban mjete likuide që përmbajnë mjete monetare dhe ekuivalentë të mjeteve monetare dhe investime për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid. Këto asete mund të përdoren lehtësisht për të përmbushur kërkesat e likuiditetit. Të gjitha depozitat në maturitet të mbetur të detyrimeve të kontraktuara janë në gjendje të paguhën në cdo kohë.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshon nga cmimet e tregut, si normat dhe kurset e kembimit do të ndikojnë te ardhurat e Bankës si dhe vlerat e instrumentave financiare të mbajtura. Qëllimi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të duhura, duke optimizuar kthimin nga rreziku.

Ekspozimet ndaj rrezikut të normave të tregut

Risku kryesor, për të cilin portofolet jotregtare janë të ekspozuara është rreziku i humbjes nga ndryshimet në rrjedhjen e parasë ose vlerat e drejta të instrumentave financiare për shkak të ndryshimit të normave të interesit. Banka tenton të zbusë riskun duke monitoruar datat e ricimit të aktiveve dhe pasiveve të saj. Gjithashtu, efekti aktual do të varet nga një numër i caktuar faktorësh të tjerë, duke përfshirë masën në të cilën ripagesat bëhen më herët ose më vonë se data kontraktuale dhe variacionet në ndjeshmëri brenda periudhave të ricimit dhe ndërmjet monedhave.

Analiza e ricimit të normave të interesit

Tabela e mëposhtme paraqet datat e ricimit të aktiveve dhe detyrimeve të Bankës. Aktivet dhe detyrimet me normë të ndryshueshme janë raportuar në përputhje me datën e tyre të ardhshme të ndryshimit të normave të interesit. Aktivet dhe pasivet me normë fikse janë raportuar në përputhje me datën e ripagesës së skedulit të principalit (me e hershmja midis ricimit kontraktual dhe dates e maturimit).

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut (vazhdim)

Analiza e riçimit të normave të interesit (vazhdim)

2024	Deri ne 1 muaj	1 – 3 muaj	3 - 6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk gjenerojnë interes	Totali
Aktive							
Arka dhe llogaritë me bankat	718,719	-	-	-	-	3,726,006	4,444,725
Të arkëtueshme financiare	1,551,013	32,188	6,586,596	4,303,336	3,011,784	-	15,484,917
Total	2,269,732	32,188	6,586,596	4,303,336	3,011,784	3,726,006	19,929,642
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	-	2,366	-	147,875	4,298,716	419,580	4,868,537
Huamarrja ndaj Bankave	843,274	-	-	-	-	-	843,274
Detyrime ndaj klientëve	699,414	711,872	989,846	3,043,991	5,573,740	3,647,126	14,665,989
Total	1,542,688	714,238	989,846	3,191,866	9,872,456	4,066,706	20,377,800
Pozicioni neto	727,044	(682,050)	5,596,750	1,111,470	(6,860,672)	(340,701)	(448,158)
Pozicioni neto i akumuluar	727,044	44,994	5,641,744	6,753,214	(107,458)	(448,158)	-

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut (vazhdim)

Analiza e riçimit të normave të interesit (vazhdim)

2023	Deri në 1 muaj	1 – 3 muaj	3 - 6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk gjenerojnë interes	Totali
Aktive							
Arka dhe llogaritë me bankat	631,655	-	-	-	-	3,243,874	3,875,529
Të arkëtueshme financiare	533,299	27,160	2,528,334	7,013,088	1,788,708	-	11,890,589
Total	1,164,954	27,160	2,528,334	7,013,088	1,788,708	3,243,874	15,766,118
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	7,782	-	2,503	-	2,367,873	51,392	2,429,550
Huamarrje ndaj bankave	145,027	-	-	-	-	-	145,027
Detyrime ndaj klientëve	781,953	655,440	716,451	1,341,028	4,148,674	3,256,524	10,900,070
Total	934,762	655,440	718,954	1,341,028	6,516,547	3,307,916	13,474,647
Pozicioni neto	230,192	(628,280)	1,809,380	5,672,060	(4,727,839)	(64,042)	2,291,471
Pozicioni neto i akumuluar	230,192	(398,088)	1,411,292	7,083,352	2,355,513	2,291,471	-

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

Administrimi i rrezikut të normës së interesit kundrejt limiteve, plotësohet edhe nga monitorimi i ndjeshmësisë së aktiveve dhe pasiveve financiare të Bankës, me skenarë të ndryshëm të normave të kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës për një rritje ose zbritje në normat e interesit, duke supozuar që nuk ka një lëvizje asimetrike në kurbat e normave të interesit dhe një pozicion financiar konstant, është si më poshtë:

2024	Skenarët deri në një vit		Skenarët mbi një vit	
	100 pikë	100 pikë	100 pikë	100 pikë
Efekti i Fitimit (humbjes) së Vlerësuar	67,532	(67,532)	(1,075)	1,075
2023	Skenarët deri në një vit		Skenarët mbi një vit	
	100 pikë	100 pikë	100 pikë	100 pikë
Efekti i Fitimit (humbjes) së Vlerësuar	70,834	(70,834)	23,555	(23,555)

Lëvizjet e normave të interesit prekin fitimet e mbajtura që lindin nga rritjet ose zbritjet në të ardhurat neto nga operacionet bankare dhe ndryshimet në vlerat e drejta të raportuara në fitim ose humbje. Ekuivalentet e mesatares së ponderuar të normave të tregut për aktivet dhe pasivet financiare kryesore janë si më poshtë:

	Mesatarja e ponderuar e normave të interesit					
	LEK		USD		EUR	
31 Dhjetor	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Aktive						
Bankat dhe institucionet financiare	1.66%	0.00%	3.21%	5.75%	0.00%	0.00%
Të arkëtueshme financiare	7.32%	7.53%	7.40%	7.30%	7.28%	7.21%
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave	9.55%	8.42%	0.00%	0.00%	0.53%	0.48%
Detyrime ndaj klientëve	2.82%	3.16%	1.01%	1.29%	2.13%	0.95%

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(d) Rreziku i tregut (vazhdim)*****Rreziku i këmbimit valutor***

Rreziku i këmbimit valutor është rreziku që vlera e instrumentave financiare do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e kurseve të këmbimit. Banka tenton të administrojë këtë rrezik duke mbyllur pozicionet e hapura ditore në monedhë të huaj dhe duke monitoruar limitet e pozicioneve të hapura. Tabela e mëposhtme përmbledh pozicionin neto të aktiveve dhe pasiveve në monedhë të huaj të Bankës, më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 prezantuar në mijë LEK dhe një analizë e ndjeshmërisë së fitimit të bankës si rezultat i ndryshimit të kursit të këmbimit të Lekut në raport me monedhat kryesore për të cilat Banka ka ekspozime.

31 dhjetor, 2024	LEK	USD	EUR	Të tjera	Total
Aktivët					
Arka dhe llogaritë me bankat	1,264,136	908,201	2,200,179	72,209	4,444,725
Të arkëtueshme financiare	7,980,156	1,112,834	6,391,927	0	15,484,917
Total	9,244,292	2,021,035	8,592,106	72,209	19,929,642
Detyrimet					
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	4,587,356	1,291	279,890	0.47	4,868,537
Huamarrje ndaj Bankave	745,108	-	98,166	-	843,274
Detyrime ndaj klientëve	6,579,986	548,761	7,456,550	80,692	14,665,989
Total	11,912,450	550,052	7,834,606	80,692	20,377,800
Pozicioni neto	(2,668,158)	1,470,982	757,500	(8,483)	(448,158)
Pozicioni neto i akumuluar	(2,668,158)	(1,197,176)	(439,675)	(448,158)	-

Për analizën e ndjeshmërisë kundrejt dy valutave, EUR dhe USD ju lutem referohuni më poshtë:

Analiza e ndjeshmërisë	Efekti i FCR	Efekti i FCR	Efekti i FCR
LEK - +/- 10%	+/- 147,098	+/- 75,750	-/+ 848
LEK - +/- 5%	+/- 73,549	+/- 37,875	-/+ 424

31 dhjetor, 2023	LEK	USD	EUR	Të tjera	Total
Aktivët					
Arka dhe llogaritë me bankat	1,629,322	706,520	1,520,844	18,843	3,875,529
Të arkëtueshme financiare	6,505,286	1,337,224	4,048,080	-	11,890,590
Total	8,134,608	2,043,744	5,568,924	18,843	15,766,119
Detyrimet					
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve	2,393,797	29,844	5,909	-	2,429,550
Huamarrje ndaj Bankave	145,027	-	-	-	145,027
Detyrime ndaj klientëve	5,131,755	573,662	5,170,943	23,711	10,900,071
Total	7,670,579	603,506	5,176,852	23,711	13,474,648
Pozicioni neto	464,029	1,440,238	392,072	(4,868)	2,291,471
Pozicioni neto i akumuluar	464,029	1,904,266	2,296,339	2,291,471	-

Analiza e ndjeshmërisë	Efekti i FCR	Efekti i FCR	Efekti i FCR
LEK - +/- 10%	+/- 144,024	+/- 39,207	-/+ 487
LEK - +/- 5%	+/- 72,012	+/- 19,604	-/+ 243

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

e) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe pasiveve financiare, për të cilat nuk ka një cmim të vëzhgueshëm në tregut, kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit sic përshkruhet në politikat kontabël 4.d.i.D. Vlera e drejtë e analizuar sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlera kontabël e aktiveve që nuk maten me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

	2024			
	Vlera e Drejtë Faza 1	Vlera e Drejtë Faza 2	Vlera e Drejtë Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,946,386	-	-	2,946,386
Të arkëtueshme financiare	-	-	15,484,917	15,484,917
Detyrime ndaj klienteve	-	-	14,665,989	14,665,989

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës kundrejt një rritjeje ose uljeje është si më poshtë

	2023			
	Vlera e Drejte Faza 1	Vlera e Drejte Faza 2	Vlera e Drejte Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	3,875,529	-	-	3,875,529
Të arkëtueshme financiare	-	-	11,890,590	11,890,590
Detyrime ndaj klienteve	-	-	10,900,071	10,900,071

(e) Të arkëtueshme financiare

Të arkëtueshme financiare shprehen neto pas zhvlerësimit. Portofoli i Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar për afërsisht e barabartë me vlerën e tij kontabël me normat përkatëse ekuivalente të interesit, që për afrohen me normat e tregut. Një pjesë domethënëse e portofolit është subjekt i ricimit brenda një viti.

Arka dhe llogarite me bankat

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë llogaritë rrjedhëse në bankat e nivelit të dytë. Meqenëse këto gjëndje janë afatshkurtra dhe me norma të luhatshme vlera e tyre e drejtë konsiderohet të barazohet me vlerën e tyre kontabël.

Depozita dhe huamarrje

Depozitat me afat kanë një vlerë të drejtë të përafërsisht të barabartë me vlerën e tyre kontabël, për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër dhe normave bazë të interesit, të cilat i për afrojnë normat e tregut. Shumica e depozitave maturohet brenda një viti.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

f) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte ose indirekte që lindin nga nje shumëllojshmëri shkaqesh të lidhura me proceset e Bankës, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën, dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziku i kredisë, i tregut dhe i likuiditetit, dhe që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore, dhe standarde përgjithësisht të pranuar të sjelljes operative. Rreziqet operationale lindin nga të gjitha operacionet e Bankës.

Objektivi i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional, në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës, me kostot efektive dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Zbatimi i kontrolleve për adresuar rrezikun operacional është mbështetur nga zhvillimi i një sërë standartesh për adminstrimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesat për rakordimin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkesat ligjore dhe rregullatore
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave
- kërkesat për vlerësimin periodik të rreziqeve operationale të hasura, dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuara
- kërkesat për raportimin e humbjeve operationale dhe veprimet rregulluese të propozuara
- zhvillimi i planeve të mundshme
- trainimi dhe zhvillimi profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlimi i rrezikut, duke përfshirë sigurimin në rastet kur ky është efektiv.

Përputhshmëria me standardet e brendshme mbështetet nga një program rishikimesh periodike të ndërmarra nga Auditi i Brendshëm. Rezultatet e rishikimeve të bëra nga Auditi i Brendshëm diskutohen me drejtimin e njësisë së biznesit me të cilin ato lidhen, me përmbledhjet e dorëzuara në Komitetin e Auditit dhe drejtimi i lartë i Bankës.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

g) Administrimi i kapitalit

Kapitali rregullator i bankës konsiston në elementët e mëposhtëm:

- Niveli 1 i kapitalit (kapitali bazë), i cili përfshin kapitalin aksionar, primin e aksioneve, rezervën e detyrueshme dhe rezerva të tjera, fitimin e mbartur nga vitet e mëparshme dhe interesat e pakicës pas zbritjeve për emrin e mirë, aktivet afatgjata jomateriale dhe humbjet e parealizuara nga shitja e investimeve.
- Kapital shtesë i nivelit 1, i cili përfshin instrumente të klasifikuar si kapital.
- Niveli 2 i kapitalit (kapitali shtesë), i cili përfshin detyrimet e borxhit, të quajtura borxh i varur.

Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali, si dhe të mbajë investitorët, kreditorët dhe besimin e tregut dhe të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Njihet gjithashtu ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksioneve si dhe Banka njihet nevojën për të ruajtur balancën midis kthimeve me të larta që mund të realizohen me më shumë borxh dhe avantazhet e sigurisë së ofruar nga një pozicion i fortë kapitali. Banka ka respektuar të gjitha kërkesat për kapital të imponuara nga jashtë.

Kapitali rregullator

Qasja e rregullatorit kryesor për matjen e mjaftueshmërisë së kapitalit bazohet kryesisht në monitorimin e lidhjes ndërmjet kërkesës për burime kapitale me burimet kapitale në dispozicion. Rregullatori kryesor përcakton udhëzime individuale të kapitalit për secilën bankë dhe grup bankar, mbi kërkesën për burime minimale të kapitalit prej 12%. Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit të saj duke përdorur, ndër masa të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë (“BSH”), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja “Për mjaftueshmërinë e kapitalit” nxirret në zbatim të Ligjit për Bankat. Kapitali rregullator më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 ishte si më poshtë:

	31 Dhjetor, 2024	31 Dhjetor, 2023
Fondi total aksionar	3,916,967	3,126,518
Aktive të paprekshme të zbritshme	(67,125)	(14,352)
Kapitali rregullator	3,849,842	3,112,166

Shumat në tabelë përfaqësojnë balancat bazuar në kërkesat e Bankës së Shqipërisë, të cilat ndryshojnë nga ato të raportuara në përputhje me SNRF-të. Pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë nuk janë finalizuar në kohën e plotësimit të këtyre pasqyrave financiare. Sidoqoftë, Drejtimi beson që aftësia e Bankës për të vazhduar aktivitetin nuk do të përkeqësohet.

Shpërndarja e kapitalit

Drejtimi përdor raportet rregullatore të kapitalit për të monitoruar bazën e tij të kapitalit. Shpërndarja e kapitalit midis operacioneve dhe aktiviteteve specifike, në një masë të madhe, nxitet nga optimizimi i kthimit të arritur nga kapitali i shpërndarë. Shuma e kapitalit të ndarë për secilin operacion ose aktivitet bazohet kryesisht në kërkesat rregullatore të kapitalit, por në disa raste kërkesat rregullatore nuk pasqyrojnë plotësisht shkallët e ndryshme të rrezikut të lidhur me aktivitetet të ndryshme. Në këto raste, kërkesat për kapital mund të jenë të ndryshueshëm për të pasqyruar profile të ndryshme të rrezikut, duke iu nënshtruar nivelit të përgjithshëm të kapitalit për të mbështetur një operacion ose aktivitet të veçantë që nuk bie nën minimumin e kërkuar për qëllime rregullatore.

6. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

g) Administrimi i kapitalit (vazhdim)

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me aktivet e ponderuara me rrezikun dhe zërat jashtë bilancit, i shprehur si përqindje. Raporti minimal i Mjaftueshmërisë së Kapitalit, kërkuar nga Banka e Shqipërisë është 12%. Raporti i modifikuar i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit bazë me aktivet dhe zërat jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Norma minimale e modifikuar e mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%. Banka i ka përmbushur Raportet e Mjaftueshmërisë së Kapitalit gjatë periudhës. Ne datën 31 Dhjetor 2024, Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit ishte 15.71% (në 2023: 19.81%).

Aktivet e Ponderuara me Rrezikun (APR)

Aktivet ponderohen me rrezikun në përputhje me kategoritë e gjera të riskut, të cilave u caktohet një peshë rreziku në përputhje me shumën e kapitalit, të nevojshme për t'i mbështetur ato. Aplikohen katër kategori të ponderimit të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%); për shembull paraja dhe instrumentet e tregut të parase me Bankën e Shqipërisë kanë ponderim zero, që do të thotë se nuk duhet kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre aktiveve. Ndërsa mjetet e qendrueshme ponderohen me 100%, që do të thotë se duhet të mbështeten me një kapital të barabartë me 12% të vlerës së tyre kontabël.

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Kapitali bazë		
Kapitali i nënshkruar	5,364,416	4,669,415
Rezervat	159,193	159,193
Fitim/(humbja) e vitit aktual	108,108	(259,080)
Humbjet e akumuluar	(1,115,197)	(856,120)
Aktive të paprekshme të zbritshme	(67,125)	(14,352)
Rezerva ligjore	(599,553)	(586,889)
Total	3,849,842	3,112,167
Kapitali shtesë		
Detyrime të kushtëzuara kohore	-	-
Totali i kapitalit rregullator	3,849,842	3,112,166
 Aktive të ponderuara me rrezikun	22,665,516	14,631,133
Rreziku i tregut	713,590	282,493
Rreziku operacional	1,130,200	797,677
Total	24,509,307	15,711,303
 Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	15.71%	19.81%
Minimumi i kërkuar i Raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit	12.00%	12.00%

Angazhimet e lidhura me kredinë merren parasysh dhe peshohen për rrezikun duke përdorur të njëjtat përqindje si aktivet.

7. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve

Tabela më poshtë tregon një analizë të aktiveve dhe pasiveve të analizuara sipas asaj se kur pritet të mbulohen ose të shlyhen. Aktivët dhe detyrimet tregtare, duke përfshirë derivativët, janë klasifikuar si të pjekur dhe / ose paguhën brenda 12 muajve, pavarësisht nga maturiteti kontraktual aktual i produkteve. Sa i përket kredive dhe paradhënies ndaj klientëve, Banka përdor të njëjtën bazë të sjelljes së pritshme të ripagimit si përdoret për vlerësimin e EIR. Borxhi i publikuar pasqyron amortizimet e kuponave kontraktuale.

2024	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	31 Dhjetor, 2024
Aktive			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,946,386	-	2,946,386
Balancat të kushtëzuara me Bankën Qendrore	1,498,339	-	1,498,339
Investime me banka dhe institucione financiare	-	-	-
Murabaha - të arkëtueshme financiare	880,331	14,604,586	15,484,917
Aktive të marra nga procese ligjore	-	2,388	2,388
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	-	295,161	295,161
E drejta e aktiveve për perdorim	-	1,010,407	1,010,407
Tatim fitimi i parapaguar	13,877	-	13,877
Aktive të tjera	3,246,508	-	3,246,508
Totali i Aktiveve	8,585,441	15,912,542	24,497,983
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	150,240	4,718,297	4,868,537
Huamarrje ndaj Bankave	843,274	-	843,274
Detyrime ndaj klienteve	6,036,147	8,629,842	14,665,989
Detyrimi total i qerases financiare	33,502	485,598	519,100
Detyrime të tjera	504,089	-	504,089
Totali i Detyrimeve	7,567,252	13,833,738	21,400,990
Neto	1,018,189	2,078,804	3,096,993

2023	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	31 Dhjetor, 2023
Aktive			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,895,661	-	2,895,661
Balancat të kushtëzuara me Bankën Qendrore	979,868	-	979,868
Investime me banka dhe institucione financiare	-	-	-
Murabaha - të arkëtueshme financiare	2,665,913	9,224,677	11,890,590
Aktive të marra nga procese ligjore	-	1,496	1,496
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	-	173,919	173,919
E drejta e aktiveve për perdorim	-	299,790	299,790
Tatim fitimi i parapaguar	13,877	-	13,877
Aktive të tjera	739,243	-	739,243
Totali i Aktiveve	7,294,562	9,699,882	16,994,444
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve Financiare	10,285	2,419,264	2,429,550
Huamarrje ndaj Bankave	145,027	-	145,027
Detyrime ndaj klienteve	6,751,397	4,148,674	10,900,071
Detyrimi total i qerases financiare	-	303,292	303,292
Detyrime të tjera	198,886	-	198,886
Totali i Detyrimeve	7,105,595	6,871,230	13,976,826
Neto	188,967	2,828,651	3,017,617

8. Arka dhe mjete monetare të ngjashme

Arka dhe mjetet monetare të 31 dhjetorit 2024 dhe 2023 janë detajuar si më poshtë:

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Arka	1,382,397	623,618
Llogari rrjedhese me Bankën Qendrore	896,290	1,516,209
Llogari rrjedhëse me bankat e tjera	187,035	284,708
Investime deri në tre muaj	485,531	471,126
Minus: zhvlerësimin nga humbja	(4,867)	-
	2,946,386	2,895,661

8.1 Zhvlerësimi nga humbja për arkën dhe mjete monetare të ngjashme

Tabela më poshtë tregon cilesine e kredisë dhe ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës së fundvitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga zhvlerësimi, dhe përfshijnë të gjitha balancet me bankat, përveç arkës.

Detajet e sistemit të klasifikimit të brendshëm të Bankës janë shpjeguar në Shënimin 7.b dhe politikat nëse shtesat ECL janë llogaritur mbi baza individuale ose kolektive janë paraqitur në Shënimin 4.d.iv.A:

	2024				2023
	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali	Totali
Shkalla e Brendshme e Vlerësimit					
Te mira	2,951,253	-	-	2,951,253	2,895,661
Shkallë e lartë	2,951,253	-	-	2,951,253	2,895,661
Shkallë Standarte	-	-	-	-	-
Shkalle Nën-standarte	-	-	-	-	-
Me vonesë por jo të zhvlerësuara	-	-	-	-	-
Me probleme					
Zhvlerësimi individual	(4,867)	-	-	(4,867)	-
Totali	2,946,386			2,946,386	2,895,661

8. Arka dhe mjete monetare të ngjashme**8.1 Zhvlerësimi nga humbja për arkën dhe mjete monetare të ngjashme**

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe në shumën përkatëse të ECL është si më poshtë:

	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2024	2,895,661	-	-	2,895,661
Aktive te reja	50,725	-	-	50,725
Aktive te ripaguara	-	-	-	-
Transferim ne Faza	-	-	-	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Fshirje	-	-	-	-
Rregullimet nga kursi i kembimit	-	-	-	-
Me 31 Dhjetor 2024	2,946,386	-	-	2,946,386
	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2023	3,122,841	-	-	3,122,841
Aktive te reja	(227,180)	-	-	(227,180)
Aktive te ripaguara	-	-	-	-
Transferim ne Faza	-	-	-	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Fshirje	-	-	-	-
Rregullimet nga kursi i kembimit	-	-	-	-
Me 31 Dhjetor 2023	2,895,661	-	-	2,895,661

Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore

Për depozitat në valutë të huaj, norma është 12.5%, për ato që nuk aplikohet norma 0% dhe raporti i depozitave në monedhat përkatëse ndaj totalit të depozitave është deri në 50%. Pjesa e mbetur, që raporti është më shumë se 50%, aplikoi min 20%.

Balancat e kufizuara me Bankën Qendrore paraqesin depozita të detyrueshme statutoare dhe nuk janë të disponueshme për përdorim në operacionet e përditshme të Bankës.

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore	1,498,339	979,868
	1,498,339	979,868

9. Të arkëtueshme financiare

Gjendjet e të arkëtueshmeve financiare më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 janë të detajuara si më poshtë:

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
Të arkëtueshme financiare me kosto të amortizuar	17,377,383	12,969,182
Të ardhura të përlogaritura	97,607	72,786
Minus te ardhura te shtyra	(128,490)	(112,587)
Minus humbjet per ECL/Fondi i zhvlerësimit	(1,861,583)	(1,038,791)
	15,484,917	11,890,590

9. Të arkëtueshme financiare (vazhdim)**9.1 Fond Zhvlerësimi për të arkëtueshmet financiare**

Tabela më poshtë tregon cilesinë e kredisë dhe ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës së fundvitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga zhvlerësimi. Detajet e sistemit të klasifikimit të brendshëm të Bankës janë shpjeguar në Shënimin 7.b dhe politikat nëse shtesat ECL janë llogaritur në baza individuale ose kolektive janë paraqitur në Shënimin Shënim 4.d.iv.A.

	Viti 2024				Viti 2023
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali	Totali
Korporata	763,990	301,458	400,309	1,465,757	4,861,357
Institucion Financiar	7,628,650	-	-	7,628,650	765,129
Person Fizik	1,038,428	119,920	223,947	1,382,295	1,623,534
Shitje me pakice	3,934,094	469,010	435,891	4,838,995	3,084,050
SME	1,342,733	276,733	411,337	2,030,803	2,595,311
Totali	14,707,895	1,167,121	1,471,484	17,346,500	12,929,381

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe në shumën përkatëse të ECL është si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2024	10,564,209	983,317	1,381,855	12,929,381
Aktive te reja	6,420,282	1,096,491	198,071	7,714,844
Fshirje	-	-	(31,821)	(31,821)
Aktive te crregjistruara ose ripaguara (perjashtuar fshirjet)	-	-	-	-
Financime te ripaguara	(2,641,231)	(199,142)	(425,531)	(3,265,903)
Transferim te Faza 1	300,696	(222,849)	(77,847)	-
Transferim te Faza 2	(1,896,229)	1,921,430	(25,202)	-
Transferim te Faza 3	(178,099)	(273,855)	451,953	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Ndryshimi i kursit te kembimit	-	-	-	-
31 Dhjetor 2024	12,569,629	3,305,392	1,471,479	17,346,500

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2023	5,455,440	1,737,615	1,339,130	8,532,185
Aktive të reja	6,766,055	189,283	44,527	6,999,865
Fshirje	-	-	(8,529)	(8,529)
Aktive te crregjistruara ose ripaguara (perjashtuar fshirjet)	-	-	-	-
Financime te ripaguara	(2,105,396)	(327,288)	(161,456)	(2,594,140)
Transferim te Faza 1	1,115,611	(829,807)	(285,804)	-
Transferim te Faza 2	(554,725)	676,342	(121,617)	-
Transferim te Faza 3	(112,776)	(462,828)	575,604	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Ndryshimi i kursit të kembimit	-	-	-	-
Balanca me 31 Dhjetor 2023	10,564,209	983,317	1,381,855	12,929,381

9. Të arkëtueshme financiare (vazhdim)

9.1 Fond Zhvlerësimi për të arkëtueshmet financiare (vazhdim)

Lëvizjet në fondin e zhvlerësimit për rënien në vlerë është si më poshtë:

	2024	2023
Balanca në 1 Janar	1,038,791	670,358
Provigjionet nga financimet	854,613	376,960
Kredi të fshira gjatë vitit	(31,821)	(8,527)
Efekti nga kurset e këmbimit	-	-
Balanca me 31 Dhjetor	1,861,583	1,038,791

9.2 Qira financiare të arkëtueshme

Të përfshira në të arkëtueshme financiare Murabaha – te arkëtueshme financiare ka zëra të qirasë financiare te arkëtueshme ne të cilat Banka është qiradhenesi:

	Pagesa Minimale të qirasë		Vlera aktuale e pagesave minimale të qirasë	
	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Me pak se 1 vit	13,454	10,842	12,692	10,228
Midis 1 dhe 2 vitesh	5,790	5,943	5,462	5,606
Midis 2 dhe 3 vitesh	5,790	5,943	5,462	5,606
Midis 3 dhe 4 vitesh	3,530	5,943	3,330	5,606
Midis 4 dhe 5 vitesh	3,165	3,551	2,986	3,350
Me shume se 5 vite	18,271	21,435	17,236	20,224
Vlera aktuale e pagesave minimale te Qirase	50,000	53,657	47,168	50,620
Minus te ardhurat financiare te pafituara	-	-	-	-
Vlera neto e qirase financiare te Arketueshme	50,000	53,657	47,168	50,620
Provigjioni për pagesat e pambledhshme të qirase financiare	(19,933)	(20,660)	(18,805)	(19,491)
Totali	30,067	32,997	28,363	31,129

Llogaritë e arkëtueshme të qirasë financiare përfaqësojnë kolateralin e ekzekutuar nga klientët që nuk kanë shlyer detyrimet sipas afateve, dhe janë dhënë me qira palëve të treta, kundrejt një skeduli ripagimi, të rënë dakort. Norma e interesit ndryshon nga 1.5% në 5% dhe ka një maturitet kontraktual nga 7 në 17 vite. Vlera e drejtë e pagesave minimale të qirasë me 31 dhjetor 2024 është 30,067 mijë Lekë (2023: 32,997 mijë Lekë).

10. Aktive të marra nga proceset ligjore

Aktive të marra në pronësi nga çështje gjyqësore përfaqëson pasuri të paluajtshme të blera nga Banka në shlyerjen e kredive të prapambetura. Banka pret që të disponojë pasuritë në një të ardhme të parashikueshme. Aktivet nuk përmbushin përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 “Inventarët”. Aktivet fillimisht u njohën me vlerën e drejtë kur u blenë. Asetet e riposeduara të Bankës janë pasojë e blerjeve nëpërmjet zbatimit të garancisë mbi të arkëtueshmet financiare.

Matja e vlerës së drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejte e këtyre aktiveve është vendosur nga vleresuesit e pronave, të cilët kanë kualifikim profesional dhe eksperiencë të kohëve të fundit lidhur me vendin dhe kategorinë e pronës që vlerësohet. Vleresuesit masin vlerën e drejtë për pronat në portofolin e Bankës cdo vit që pason vitin në të cilin ato janë marre në pronësi. Megjithatë pronësia i është transferuar Bankës, ndonjë pronë është ende në përdorim nga huamarrësi, deri në gjetjen e blerësit potencial. Banka nuk ka synim të realizojë fitim nga dhënia me qira e këtyre pronave, por ka pranuar t’i japë me qira me qëllim mirëmbajtjen dhe ruajtjen e kushteve fizike aktuale.

Tabela e mëposhtme tregon lëvizjet nga balancat e fillimit deri në ato të mbylljes lidhur me vlerën e drejtë të pronave të marra nga proceset ligjore.

	2024	2023
Balanca në 1 janar	1,496	111,877
Të marra gjatë vitit	-	-
Të shitura gjatë vitit	-	(111,877)
Transferim në asete fikse	-	-
Ndryshimi neto i vlerës së drejtë nga zhvlerësimi	892	1,496
Fondi i provigjionit	-	-
Balanca në 31 dhjetor	2,388	1,496

Lëvizjet në rivlerësimin e aktiveve të marra nga proceset ligjore për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 paraqiten si më poshtë:

	Në 31 Dhjetor, 2024	Në 31 Dhjetor, 2023
Balanca në fillim të vitit	1,496	178,444
Humbje nga rivlerësimi i pronës	892	(176,948)
Balanca në fund të vitit	2,388	1,496

Lëvizjet mbi provigjionet për zhvlerësimin e aktiveve të marra nga proceset ligjore janë si më poshtë:

	Në 31 Dhjetor, 2024	Në 31 Dhjetor, 2023
Balanca në fillim të vitit	-	86,452
Shpenzimet për zhvlerësimin e aktiveve të marra nga proceset ligjore	-	(86,452)
Balanca në fund të vitit	-	-

11. Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara

Aktivët e qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara në 31 dhjetor, 2024 dhe 2023 janë detajuar si më poshtë:

	Ndërtesa	Pajisje zyre	Kompjuterat dhe pajisje kompjuterike	Automjete	Mobilje dhe pajisje	Aktive të patrupëzuara	Aktive në proces	Permiresime në qera	Total
<i>Kosto</i>									
Më 1 Janar , 2023	344,339	48,000	67,432	10,771	19,775	80,056	41,367	10,198	621,939
Shtesa	-	5,758	3,568	1,712	3,842	1,799	6,860	5,944	29,484
Pakësime	(61,493)	-	-	(3,878)	-	-	-	-	(65,371)
Më 31 Dhjetor, 2023	282,846	53,759	71,001	8,606	23,618	81,856	48,227	15,028	584,939
Shtesa	-	24,786	9,636	-	4,896	59,185	31,532	77,143	207,177
Pakësime	-	(970)	(164)	-	-	-	(46,735)	-	(47,869)
Më 31 Dhjetor, 2024	282,846	77,574	80,472	8,606	28,514	141,040	33,024	92,171	744,248
<i>Amortizimi i Akumuluar</i>									
Më 1 Janar , 2023	(207,216)	(32,972)	(60,942)	(10,582)	(15,099)	(63,750)	-	(2,230)	(392,791)
Zhvlerësimi për vitin	(17,217)	(4,761)	(3,343)	(414)	(1,820)	(3,753)	-	(3,098)	(34,405)
Pakësime	12,299	-	-	3,878	-	-	-	-	16,176
Më 31 Dhjetor, 2023	(212,134)	(37,733)	(64,284)	(7,119)	(16,919)	(67,503)	-	(5,328)	(411,020)
Zhvlerësimi për vitin	(14,142)	(8,161)	(4,481)	(342)	(2,717)	(6,412)	-	(2,944)	(39,200)
Pakësime	-	970	164	-	-	-	-	-	1,134
Më 31 Dhjetor, 2024	(226,277)	(44,924)	(68,602)	(7,461)	(19,636)	(73,916)	-	(8,272)	(449,087)
<i>Vlera e mbetur</i>									
Më 31 Dhjetor, 2023	70,711	16,026	6,716	1,487	6,699	14,352	48,227	9,700	173,919
Më 31 Dhjetor, 2024	56,569	32,651	11,871	1,144	8,878	67,125	33,024	83,900	295,161

12. Aktive me të drejtë përdorimi

Aktive me të drejtë përdorimi për 31 dhjetorin 2024 dhe 2023, janë të detajuara si më poshtë:

	Ndërtesa	Të tjera	Totali
<i>Kosto</i>			
Më 1 janar, 2024	331,849	-	331,849
Shtesa	881,565	-	881,565
Pakesime	(147,154)	-	(147,154)
Më 31 dhjetor, 2024	1,066,260	-	1,066,260
<i>Amortizim i akumuluar</i>			
Më 1 janar, 2024	(32,059)	-	(32,059)
Zhvlerësimi për vitin	(23,794)	-	(23,794)
Pakësime	-	-	-
Më 31 dhjetor, 2024	(55,853)	-	(55,853)
<i>Vlera e mbetur</i>			
Më 31 dhjetor, 2023	299,790	-	299,790
Më 31 dhjetor, 2024	1,010,407	-	1,010,407

<i>Shumat e njohura në Fitim ose Humbje</i>	31 dhjetor, 2024	31 dhjetor, 2023
Shpenzimet nga qirata financiare	6,271	15,976
Shpenzimet e lidhura me qiranë financiare afatshkurter	-	-
Shpenzimet që lidhen me qiranë e aktiveve me vlerë të ulët, duke përfshirë qiranë ASH të aktiveve me vlerë të ulët	-	-

<i>Shumat e njohura në pasqyrën e rrjedhës së parasë</i>	31 dhjetor, 2024	31 dhjetor, 2023
Dalja totale e parasë për qiranë financiare	4,346	-

Aktivitet të cilat njësia ekonomike i ka njohur sipas SNRF 16 lidhen pothuajse tërësisht me qira të hapësirës së punës për funksionimin e degëve të saj. Më 31 dhjetor 2024 dhe për vitin financiar 2023, njësia nuk jep me qira asnjë prej aktiveve të njohura më sipër.

13. Aktive të tjera

Aktivitetet e tjera në 31 dhjetor 2024 dhe 2023 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Tatim fitimi i parapaguar	13,877	13,877
Shpenzime të parapaguara	1,538,949	682,002
Aktive të tjera	1,707,559	57,241
	3,260,385	753,120

Zëri aktive të tjera shënon një rritje në vitin 2024 si pasojë e një para-pagese të kryer me qëllim blerjen e zyrave të reja.

14. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve financiare më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Llogarite rrjedhëse	419,570	51,381
Depozita me afat	4,448,022	2,377,631
Llogaria per garancine	10	10
Pjesa e përlllogaritur për shpërndarje e fitimit	935	528
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	4,868,537	2,429,550
Hua nga bankat	843,274	145,028
Totali detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	5,711,811	2,574,578

15. Detyrime ndaj klientëve

Detyrimet ndaj klientëve në 31 dhjetor 2024 dhe 2023 detajohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Llogari rrjedhëse	3,695,539	3,265,986
Depozita me afat	10,753,240	7,517,718
Pjesa e përlllogaritur për fitim të klientëve	211,969	103,123
Llogari të tjera të klientëve	5,241	13,244
Total	14,665,989	10,900,071

Llogaritë rrjedhëse më 31 dhjetor 2024 përfshijnë një balancë prej 300 milion Lek (2023: 193 milion Lek), që përfaqëson shumën e bllokuara nga autoritetet rregulluese ose nga banka. Disa balanca nuk janë të vlefshme për përdorim nga ana e klientëve, pa aprovimin e autoriteteve. Fondet nën manaxhim lidhen me depozitat me afat që i përkasin klientëve për të cilat Banka ka marrë përgjegjësinë menaxheriale. Klientët marrin përsipër riskun e investimit që lind nga investimi i këtyre fondeve.

15. Detyrime ndaj klientëve (vazhdim)

Detyrimet me dhe pa afat ndaj klientëve sipas monedhave janë si më poshtë:

Llogari rrjedhëse	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Në USD	242,480	321,071
Në LEK	1,268,765	881,654
Në EUR	2,157,556	2,039,551
Në GBP	26,738	23,710
Totali	3,695,539	3,265,986

Depozita me afat:	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Në USD	300,400	248,372
Në EUR	5,202,834	3,103,514
Në GBP	53,820	-
Në LEK	5,196,186	4,165,832
Totali	10,753,240	7,517,718

2024	Më pak se 1 vit	1 deri në 5 vite	Më shumë se 5 vite	Totali
Depozita me afat	919,204	9,834,036	-	10,753,240
Totali	919,204	9,834,036	-	10,753,240

2023	Më pak se 1 vit	1 deri në 5 vite	Më shumë se 5 vite	Totali
Depozita me afat	2,155,294	5,362,425	-	7,517,718
Totali	2,155,294	5,362,425	-	7,517,718

Llogaritë e depozitave me afat mbajnë një normë interesi prej 0.19% në 5.50% p.a. Ndërsa llogaritë rrjedhëse dhe llogaritë e klientëve të tjerë më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023, nuk mbajnë interes.

	31 dhjetor 2024		31 dhjetor 2023	
	min	max	min	Max
LEK	0.40%	5.50%	0.40%	5.50%
EUR	0.19%	4.40%	0.01%	4.00%
USD	0.40%	3.00%	0.40%	3.00%

Klientë të detajuar sipas segmenteve të biznesit sipas 31 dhjetorit 2024 dhe 31 dhjetor 2023 janë treguar në tabelën më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Korporata	1,204,770	16,515
SME	1,702,894	2,200,250
Individ	11,546,356	8,580,184
Pjesa e përllogaritur për fitim te klienteve	211,969	103,123
Totali	14,665,989	10,900,071

16. Detyrime të tjera

Detyrimet e tjera per daten 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 detajohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Shpenzime të përlogaritura	3,986	3,264
Pagesa në transit	460,896	175,406
Detyrime të tjera ndaj të tretëve	21,207	166
Detyrime të tjera	18,000	20,050
	504,089	198,886

Pagesat përfaqësojnë transfertat në nisje në tranzit, për të cilat Banka ka vepruar si ndërmjetëse.

17. Detyrimet për qira financiare dhe provizionet

Dispozitat e mosmarrëveshjeve lindin nga pretendimet e tanishme ose të mundshme ose nga ndjekjet që pretendojnë mosrespektimin e përgjegjësisë kontraktuale ose të tjera ligjore ose rregullative, të cilat kanë rezultuar ose mund të lindin në kërkesa nga klientët, palët ose palët e tjera në çështjet gjyqësore civile.

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Balanca me 1 janar	29,037	49,252
Provizione shtesë	4,465	-
Rimarrje e provigjioneve	-	(20,215)
Balanca me 31 dhjetor	33,502	29,037

Detyrimet për qiratë financiare nga kontratat aktive të qirasë të trajtuara si qira financiare nën SNRF 16, më datë 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023.

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Detyrim për qira- Afatshkurtër	26,629	29,123
Detyrim për qira- Afatgjatë	458,969	245,132
Totali i detyrimeve për qira	485,598	274,255

Detyrimi i qirasë dhe provizionet e tjera janë paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2024 me një shumë totale prej 519,100 mijë lekë. Ky bilanc përbëhet nga provizione të tjera në vlerën 33,502 mijë lekë dhe detyrimi i qirasë në shumën 485,598 mijë lekë. Termat dhe kushtet e detyrimeve për qiratë për datën 31 dhjetor 2024 janë si më poshtë:

	Monedha	Norma e rritëse e huammarrjes	Vitet e maturimit	Pagesa minimale mujore e qirasë	
				Në monedhë origjinale	Në Lek ('000)
Detyrim për qira	EUR	1.07%	2024-2044	353	34,647
	USD	1.57%	2024-2044	-	-
	LEK	1.07%	2024-2044	381,600	381,600

17. Detyrimet për qira financiare dhe provizionet (vazhdim)

Më poshtë janë paraqitur flukset monetare të paskontuara për shlyerjet e detyrimeve të qirasë ndarë në vite maturimi :

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
- Më pak se një vit	26,629	29,123
- Midis një dhe dy vite	35,817	29,123
- Midis dy dhe tre vite	35,694	26,923
- Midis tre dhe katër vite	35,694	25,365
- Midis katër dhe pesë vite	742,156	322,483
Totali	875,990	433,018
Pakësuar nga shpenzimet e ardhshme të interesit	(390,392)	(158,762)
Detyrimet për qira financiare	485,598	274,256

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Detyrimet për qira financiare	274,255	22,097
Shtesa në detyrimin për qira	360,360	285,416
<i>Shlyerja e principalit të detyrimit për qira</i>	(4,346)	(9,819)
<i>Interesi i detyrimit për qira</i>	-	-
<i>Efekti i ndryshimit të kursit të kembimit</i>	(10,509)	(23,439)
<i>Nxjerrje jashtë përdorimit</i>	(134,162)	-
Detyrimet për qira financiare	485,598	274,256

18. Kapitali

Kapitali aksionar

Kapitali aksionar i regjistruar është 5,364,416 mijë Lekë (2023: 4,669,415 mijë Lekë), i ndarë në 3,122,206 aksione me një vlerë nominale prej 1,718.15 Lekë.

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Kapitali Aksionar i regjistruar (në mijë leke)	5,364,416	4,669,415
Numri Aksioneve	3,122,206	2,717,701
Vlera Nominale për Aksion (në leke)	1,718.15	1,718.15
% e Aksionari Eurosig Sh.a. (në përqindje)	99.53%	99.46%
% e Aksionare të tjere (në përqindje)	0.47%	0.54%

Procesi i rritjes së kapitalit

Gjatë viteve 2023 dhe 2024, kapitali aksionar i Bankës është rritur nëpërmjet kontributeve në të holla nga aksionari shumicë, **Eurosig sh.a.**, bazuar në vendimet e miratuara nga Asambleja e Përgjithshme e Aksionarëve. Më poshtë paraqiten në mënyrë të përmbledhur veprimet e realizuara për rritjen e kapitalit:

i. Vendimi i Asamblesë – 10 Prill 2023

Asambleja e Përgjithshme vendosi të rrisë kapitalin aksionar në shumën ekuivalente prej 7 milionë euro, me pagesë në dy faza dhe derdhje në monedhën vendase (LEK).

- Faza I – Me datë 07 Qershor 2023, Asambleja miratoi rritjen e kapitalit në shumën 533,138,269 LEK (ekuivalente me 5,008,815 EUR).

Kjo shume u shlye plotësisht më 30 Qershor 2023, dhe po në këtë datë asambleja e përgjithshme të aksionareve, ka aprovuar realizimin e rritjes së fazës së parë të kapitalit.

- Faza II – Shuma 211,974,731 LEK u derdh më 18 Gusht 2023, ndërsa 1,313,845 LEK më 21 Gusht 2023, duke arritur në total 213,255,577 LEK (ekuivalente me 2,003,528 EUR), Në 21 Gusht 2023 asambleja e përgjithshme të aksionareve, ka aprovuar realizimin e rritjes së fazës së dytë të kapitalit.

18. Kapitali (vazhdim)

Procesi i rritjes së kapitalit (vazhdim)

Menaxhimi i bankes ka derguar pranë Bankës së Shqipërisë për miratim rregullator, njoftimet për secilën pjesë të zmadhimit të kapitalit sipas kërkesave rregullatore të Bankës së Shqipërisë, së bashku me dokumentacionin përkatës, përkatësisht:

30.06.2023 – Njoftuar zmadhimi i kapitalit për pjesën e parë në shumën 533,138,269 Lekë.

01.09.2023 – Njoftuar zmadhimi i kapitalit për pjesën e dytë në shumën 213,255,577 Lekë

ii. Vendimi i Asamblesë – 8 Dhjetor 2023

Asambleja vendosi një rritje shtesë kapitali në shumën 1,999,997,799 LEK. Nga kjo shumë, deri më 29 Dhjetor 2023, u shlye vetëm vlera prej 1,695,845,204 LEK, e cila u miratua dhe regjistrua si rritje kapitali nga Asambleja e Përgjithshme në të njëjtën datë.

Në 29 Dhjetor 2023 asambleja e përgjithshme të aksionareve, ka aprovuar realizimi i rritjes kapitalit për shumën 1,695,845,204 LEK.

Menaxhimi i bankes ka derguar pranë Bankës së Shqipërisë në datë 11.01.2024 për miratim rregullator, njoftimet për secilën pjesë të zmadhimit të kapitalit sipas kërkesave rregullatore të Bankës së Shqipërisë, së bashku me dokumentacionin përkatës.

iii. Vendimi i Asamblesë – 10 Dhjetor 2024

Asambleja vendosi një rritje shtesë kapitali në shumën 500,000,983 LEK, e cila u derdh plotësisht nga aksionari shumicë dhe u miratua nga Asambleja më 31 Dhjetor 2024.

Menaxhimi i bankes ka derguar pranë Bankës së Shqipërisë në datë 15.01.2025 për miratim rregullator, njoftimet për secilën pjesë të zmadhimit të kapitalit sipas kërkesave rregullatore të Bankës së Shqipërisë, së bashku me dokumentacionin përkatës.

iv. Vendimi i Asamblesë – 31 Dhjetor 2024

Asambleja vendosi një rritje shtesë kapitali në shumën 194,999,622 LEK, e cila u derdh plotësisht më 31 Dhjetor 2024. Kjo rritje u miratua më 28 Janar 2025 nga ana e Asamblesë së Përgjithshme të Bankes.

Menaxhimi i bankes ka derguar pranë Bankës së Shqipërisë në datë 21.02.2025 për miratim rregullator, njoftimet për secilën pjesë të zmadhimit të kapitalit sipas kërkesave rregullatore të Bankës së Shqipërisë, së bashku me dokumentacionin përkatës.

I gjithë kapitali i derdhur nga Eurosig sh.a. në favor të Bankës buron ekskluzivisht nga burime të ligjshme dhe të verifikueshme, të gjeneruara nga veprimtari të ligjshme operacionale dhe investuese të kryera nga Eurosig sh.a dhe/ose njësi të tjera brenda Grupit Eurosig.

Trajtimi rregullator dhe shqyrtimi nga Banka e Shqipërisë

Për të gjitha rritjet e sipërpërmendura të kapitalit, Banka ka ndjekur procedurat e kërkuara nga Ligji Nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar dhe Rregullorja e Bankes së Shqipërisë Nr. 14 datë 11.03.2009 “Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë së bankave dhe degëve të bankave të huaja në Republikën e Shqipërisë” e ndryshuar e Bankës së Shqipërisë për miratimin e ndryshimeve në kapitalin aksionar, përfshirë:

- Dërgimin e dokumentacionit statutor dhe juridik për vendimet e asambleve;
- Aktet e pagesave dhe dokumentacionin financiar mbështetës;
- Konfirmimin e origjinës së fondeve dhe qëllimit të përdorimit të tyre.

Në vijim të një inspektimi të kryer nga Banka e Shqipërisë gjatë periudhës Mars -Qershor 2025, është përfshirë edhe analiza e kontributeve në të holla për rritjen e kapitalit. Sipas raportit paraprak të datës 14.04.2025, autoriteti mbikëqyrës ka konstatuar se derdhjet e kryera që vijnë nga aktivitetit operacional i aksionerit Eurosig apo shoqerive të tjera të grupit nuk përmbushin kërkesat e nenit 13 dhe nenit 18 të Ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, në lidhje me burimin e kapitalit aksionar.

18. Kapitali (vazhdim)

Procesi i rritjes së kapitalit (vazhdim)

Në përgjigje të këtij konstatimi, Asambleja e Përgjithshme dhe menaxhmenti i Bankës janë angazhuar të ndërmarrin masa të menjëhershme për sigurimin e injektimit të kapitalit nga burime që lidhen me aktivitetin investues të shoqërisë Eurosig dhe jo nga aktiviteti operacional.

Rezervat

Rezervat prej 120,904 mijë LEK (2022: 120,904 mijë LEK) u krijuan sipas nenit 8 të Vendimit Nr. 51, datë 22 Prill 1999 të Bankës së Shqipërisë, i cili kërkonte përvetësimin e 20% të fitimit neto për vitin, neni 213 i Ligjit Nr. 7638, datë 19 nëntor 1992 "Për shoqëritë tregtare", që kërkon kapitalizimin e 5% të fitimit neto, dhe Statutit të Bankës, që kërkon kapitalizimin e 10% të fitimit neto të vitit.

Natyrë dhe qëllimi i rezervave detajohet si vijon:

- (i) Rezerva ligjore u krijua sipas parashikimeve të Ligjit mbi Shoqëritë Tregtare që kërkon krijimin e rezervave prej 5% të të ardhurave neto të Bankës pas zbritjes së humbjeve të akumuluar nga vitet e kaluara, derisa teprica e kësaj rezerve të arrijë në 10% të kapitalit aksionar të Bankës. Më 31 dhjetor 2024, gjendja është 54,491 mijë LEK, që përfaqëson 1.8% të kapitalit aksionar të Bankës (2023: 54,491 mijë LEK 5%). Për sa i përket performancës financiare, Banka ka pësuar humbje të akumuluar në 3 vitet e fundit respektivisht 2,388,326,894 Lekë, 1,772,702,000, 1,222,380,000 në 31 Dhjetor 2024, 2023 dhe 2022. Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit në 31 Dhjetor 2024 dhe 2023 ishte 15.71% dhe 19.81% respektivisht ndërsa raporti minimal i kërkuar për bankat në Shqipëri është 12%.
- (ii) Rezerva rregullore u krijua në përputhje me rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për kapitalin rregulator të Bankës", nr.69, datë 18 dhjetor 2014. Bankave dhe degëve të bankave të huaja u kërkohej të krijojnë rezerva prej 1.25% deri në 2% të aktiveve totale të ponderuara me rrezik, duke përvetësuar një të pestën e fitimit pas tatimit dhe para pagimit të dividendëve, deri sa teprica në këtë masë të arrijë të paktën 1.25% të totalit të aktiveve me peshë rreziku. Në 31 dhjetor 2024, rezerva rregullore përfaqëson 66,413 mijë Lekë 0.27% të totalit të aktiveve me peshë rreziku (2023: 66,413 mijë Lekë 0.42%).
- (iii) Më 30 qershor 2019, përmes një vendimi të Asamblesë së Aksionarëve nr. 01 u vendos që një pjesë e fitimit të gjeneruar nga viti i përfunduar më 31 dhjetor 2018 të transferohej në rezerva, një shumë prej 9,237,000 Lekë gjatë vitit 2019. Më 28 qershor 2020, përmes një vendimi të Asamblesë së Aksionarëve nr. 04 u vendos që një pjesë e fitimit të gjeneruar nga viti i përfunduar më 31 dhjetor 2019 të transferohej në rezerva, një shumë prej 2,634,000 Lekë gjatë vitit 2020.

19. Të ardhura nga operacione financiare

Të ardhura nga operacione financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Të ardhura nga financimet	1,214,090	692,821
Te ardhurat nga qeraja financiare	467	454
Te ardhura nga bankat dhe institucione të tjera financiare	38,131	36,550
	1,252,688	729,825

20. Shpenzimet e lidhura me detyrimin ndaj klientëve

Shpenzimet për detyrimet ndaj klientëve për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	226,258	108,750
Huamarrje nga institucionet financiare	6,607	1,108
Detyrime ndaj klienteve	242,058	140,979
	474,923	250,837

21. Të ardhura dhe shpenzime nga komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga komisione për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024
Të ardhura nga tarifa dhe komisione	77,913	64,691
Shpenzime nga tarifa dhe komisione	(9,790)	(7,275)
	68,123	57,416

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
<i>Të ardhurat nga shërbime të ofruara për një periudhë të caktuar kohore</i>		
Transferta dhe urdhër pagesa	29,087	27,357
Deklarimi tatimor	3,946	3,208
Komisione mirembajtje për kartat	4,159	2,857
Të ardhura të tjera	910	7,426
<i>Te ardhura te njohura pergjate kohes</i>	-	-
Komisione të mirëmbajtjes së llogarive	39,811	23,843
Totali i te ardhurave nga komisionet	77,913	64,691
Sherbimet bankare	(9,446)	(7,128)
Shpenzime te tjera	(344)	(148)
Totali i shpenzimeve nga komisionet	(9,790)	(7,275)
Te ardhura neto nga komisionet dhe tarifat	68,123	57,416

Banka nuk zbuloi vlerën e ndonjë detyrimi të kryerjes së hapur në 31 dhjetor 2024, pasi kontratat e saj me klientët në përgjithësi kanë një afat fiks që është më pak se një vit, një afat të hapur me një periudhë anulimi që është më pak se një vit, ose provizionet që lejojnë Bankën të njohë të ardhurat në shumën që ka të drejtë të faturojë.

22. (Humbja)/ Fitimi neto nga këmbimi valutor

Fitimi neto nga këmbimi valutor përfaqëson efektin e ndryshimit në kurset e këmbimit valutor në rivlerësimin e fund-vitit të pozicioneve në monedhë të huaj të Bankës dhe fitimin dhe humbjen nga transaksionet në monedhë të huaj. Banka ka realizuar fitim prej 28,274 mijë Lekë miqe nga transaksionet e këmbimit valutor (në 2023: 14,461 mijë Lekë) dhe humbje nga rivlerësimi i pozicionit neto të vlerave monetare për shumën 21,581 mijë Lekë (në 2023: humbje 211,580 mijë Lekë).

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024
Fitim nga rivlerësimi i pozicionit	20,833	97,033
Fitim nga kembimet valutore	39,855	46,219
Nentotali	60,688	143,252
Humbje nga rivlerësimi i pozicionit	(42,414)	(308,613)
Humbje nga kembimet valutore	(11,581)	(31,757)
Nentotali	(53,995)	(340,371)
(Humbja)/Fitimi neto nga këmbimi valuator	6,693	(197,119)

Gjatë vitit 2024 kurset e këmbimit valuator të monedhave kryesore EUR dhe USD janë ulur ndjeshëm në krahasim me vitin e kaluar: EUR 98.15 (2023: 103.88); USD 94.26 (2023: 93.94).

23. Te ardhura/(Humbje) te tjera

Te ardhura/(Humbje) te tjera përfshijnë te ardhura te gjeneruara nga aktivitete te tjera jo primare te Bankes sic mund te jene rimarrjet nga shpenzimet permbarimore etj, ose humbje nga shitja e aktiveve te saj.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Te ardhura te tjera ,neto	3,906	1,403
Te ardhura te jashtezakonshme ,neto	2,770	173
Te ardhura/humbje nga shitja e aseteve	-	(105,495)
Total te ardhura/(Humbje) te tjera	6,676	(103,919)

24. Shpenzimet e personelit

Shpenzime personeli për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 detajohen si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Staf i huaj	1,436	-
Stafi vendas	239,421	153,674
Sigurime shoqërore	32,829	21,700
Të tjera kosto dhe shpërblime	34,050	17,869
	307,736	193,242

25. Shpenzime për zhvlerësimin nga humbjet e aktiveve financiare

Tabela më poshtë tregon tarifat ECL për instrumentet financiare për vitin e regjistruar në pasqyrën e të ardhurave:

2024	Faza 1 Individuale	Faza 1 Kolektive	Faza 2 Individuale	Faza 2 Kolektive	Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të Ngjashme	-	3,843	-	-	-	3,843
Murabaha-të arkëueshme Financiare	-	793,668	-	48,455	(19,210)	822,913
Garancite financiare	-	-	-	-	-	-
Totali i humbjes nga zhvlerësimi	-	797,511	-	48,455	(19,210)	826,756

2023	Faza 1 Individuale	Faza 1 Kolektive	Faza 2 Individuale	Faza 2 Kolektive	Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të Ngjashme	-	(6,646)	-	-	-	(6,646)
Murabaha-të arkëueshme Financiare	-	198,007	-	86,703	83,725	368,436
Garancite financiare	-	-	-	-	-	-
Totali i humbjes nga zhvlerësimi	-	191,361	-	86,703	83,725	361,789

26. Shpenzime për provigjone, neto

Shpenzimet për zhvlerësim dhe provigjone të tjera, në bazë neto për 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023 përfshijnë sa vijon:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Fond garacie për punonjësit	-	-
Çeshtje ligjore	-	-
Angazhime të tjera	(3,843)	6,646
	(3,843)	6,646

Fondi garancie për punonjësit është një fond që njësia ekonomike ka krijuar për shpërblimin e stafit kur ata të përfundojnë marrëdhënien e tyre me bankën. Njësia ekonomike vlerëson çdo fund viti fondin e nevojshëm dhe regjistron ngarkesën e vitit. Balancat e tjera lidhen me provizionet për rastet gjyqësore dhe lejimin e humbjes së kredisë për vendosjet në bankat dhe institucionet e tjera financiare.

27. Shpenzime të tjera administrative

Shpenzime të tjera administrative përfshijnë sa më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Shpenzime zyre	79,291	47,663
Sigurimi i depozitave	33,041	29,226
Sherbime ligjore, konsulence dhe auditimi	13,711	16,283
Mirëmbajtje software	26,325	19,577
Swift, Reuters dhe lidhjet në rrjet	8,318	7,021
Shpenzimet utilitare	6,376	5,118
Marketing dhe shpenzime perfaqesimi	50,428	9,724
Fondi i Emergjences nga Banka e Shqiperise	6,689	6,072
Bordi i Drejtoreve dhe Komiteti i Auditimit	8,580	8,089
Tarifa, taksa dhe detyrime	2,993	2,040
Telefon dhe poste	1,612	1,304
Udhëtime dhe transport	2,702	1,639
Shpenzime sigurimi	23,438	13,944
Shpenzime të tjera	2,171	457
	265,675	168,157

28. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 detajohet si më poshtë:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Tatimi aktual	-	-
Tatimi i shtyrë	-	-
Totali	-	-

Banka përcakton tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin Shqiptar mbi taksat. Tatimi mbi të ardhurat ka një normë tatimore prej 15% (2023: 15%) të të ardhurave të tatueshme. Tatimi mbi fitimin përpara taksave ndryshon nga shuma teorike që mund të lind duke përdorur normën bazë të taksës si më poshtë:

	Norma e tatimit	2024	Norma e tatimit	2023
Fitim përpara tatimit		(615,625)		(550,322)
Tatimi i llogaritur me normën tatimore 15% (A)	15%	(92,344)	15%	(82,548)
Shpenzime të pazbritshme		61,360		16,690
Shpenzime të panjohura për efekt tatimor (B)	(2%)	9,204	(2%)	2,503
Humbje tatimore të panjohura (C)		(83,140)		(80,045)
Tatim fitimi / Norma efektive e taksimit (A+B+C)	-	-	-	-

Shuma e humbjeve tatimore të përdorura në 31 Dhjetor 2024 është paraqitur në tabelë si vijon:

Viti financiar	Rezultati vjetor tatimor	Humbja e njohur kundrejt fitimit tatimor	Teprica e humbjes tatimore që mbartet
31.12.2021	12,292	(12,292)	12,292
31.12.2022	267,867	(267,867)	280,159
31.12.2023	533,632	(533,632)	813,791
31.12.2024	554,265	(554,265)	1,368,057

Në 2024, Banka nuk ka kryer parapagime të tatim fitimit (2023: jo parapagim tatim fitimi). Tatimi i parapaguar në 31 dhjetor 2024 ishte 13,877 mijë Lekë (2023: 13,877 mijë Lekë). Në bazë të ligjit vendas të kontabilitetit, duke filluar nga 1 janari 2008, Banka duhet të raportojë në përputhje me SNRF-të.

Në vazhdim, Ligji Nr. 10364, të datës 16.12.2010 sjell disa amendime të vecanta (efektive nga 24 janari 2011). Bazuar në këto amendime, fondet e zhvlerësimit sipas SNRF-ve duhet të konsiderohen si shpenzim i zbritshëm tatimor, duke siguruar që ato janë të certifikuar nga auditorët e jashtëm dhe nuk kalojnë limitet e përcaktuara nga Banka Qendrore. Duke filluar nga 1 Janari 2014, limitet e përcaktuara nga Banka Qendrore nuk janë të zbatueshme dhe provigjoni i njohur në përputhje me SNRF konsiderohet si shpenzim i zbritshëm për efekt tatimi. Si rezultat i këtyre ndryshimeve në legjislacion, nuk ka më diferenca të përkohshme midis vlerës kontabël dhe vlerës së tatueshme të aktiveve financiare në 31 dhjetor 2024.

29. Angazhime dhe Detyrime

	31 dhjetor, 2024	31 dhjetor, 2023
Garanci	87,281	460,740
Angazhime kredituese të patërhequra	23,111	151,553
Kolateral	43,579,963	33,788,358

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumenta bartin një rrezik kreditimi, të ngjashëm me të arkëtueshmet financiare. Bazuar në vlerësimin e menaxhimit, nuk do të ketë humbje materiale për vlerat e garancive me 31 dhjetor 2024 dhe kështu, nuk ka ndonjë provigjon të përfshirë në këto pasqyra financiare për këtë arsye.

29. Angazhime dhe Detyrime (vazhdim)

Çështje ligjore

Gjatë rrjedhës normale të biznesit, Banka përballlet me pretendime ligjore; drejtimi i Bankës është i mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet ligjore më 31 dhjetor 2024, dhe asnjë shtesë nuk është krijuar gjatë vitit 2024.

30. Transaksionet me palët e lidhura

Palët konsiderohen të lidhura nëse njëra prej tyre ka aftësinë të kontrollojë tjetrën ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër që merr vendime financiare dhe operative. Kur merret në konsideratë çdo marrëdhënie e mundshme me palë të lidhura, vëmendja i drejtohet substancës së marrëdhënies dhe jo vetëm formës ligjore. Banka ka marrëdhënie me palë të lidhura me aksionarët dhe filialet e saj, degën e saj, drejtorët dhe zyrtarët ekzekutivë. Struktura aksionare e Bankës më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 paraqitet në Shënimin 1. Informacioni mbi të afërmit e aksionarëve individualë të Bankës përfshihet në "Personeli kryesor i menaxhimit të entitetit dhe të afërmit e tyre".

Në çdo datë raportimi, Banka paraqet bilancet e mëposhtme me palët e saj të lidhura:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Asete		
<i><u>Të arkëtueshme financiare</u></i>		
Aksionare direkt dhe indirekt	742,931	749,040
Pale të lidhura	1,015,333	664,166
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	119,577	31,578
	1,877,841	1,444,784
<i><u>Aktive të tjera & Aktive me të drejte perdorimi</u></i>		
Aksionare direkt dhe indirekt	3,390,058	455,805
Pale të lidhura	570,571	340,754
Menaxhimi ekzekutiv	-	-
	3,960,629	796,559

Hua të dhëna aksionareve janë të mbuluara me kolateralë të tipit rezidencial, me vlerë 1,321,711 mijë Lekë (2023: 1,260,830 mijë Lekë).

Gjatë vitit 2024, Banka ka nënshkruar një kontratë qiraje me aksionarin e saj të shumicës për marrjen me qira të disa ambienteve në qendër të Tiranës, të cilat do të përdoren si zyra qendrore të Bankës. Kontrata ka një afat fillestar prej 15 vitesh, me të drejtë rinovimi. Palët janë dakortësuar për një qira mujore prej 4,770 mijë Lekësh, ndërsa pagesa për qiranë për 10 vitet e para është kryer në formë parapagimi të skontuar në shumën 497,311 mijë Lekë. E drejta e përdorimit (*right-of-use asset*) është përlogaritur në shumën 633,904 mijë Lekë në datën 31 dhjetor 2024.

Gjithashtu, gjatë vitit 2024, Banka ka transferuar një shumë prej 1,670,000 mijë Lekë te aksionari i saj me qëllim që ky i fundit t'i ketë fondet në dispozicion për realizimin e një marrëveshjeje të mundshme me palë të treta për blerjen e një pasurie të paluajtshme, e cila do të përdoret nga Banka. Procesi i identifikimit dhe përzgjedhjes së pronës është ende në vijim, dhe transaksioni nuk është finalizuar ende në aspektin ligjor dhe kontabël. Shuma është raportuar si një aktiv në pasqyrat financiare, në pritje të konfirmimit të marrëveshjes dhe dokumentacionit përkatës ligjor.

Banka ka regjistruar në zërin Aktive të tjera, interesat e parapaguara të depozitave afat disa vjeçare. Nga këto depozita, aksionari i saj ka regjistruar interesat të parapaguara prej 1,018,659 mijë Lekë (2023: 409,224 mijë Lekë).

30. Transaksionet me palët e lidhura (vazhdim)

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Detyrime		
<i><u>Detyrime ndaj IF dhe Klienteve</u></i>		
Aksionare direkt dhe indirekt	2,477,429	1,201,506
Palë të lidhura	2,053,953	1,126,477
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	35,970	3,531
	4,567,352	2,331,513
<i><u>Detyrime të qerasë financiare</u></i>		
Aksionare direkt dhe indirekt	204,413	43,341
Pale të lidhura	93,546	90,822
	297,959	134,163

Balancat e paraqitura më lart janë shënime në përputhje me SNK 24, për të siguruar që pasqyrat financiare të një njësie ekonomike të përmbajnë informacionet shpjeguese të nevojshme për të tërhequr vëmendjen në mundësinë që pozicioni financiar dhe fitimi ose humbja të jenë prekur nga ekzistenca e palëve të lidhura dhe nga transaksionet dhe balancat e papaguara me palët e tilla.

Më poshtë është paraqitur një informacion mbi provigjonet e krijuara (zbritjet ECL) për kreditë dhe paradhëniet e dhëna palëve të lidhura:

	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Provigjoni për të arkëtueshme financiare:		
Aksionarë direkt dhe indirekt	23,006	27,603
Palë të lidhura	240,037	25,221
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	9,875	3,501
	272,918	56,326

Transaksionet me drejtorët

Personeli kryesor drejtues apo drejtorët janë ata individë që kanë autoritetin dhe përgjegjësinë për planifikimin dhe ushtrimin e pushtetit për të kontrolluar në mënyrë direkte ose indirekte aktivitetet e Bankës dhe punonjësve të saj. Banka i konsideron anëtarët e Bordit të Drejtorëve (dhe nënkomitetet e tij) dhe Komitetin Ekzekutiv për të qenë personeli kryesor drejtues për qëllimet e SNK 24 Dhënia e Informacioneve të palëve të lidhura.

Shpërblimi i drejtorëve përfshihet në shpenzimet e personelit. Është detajuar si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Pagat	58,782	42,288
Bonuset dhe shpërblime të tjera	8,045	4,745
Shpërblimi i Bordit të Drejtorëve	27,871	8,089
	94,698	55,122

Banka hyn në transaksione, marrëveshje dhe marrëveshje që përfshijnë drejtorët, menaxhimin e lartë dhe bashkëpunëtorët e tyre të biznesit ose anëtarët e ngushtë të familjes, në rrjedhën normale të biznesit nën të njëjtat kushte komerciale dhe të tregut, normat e interesit dhe komisioneve që zbatohen për palët e palidhura.

30. Transaksionet me palët e lidhura (vazhdim)

Të ardhurat dhe shpenzimet që rrjedhin nga transaksionet me palët e lidhura janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2024	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023
Të ardhurat:		
<i>Të ardhura nga aktivitetet financuese:</i>		
Aksionarë direkt dhe indirekt	94,697	23,635
Palë të lidhura	83,101	6,212
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	2,614	1,092
	180,412	30,939
Shpenzimet:		
<i>Shpenzime për detyrim ndaj IF dhe klientëve:</i>		
Aksionarë direkt dhe indirekt	(113,991)	(22,578)
Palë të lidhura	(106,952)	(80,989)
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	(316)	-
	(221,259)	(103,567)
<i>Shpenzime interesi për detyrime të qirasë financiare:</i>		
Aksionarë direkt dhe indirekt	(3,887)	(2,611)
Palë të lidhura	(1,986)	(3,133)
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	-	-
	(5,873)	(5,744)
<i>Zhvlerësim i aktive me të drejtë përdorimi:</i>		
Aksionarë direkt dhe indirekt	(4,126)	(2,441)
Palë të lidhura	(5,924)	(2,231)
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	-	-
	(10,050)	(4,672)
Angazhimet jashtë bilancit	31 dhjetor 2024	31 dhjetor 2023
Angazhimet për kreditë e patërhequra nga Banka:		
Aksionarë direkt dhe indirekt	-	-
Palë të lidhura	23	1
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	-	-
	23	1
Garanci të marra:		
Aksionarë direkt dhe indirekt	1,287,211	1,260,830
Palë të lidhura	3,277,186	1,589,356
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	148,725	59,175
	4,713,122	2,909,361
Garanci të dhëna:		
Aksionarë direkt dhe indirekt	-	14,651
Palë të lidhura	-	-
Menaxhimi ekzekutiv dhe familjarët e tyre	-	-
	-	14,651

31. Ngjarje pas datës së raportimit.

Nuk ka ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit, që do të kërkonte rregullime dhe shpjegime të tjera shtesë në pasqyrat financiare.